

רעיא מהימנא

(א) א וְעָנְשׁוּ אוֹתוֹ מֵאָה כֶּסֶף וְגו'. פְּקוּדָא דָּא, לְדוֹן בְּדִין, מוֹצִיא שֵׁם רַע. הַה"ד, וְעָנְשׁוּ אוֹתוֹ מֵאָה כֶּסֶף וְנִתְּנוּ לְאֲבֵי הַנְּעֵרָה כִּי הוֹצִיא שֵׁם רַע עַל בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל. בְּרַבְּנָן, וְהָאֵי אִיהוּ בְּתַר נְשׁוּאִין, דְּאָמַר לֹא מְצֵאתִי לְבִתְךָ בְּתוּלִים, וְלֹא פֶל שֵׁם רַע שְׁקוּל, דְּמַרְגְּלִים דְּאִפִּיקוּ שׁוּם בִּישׁ עַל אַרְעָא, אֲתַעְנְשׁוּ בְּגִינָה, וּמִיתוּ וְלֹא זָכוּ לָהּ. וְאֲתַתָּא קַרְקַע אִיהִי בְּאַרְעָא, כְּמָה דְּאוּקְמוּהָ, אֲסַתַר קַרְקַע עוֹלָם הִיתָה.

(ב) וְאֵי תִימְרוּן שׁוּם בִּישׁ עָלָה, דְּאֲסַתְּאָבַת בְּאַחְשׁוּרוּשׁ, וְזָכְתָה לְאֲתַלְבְּשָׁא בַּהּ רוּחָא דְקִדְשָׁא הַה"ד וְתַלְבַּשׁ אֲסַתַר מַלְכוּת. הָא אָמַר קב"ה, אֲנִי יְי' הוּא שְׁמִי וְכַבֻּדִי לְאַחַר לֹא אֶתֵּן וְתַהֲלִתִּי לְפַסְיִלִים. וְרוּחָא דְקִדְשָׁא שְׁכִינְתָא הִנּוּת, דְּאִיהִי שֵׁם דְּאֲתַלְבַּשַׁת בְּאַסְתַר.

(ג) אָבֵל רַבְּנָן, וְוִי לְאִינוּן דְּאֲכַלִּין גְּתֻבָּן תַּבֵּל דְּדַאוּרִייתָא וְלֹא יַדַע

ח'לופי גרסאות

א בדפו"י כתבו כי יהיה לאיש בן וגו' נדפס בפרשת בלק דף קצ"ו א'. לא תלין וגו' עד כבהמות נדמו נדפס בפרשת נשא באדרא דף קמ"ג ב'. כד ברא עלמא וכו' עד ובעלמא דאתי נדפס בפרשת קדושים דף פ"ו ע"א. ב ל"ג רבנן. דאורייתא [דאתחשיב] ח' כס מ' ופלא ו' רב ר' בנן.

מסורת הזהר

א) חלק א' בהשטמות רס. אמור י אות כט, לעיל ואתחנן אות קכד צ"ח. ב) אסתר ה) בהר ז צ"ק. ג) ישעיה מב) יתרו קד צ"ו.

ג ל"ג תבן; תבן ול"ג תבל. ד מוסיף דאורייתא חמור

מוציא שם רע

באחשורוש, ועם זה זכתה שיתלבש בה רוח הקדש, שהיא מלכות. ז"ש ותלבש אסתר מלכות, וא"כ הרי אתם מוציאים שם רע על המלכות, והרי אמר הקב"ה אני הויה הוא שמו וכבודי לאחר לא אתן ותהלתי לפסילים. שזו היא השכינה, שנקראת שם, וכבוד, ותהלה, ורוח הקדש הוא השכינה והוא שם שנתלבשה באסתר. ואיך תאמרו שנטמאה באחשורוש.

ג) אב"ל רבנן זוי וכו': אבל חכמים, אוי לאלו שאוכלים תבן ושבלים של התורה, כלומר שתורתם מעורבת מטוב ורע כמו תבן ושבלים המעורבים מאכל וקליפות, ואינו יודע בסתרי תורה, אלא קלים וחמורים של תורה, קלים הם

הסולם

מאמר

א) וְעָנְשׁוּ אוֹתוֹ מֵאָה כֶּסֶף וְגו': מצוה זו, היא, לְדוֹן בְּדִין מוֹצִיא שֵׁם רַע. ז"ש, וְעָנְשׁוּ אוֹתוֹ מֵאָה כֶּסֶף וְנִתְּנוּ לְאֲבֵי הַנְּעֵרָה כִּי הוֹצִיא שֵׁם רַע עַל בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל. אמר רעיא מהימנא, חכמים, זה הוא אחר הנשואין, שהרי אמר, לא מצאתי לכתך בתולים. ואין כל שם רע שוה, כי המרגלים שהוציאו שם רע על הארץ, נענשו בשבילה, ומתו, ולא זכו לה. ואשה היא קרקע בארץ, לפיכך נחשבו המרגלים כמו מוציא שם רע על אשה. כמו שהעמידו אסתר קרקע עולם היתה.

ב) וְאֵי תִימְרוּן שׁוּם וכו': ואם תאמרו שם רע על אסתר, שתאמרו שהיא נטמאה (דפו"י דף רע"ה ע"ב)

ב רעיא כי תצא מהימנא

בסתרי דאורייתא, אלא קלין וחתמורין דאורייתא, קלין תבן דאורייתא, חומרא דאורייתא, חטה, חט ה', אילנא דטוב ורע.

ד) לית דרפא דמלפא ומטרוניתא, למרפב על חמרא, אלא על סוסון. הה"ד פ"י תרפב על סוסין מרפבתיך ישועה. דאין מזלזלין במלכותא, למרפב מטרוניתא על חמרא. כ"ש מלפא, לית דין אתר הדיוט עבד, דארחיה למרפב על חמרא. ובג"ד פתיב ביה במשית, עני ורוכב על חמור. עני איהו תמן בסימן, ערוכבין נדה יבמות, ושאר מתניתין בכלל. ולא אתקרי תמן מלך, עד דרכיב בסוסיא דיליה פנסת ישראל.

ה) קב"ה פד איהו לבר מאתריה, לאו איהו מלך. וכד אתהדר לאתריה, ונהיה יי' למלך. והכי ישראל, אתמר בהון, כל ישראל בני מלכים. פגוונא דאפא, אינון פנוי. לאו אינון בני מלכים, עד דיהדרון לארעא דישראל. ואי תימא דהדיוט דא, אף ע"ג דאיהו הדיוט לגבי מאריה, ע"ל איהו אתמר, אל תהי ברפת הדיוט קלה בעיניך. והדיוט דא לגבי מלפא עבד מטטרון. ואדם קדמא דלא נטר יקר דיתבו ליה, נחתו ליה למיכל עם תקריה, ויאמר אני וחמורי נאכל באבוס אחד. ויששכר בהאי חמרא, זכה לאתקרי ויששכר חמור גרם.

מטורת הזהר
ד) (חבוקק ג) צו כה צ"ג. ה) (זכריה ט) ויחי קפו צ"ב
זהר חדש מז ט"ב של"ד פ ט"ד שי"ה. ו) (זכריה יד)
תרומה מז צ"ה. ז) (בראשית מט) ויצא צד צ"ד.

חלופי גרמאות

ה ברכתא עלה. ו הוא הוא דאמר; אמר.

מוציא שם רע

עצה"ד טו"ר. ואין הקב"ה נקרא מלך עד שרוכב על הסוס שלו, שהוא כנסת ישראל, דהיינו המלכות בסו"ה, לסוסתי ברכבי פרעה דמיתין דעיתי. שהיא כולה טוב, בלי דע כלל.
ה) קב"ה פד איהו וכו': הקב"ה כשהוא מחוץ למקומו, אינו מלך. וכשהוזר למקומו, והיה ה' למלך. וכך ישראל נאמר בהם, כל ישראל בני מלכים. וכמו האב, כן הבנים אינם בני מלכים עד שיחזרו לארץ ישראל. ואם תאמר, שזה הרוכב על החמור הוא הדיוט. ומשיב, אע"פ שהוא הדיוט כלפי אדונו, למדנו עליו, אל תהיה ברכת הדיוט קלה בעיניך. כי הדיוט זה הוא העבד מטטרון. והוא הרוכב על חמור הזה. ואדם הראשון שלא שמר על הכבוד שנתנו לו, שאכל מעצה"ד, הורידו אותו, שיאכל יחד עם חמורו שהוא בחי' עצה"ד טוב ורע כנ"ל. ואמר להקב"ה אני וחמורי נאכל באבוס אחד (פסחים קיח). ויששכר זכה בחמור הזה, להקראות, יששכר חמור גרם. דהיינו משום שהכניע תחתיו את חמור הזה, נקרא חמור גרם שהורידו מן גרם המעלות. (כנ"ל ויחי אות תרפ"ה).

ורבנן

הסולם

מאמר

הם תבן דאורייתא, דהיינו פסולת, וחומר של תורה הוא חטה, שיש בה מאכל ופסולת. כי חטה היא אותיות ח"ט ה', אשר חט הוא פסולת ה' היא הטוב. שה"ס עץ הדעת טוב ורע. דהיינו כמו שאמדו ז"ל עץ הדעת חטה היתה (ברכות מ). **תב"א** פירושו שבלים, כי על שבלים, ת"ל תובלי, (בראשית מ"א ו').
ד) לית דרכא דמלכא וכו': אין דרך המלך והמטרוניתא לרכוב על חמור, דהיינו חומר של תורה, שה"ס חטה, ועצה"ד טו"ר, כנ"ל, אלא על סוסים, שה"ס סתרי תורה. ז"ש כי תרכב על סוסין מרכבותיך ישועה, כי אין מקילים במלכות שתרכב המלכה על חמור, וכל שכן המלך, שאין זה מקום הדיוט, ועבד שהוא מטטרון שנקרא הדיוט ועבד, שדרכו לרכוב על חמור. ומשום זה כתוב במשית, בשעה שלא יזכו ישראל, עני ורוכב על החמור, עני הוא שם, שהוא סימן עירובין נדה יבמות, שהם ר"ת ענ"י. ושאר המשנות הם בכלל אלו. שזה רומז, שכל זמן שאינו יודע סתרי תורה אלא בתורה הנגלית, הוא עני בדעת, ורוכב על חמור, שהוא בחי' (דפו"י דף רע"ה ע"ב * דף רע"ו ע"א)

רעיא **כי תצא** **מהימנא** **ג**
 (ו) וּרְבִנְנָן מֵאֲרֵי מְתַנִּיתִין, מְטְרוֹנִיתָא אֶתְמַר יִבְהּ ^ט וּמְלֻכוֹתוֹ בְּכָל מְשָׁלָה, בְּתַר דְּאֶתְלַבְּשָׁא בֵּיהּ אֶסְתֵּר, שְׁלִיטַת אֶסְתֵּר עַל אַחְשׁוּרוּשׁ וְאוּמְתִיחָה. וְאֶתְמַר בְּהוּ ^ס וְהַרוּג בְּשׁוֹנְאֵיהֶם. וְאִי תִימָא דְאֶתְיַחַד עִמָּהּ. אֶף עַל גַּב דְּהוּוּ בְּבִיתָא תְּדָא, ח"ו. אֶלָּא, כְּגוֹנוֹא דְיוֹסֶף, דְּאֶתְמַר בֵּיהּ, ^ז וַתִּנַּח בְּגָדוֹ אֶצְלָהּ, וְלֹא לְבוּשׁוֹ, אֶלָּא בְּגָדוֹ, לִישְׁנָא ^ס דְּבוּגָדִים בְּגָדוֹ.

(ז) וְהִכָּא סְתָרָא וְכַרְבָּא. וּבְגִין דָּא, אֶסְתֵּר: לִישְׁנָא דְסְתָרָא, ^ז אֶתְהּ סְתֵר לִי, שְׁכִינְתָא אֶסְתִּירַת לָהּ מֵאַחְשׁוּרוּשׁ, וְיַהִיב לִיהּ שְׂיָדָה בְּאֶתְרָהּ, וְאֶתְהַדְרַת אִיהִי בְּדְרוּעֵיהּ דְּמַרְדֳּכִי. וּמַרְדֳּכִי דְהוּוּ יָדַע שְׂמָא מְפָרֵשׁ, ^ב וְשִׁבְעִין לְשׁוֹן, עֶבֶד כָּל דָּא בְּחֻמְתָּא. וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהּ מֵאֲרֵי מְתַנִּיתִין, וְדָאֶפִּילוּ בְּלֹא דָא, אִית לִיהּ לְכ"ג קוּדְם דְּיִתְיַחַד עִם אֶתְתִּיחָה, לְמַלְלָא עִמָּהּ, בְּגִין דְּשְׂמָא שְׂיָדָה אֶתְחַלְפָּא ^ב בְּאֶתְתִּיחָה.

(ח) וְדָא בְּאֶתְתָא מְאִילָנָא דְטוֹב וְרַע, אֲבָל אִם הִיא מְשְׁכִינְתָא, לִית לָהּ שְׁנוּי, הַה"ד ^ס אֲנִי יְיָ לֹא שְׁנִיתִי. אֲנִי: דָּא שְׁכִינְתָא. וְלִית לָהּ דְחִילוֹ מְכָל סְטְרִין אַחְרָנִין. וְהַה"ד, ^ס כָּל הַגּוֹיִם כְּאִין נִגְדוּ.

(ט) וּבְאֶתְרָא דְשְׁכִינְתָא תְּמָן, כְּמָה סְגוּלוֹת תְּמָן. ^ס וּבְגִין דְּאֶסְתֵּר אֶתְלַבְּשַׁת שְׁכִינְתָא בֵּיהּ, חֲזִיָּא הוּוּת לְמַעַבְד עִמָּהּ כְּמָה ^ט סְגוּלוֹת. כְּגוֹנוֹא דְשְׂרָה, קב"ה נְטִיר לָהּ, בְּגִין שְׁכִינְתָא דְהוּוּת עִמָּהּ, נְטִיר לָהּ מְפָרֵעָה, וְאֶפִּילוּ לְבוּשָׁה וְתַכְשִׁיטָה בְּכֻלְהוּ שְׁוֵי קב"ה סְגוּלוֹת, בְּגִין שְׁכִינְתָא. וּבְגִין דָּא, אֶתָּא פְּרַעָה

ח'לופי גרמאות

ז ביה. ח ל"ג ביה אסתר; באסתר. ט מהבוגדים. י לה. כ וע"כ. ל למללא קודם דיתחד עם אתניה בגין ול"ג למללא עמה. ח באחתא. ו ל"ג הה"ד. ס ל"ג מן ובגין עד כגונוא. ט צומות.

מסורת הזהר

(ח) (תהלים קג) משפטים קמ צ"מ. (ט) (אסתר ט). (י) (בראשית לט). (כ) (ישעיה כד) וילך אות יט. (ל) (תהלים לב) וישלח פה צ"ב. (מ) (מלאכי ג) בשלח מט צ"ח. (ו) (ישעיה מ) בא ל צ"ד.

הסולם

מאמר

שם המפורש, וע' לשון, עשה כל זה בחכמה. ומשום זה העמידו בעלי המשנה, שאפילו בלי זה, יש לאדם לדבר עם אשתו קודם שמתחד עמה, משום, אולי נתחלפה אשתו בשדה. (ח) **ודא באתתא מאילנא** וכו': וזה הוא באשה, שהיא מצד עץ הדעת טוב ורע, נוהג בה חלופ לשדה, אבל אם היא מן השכינה, אין לה שנוי. ז"ש **אני הויה לא שניתי. אני** זו השכינה, שאין לה פחד מכל הצדדים האחרים, דהיינו הקליפות. ז"ש, כל הגוים כאין נגדו.

(ו) **ורבנן מארי מתניתין** וכו': והתכמים בעלי המשנה, אמרו, שהמטרוניתא, שהיא מלכות, נאמר בה, ומלכותו בכל משלה, שהיא מושלת גם על הקליפות, וע"כ אחר שנתלבשה אסתר במלכות, בסו"ה ותלבש אסתר מלכות, שלטה אסתר על אחשורוש ואומתו. ונאמר בהם והרוג בשונאיהם. ואם תאמר שנתחד עמה אחשורוש. חס ושלום, אע"פ שהיו בבית אחד לא נתיחדה עמו, אלא כמו יוסף, שנאמר בו ותנח בגדו אצלה. שאינו נאמר לבושו, אלא בגדו, שהוא לשון בוגדים בגדו. שהיא בחינת חיצונית שלו, שיש בה אחיזה לקליפה.

(ט) **ובאתרא דשכינתא תמן** וכו': ובמקום שהשכינה שם, כמה סגולות שם, וע"כ משום שהשכינה נתלבשה באסתר, היתה ראויה להעשות עמה כמה סגולות. כמו שרה, שהקב"ה שמר אותה, ומשום שהשכינה היתה עמה שמר אותה מפרעה, ואפילו לבושה ותכשיטיה, כולם עשה

(ז) **והכא סתרא רברבא** וכו': וכאן סתר גדול. ומשום זה אסתר הוא לשון סתר ככתוב, אתה סתר לי. כי השכינה הסתירה מאחשורוש, ונתנה לו שדה במקומה, והיא חזרה לזרועו של מרדכי. ומרדכי שהיה יודע (דפו"י דף רע"ז ע"א)

ד רעיא **כי תצא** מהימנא
 לסנדלא, מְחָא ליה עמיה. וְהָכִי נָמִי בְּכָל תַּכְשִׁיטִין דִּילָהּ. בְּכָל תַּכְשִׁיט וְתַכְשִׁיט
 דְּתָהוּ נִגַע בִּיה, מְחִי לִיה, עַד דְּאַתְפָּרֵשׁ מִנָּה הָהוּא טָמֵא, וְאַחְזָר לָהּ לְבַעְלָהּ.
 (י) וְאִי בְּתַכְשִׁיטִין דִּילָהּ פָּךְ, כ"ש מאן דְּנִגַע בְּגוּפָא. וְאַפִּילוּ בְּאַצְבַּע
 דִּילָהּ, לְסִטְרָא דִּיחֻדָּא, וְהָדָר הִקְרַב יוּמַת. דְּקַב"ה לֹא יְהִיב לִיה רְשׁוּ לְמַקְרַב
 גַּבְהָ, הַה"ד וְאִנִּי יְיָ הוּא שְׁמִי וְכַבֻּדִי לְאַחַר לֹא אָתָן.
יא וּבְגִין דָּא, לֹא פֶל שׂוֹר שְׁקוּל. מְרַגְלִים דְּאַפִּיקוּ שׁוּם בִּישׁ עַל אַרְעָא
 דִּישְׂרָאֵל מִיתוּ. מֵאן דְּאַפִּיק שׁוּם בִּישׁ עַל שְׂכִינְתָא, פֶּל שְׁפֵן דְּלִקְיִין בְּנִשְׁמַתְהוּן.
 דְּאַלִּין דְּאַפִּיקוּ שׁוּם בִּישׁ עַל אַרְעָא, לְקוּ בְּגוּפִיָּהּ, וּמִיתַת גְּרַמְיָהּ מִיתוּ. אַכְּל
 מֵאן דְּאַפִּיק שׁוּם בִּישׁ עַל שְׂכִינְתָא, נִשְׁמַתָּא דְּלֵהוּן לְקָאָה. וְהָאִי לְמֵאן דְּיַדַּע
 רְזָא דָּא, וְעֵינֵי פְתַחִין. אַכְּל מֵאן דְּעֵינֵי סְתִימִין, לִית לִיה עוֹנֵשָׁא פֶל פָּךְ.
יב וּמָה דְּרַבְּנִין דְּמִתְנִיתִין שׁוּיִין קַמְיָהּ, דְּאַתְתָּא אָנוּסָה מוּתַרְתָּ
 לְבַעְלָהּ. וְדָאִי אִיסוּר וְהִיתָר דְּמִתְנִיתִין לֹא מְמַלֵּל אֱלָא "בְּמִלְיָה דְּב"נ, וְאַתְתָּא
 דְּאִיהִי מְאִילְנָא יִדְעֵץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע. אַכְּל אַתְתָּא דְּאִיהִי מְאִילְנָא דְּחִי, לֹא
 לָהּ דִּינָא פְּאַלִּין, דְּהָהוּא דְּאִילְנָא דְּחִי, צְדִיק וְטוֹב לוֹ. וּבְגִינָה אַתְמָר, לֹא
 יֵאוּנָה לְצְדִיק פֶּל אָנָן, וְלֹא לְבַת זוּגוּ צְדָקַת. וְאוּלִּיפְנָא מְשָׁרָה בְּבִיתָא דְּפְרַעָה,
 דְּלֹא תָהוּ לִיה רְשׁוּ לְמַקְרַב בְּתַדָּה.
יג וּמֵאן דְּאִיהוּ צְדִיק וְרַע לוֹ, הָאִי דְּאִיהוּ מְאִילְנָא דְּטוֹב וְרַע,

מסורת הזהר (במדבר א) לעיל שופטים אות ה צ"ח. (ט) וישעיה (מב) לעיל אות ב צ"ג. (פ) (משלי יב) תקוני זהר ת"ע קבר. תקונים חדשים קב ט"ב שי"א.
חלופי גרסאות פ ל"ג ואחזר לה לבעלה. צ גביה. ק במיניה. ד ל"ג מן דעץ עד דחיי ומוסיף דחיי לאו לה דינא כאלין דאיןן מאילנא דעץ הדעת טויר. ט דאמר.

מאמר עשה הקב"ה סגולות, בשביל השכינה שהיתה עמה, ומשום זה כשבא פרעה לגעת בסנדל שלה, הכה אותו המלאך עם הסנדל, וכן בכל התכשיטים שלה, בכל תכשיט ותכשיט שהיה נוגע בה היה התכשיט מכה אותו, עד שנפרד ממנה אותו הטמא, והחזירה לבעלה.
י וְאִי בְּתַכְשִׁיטִין דִּילָהּ וכו': ואם בתכשיטים שלה היה כך, כל שכן מי שנגע בגופה, ואפילו באצבעה, לשם צד היחוד, שאז, והזר הקרב יומת. כי הקב"ה לא נתן לו רשות לקרב אליה. ז"ש, אני ה' הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן.
יא וּבְגִין דָּא לֹא וכו': ומשום זה, לא כל הוצאת שם רע שוה. המרגלים שהוציאו שם רע על ארץ ישראל מתו. מי שמוציא שם רע על השכינה, כל שכן שהם מוכים בנשמותיהם, כי אלו שהוציאו שם רע על הארץ לקו בגופיהם, ומיתת עצמם מתו. אבל מי שמוציא שם רע על השכינה, הנשמה שלו (דפ"י דף רע"ז ע"א)

הפוסקים מוכה. וזה הוא למי שיודע סוד הזה, של מוציא שם רע על השכינה, ועיניו פתוחות, אבל מי שעניו סתומות, אין לו עונש כל כך.
יב וּמָה דְּרַבְּנִין דְּמִתְנִיתִין וכו': ומה שחכמי המשנה שמו לפניהם, שאשה אנוסה מותרת לבעלה. ודאי שאיסור והיתר שבמשנה אינו מדבר אלא בדברי האדם, ואשה, שהיא מאילן עצה"ד טוב ורע. אבל אשה שהיא מעץ החיים אין דין שלה כמו אלו, שמעצה"ד טויר, כי אותו שהוא מעץ החיים, הוא צדיק וטוב לו. ועליו נאמר, לא יאונה לצדיק כל און, ולא לבת זוגו הצדקת. ולמדנו זה משרה בבית פרעה, שלא היתה לו רשות לקרב אליה.
יג וּמֵאן דְּאִיהוּ צְדִיק וכו': ומי שהוא צדיק ורע לו, דהיינו זה שהוא מעץ הדעת טוב ורע, כיון שרע נמצא עמו, אין צדיק אשר לא יחטא ברע הזה, מאחר שנמצא עמו. רשע וטוב לו, הוא שנתגבר היצר הרע על יצר הטוב שלו, וע"ז אמרו וטוב לו, שהטוב הוא

רעיא **כי תצא** **מהימנא** **ה**
 דכינן דרע עמיה, ^ט אין צדיק אשר לא יחטא בהוא רע, בתר דאיהו עמיה. רשע וטוב לו, דאתגבר יצר הרע על יצר טוב, אפמר וטוב לו, טוב איהו תחות רשותיה, וכגין דרע שליט על טוב, רשע איהו, דההוא דאתגבר נטיל שמא. רשע ורע לו, אל אחר סמאל, ורע לו, סם המות דיליה עכו"ם, ^ט תמותת רשע רעה. ובג"ד, אנוסה לאו איהי, אלא אי אית בה תערוכת בההיא נשמתא, דטוב ורע.

יד ואורייתא ^י דאתייחבת, אפברו לוחין דילה, דאינון משולים לבתולים. וקב"ה ^א הדר יחייב לון לישראל, ^ב לנטרא לה, אורייתא דבע"פ אתקריאת הלכה למשה מסיני. וחתן דידה, תבר בתולים דילה. ומאן דאפיק שום ביש עלה, דיימא דהא הוה אורייתא לאו איהי דא, דהא לוחין דילה אפברו. קב"ה יימא ליה, דאיהו אבי הנערה, בת, דאיהו בתיבת בראשית, איהי בריתא דמלכא, קב"ה אמר ופרשו השמלה, ואתפתחת ריעה מס"ת, ^י ויחזון דאתמר ביה, ^י פסל לך שני לוחות אבנים כראשונים וכתבתי על הלוחות את הדברים אשר היו על ^ט הלוחות הראשונים אשר שפרת.

טו מיד קם אליהו, וכל מארי מתיבתא, וכריכו ליה, ואמרו סיני סיני, הכי אתחזייא למשמע מלין דילך ולשתוק, אבל ברשותא דקב"ה ושכינתיה, אנא בעי למללא מלה לגבך, ליקרא דילך. א"ל אימא.

מטרת הזהר **ה'לופי גרמאות**
 (א) קהלת ז' בשלה סד צ"ע. (ק) (תהלים לד). (ו) (שמות ז) דאתבריאת, א ליג הדר. ב ליג לנטרא. ג ביה אתמר (ד) יתרו קי צ"י. וליג ויחזון.

מאמר **הפסלים** **מוציא שם רע**
 הוא תחת רשותו של הרשע. ומשום שהרע שולט על הטוב הוא רשע, כי מי שנתגבר לוקח השם. אם מתגבר הטוב על הרע נקרא צדיק ורע לו, שהרע היא תחת רשותו, ואם הרע מתגבר על הטוב נקרא רשע וטוב לו, שהטוב תחת רשותו. רשע ורע לו הוא אל אחר, שהוא סמאל, ורע לו, היינו סם המות שלו, שהוא עבודת כו"ם. שכתוב עליו, תמותת רשע רעה. ומשום זה, אשה אנוסה, אינה, אלא אם כן יש בנשמה ההיא עירוב של טוב ורע.

יד ואורייתא דאתייחבת וכו': והתורה שנתנה, נשברו הלוחות שלה שהם משולים לבתולים. שכמו שהבתולים עדות על ישרה של הבתולה, כך הלוחות שנתנו לעיני כל ישראל היו עדות על כל התורה. והקב"ה חזר ונתנה לישראל לשמרה, והתורה שבעל פה נקראת הלכה למשה מסיני. וע"כ נקרא משה

(דפו"י דף רע"ז ע"א * דף רע"ז ע"ב)

פתח

רעיא כי תצא מהימנא

(טז) פתח ואמר, רעיא מהימנא, האי פלה דילך, קב"ה זקב לה לאברקהם לגדלא ו לה לגבך, ובגין דאיהו נטיר לה, אתקריאת ברתיה. הה"ד, בת היתה לו לאברקהם ובפל שמה. ובה קיים כל אורייתא פלה, ואפילו עירובי תבשילין. הה"ד, וישמור משמתי וגו'. ואיהו תנה לגבה אומן, פגון ויהי אומן את הדסה. וקב"ה בריך ליה בגינה, הה"ד ויני ברך את אברקהם בכל. וגדיל ו לה מפל מדות טבין, וגמיל לה חסד, וסליק לה בגדולה במדת חסד דאברקהם, ותנה ביתיה בגינה פתוח לרווחה, למגמל חסד עם כל באי עולם.

(יז) ובגין דאיהו גמיל חסד עמה, ופד בנוי דאברקהם הוו ממושפנין בכמה חובין במצרים, אמר קב"ה לך רעיא מהימנא, זיל וגמיל טיבו, למאן דגמיל ליה עמך, דדא פלה דילך, יתיבת לה ליה, לגדלא לה במדות טבין, ואיהו גדיל לה בתליסר דרחמי, דרמיון בתלת תיבין וה"ו אג"ו וה"ו, דאינון וא"ו. דכליל בהון ע"ב שמהן, פמנן חסד. דבהון תנה אתגבר אברקהם על ע"ב ו אומין ובכלה דילך, תנה ליה סגולה בע"ב שמהן, ותנה נצח לכל אומה ולישן.

(יח) ובגין דא, מוליק לימין משה זרוע תפארתו. ובקע מים, דיקא קרעת ליה קדם בנוי, בתריסר קרעין, בתושפן ו"ו, ובככות א' יעבדת ימא יבשפתא. ובה טובעו מצרים, דלא מהימנין בוא"ו דאיהו אהד. ולומנא דאתי,

מסורת הזהר חלופי גרסאות
(א) בראשית כו ויקרא עא צ"ו. (ב) אסתר ב. (ג) א (בראשית כד) ב"א כו צ"ס. (ד) (ישעיה סג) ב"א קצו צ"ב.
ד לה לבנן. ה לה. ו ליה. ז ל"ג כד. ח וליה; לה. ט שמהן. י ובגינה. כ עברת.

מאמר הסולם מוציא שם רע

(טז) פתח ואמר רעיא וכו': פתח ואמר אליהו, רעיא מהימנא, כלה זו שלך, דהיינו המלכות, נתן אותה הקב"ה לאברהם, לגדל אותה בשבילך, ומשום שהוא שמר אותה, היא נקראת בתו, זהו שאמרנו, בת היתה לו לאברהם ובב"א שמה (כנ"ל ויחי אות רע"ז) ובה קיים כל התורה כולה, ואפילו עירובי תבשילין. ויש שמור משמתי וגו' והוא היה אליה, אומן כמו ויהי אומן את הדסה. והקב"ה ברכו בשבילה. ויש וה' ברך את אברהם בכ"א. וגדל אותה בכל מדות טובות וגמל לה חסד, והעלה אותה בגדולה, במדת החסד של אברהם. והיה ביתו, בשבילה, פתוח לרווחה, לגמול חסד עם כל באי עולם.

(יז) ובגין דא מוליק וכו': ומשום שהוא גמל חסד עמה, כשבניו של אברהם היו בערבון, בכמה עונות שלהם במצרים, אמר לך הקב"ה, רעיא מהימנא, לך והיה גומל (דפו"י דף רע"ז ע"ב)

חסד, למי שגמל חסד עמך, כי הכלה שלך, שהיא המלכות, נתתי אותה לו, שיגדל אותה במדות טובות, והוא גדל אותה, שהמשיך לה י"ג מדות הרחמים, הרמוזים בג' מלים, וה"ו אג"ו וה"ו, שהם ראשי תיבות ואו, שכלול בהם ע"ב שמות, כי בתחילת שם ע"ב הוא השם וה"ו, ובאמצעם הוא אג"ו, וסמוך לסופם הוא וה"ו השני. ע"י לעיל (בשלח אות קע"ג). וע"ב הוא כחשבון חסד, שבהם היה מתגבר אברהם על ע"ב אומות, שהם ע" אומות ועשו וישמעאל. ובכלה שלך, דהיינו במלכות, היתה לו סגולה בע"ב שמות, דהיינו לאחר שהמלכות קבלה אותם, והיה מנצח לכל אומה ולשון.

רעיא **כי תצא** **מהימנא** **ז**

כִּימִי צִאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם יֵאָרְאֵנוּ נִפְלְאוֹת, יִתְקַיִם בְּיִשְׂרָאֵל וְרַעַא דְאַבְרָהָם. וּבְךָ יִתְקַיִם, מוֹלִיךְ לַיְמִין מֹשֶׁה יִזְרְעֵ תִפְאָרְתּוֹ וּבִקְצֵ מַיִם דְּאוֹרֵייתָא קַדְמָהוֹן, לְמַהוּי לָךְ שֵׁם עוֹלָם. וְתַמְן תִּפְרוּיַח כְּלָה דִילָךְ.

י וּבְגִין דְּבֵת דָּא, אֲתִייהִיבֵת לְיִשְׂרָאֵל, דְּאִיהִי הֶלְכָה דִילָךְ, מִסְטָרָא דְשִׁמְרָא, הֶלְכָה לְמֹשֶׁה מְסִינִי. דְּהָא מִסְטָרָא דִימִינָא, ה' הֶלְכָה דִילָךְ, מִסְטָרָא דְשִׁמְרָא דְאַבְרָהָם. י' דִּיצְחָק. וְכֵלָא ה"י מִן אֱלֹהִים. וְאַנְתָּ וְא"ו, מְלֵא דִילָה, שְׁלִימוֹת דִילָה, כּוֹס מְלֵא. בְּקַדְמִיתָא כ"ס ז"ה, וּלְכַסּוֹף כּוֹס מְלֵא בְּרַפְתָּ י"י.

כ וּבְגִין דְּאֲתִייהִיבֵת לְיִשְׂרָאֵל עַל יְדֵךְ, דְּאִינוֹן מִסְטָרָא דְעֵמוּדָא דְאַמְצְעִיתָא, אִית לְגַלְעָה אַמְאִי אֲתִייהִיבֵת לֹון דְּהָא וְדָאִי אַבְרָהָם הָא אֲתָמַר אַמְאִי אֲתִייהִיבֵת לִיה. וְאַנְתָּ גְמִילַת חֶסֶד עִם בְּנוֹי, כְּגוֹנָא דְגְמִיל הוּא עֵמְךָ. לִיצְחָק יִהְיֶה לִי קַב"ה לִיה וּלְזַרְעִיהָ, לְנִטְרָא לָהּ מְאִילָנָא דְטוֹב וְרַע. וְעַבְדוֹ לָהּ כְּמֵה גְדָרִין, וְחֲתִיכוֹ לָהּ כְּמֵה לְבוּשִׁין, דְּאִינוֹן לְבוּשֵׁי דְהַבָּא, בְּכַמָּה פְּסָקוֹת. וְהוּוּ חוֹלְקִין וּמְקַשִׁין עֲלֵיהוּ עַל אֲלִין פְּסָקוֹת, לְתַקְנָא לָהּ בְּכַמָּה פְּרוּקִין, לְקַשְׁטָא לָהּ בְּכַמָּה מִינֵי קְשׁוּטִין, לְשַׁבְתוֹת וי"ט, לְמַהוּי מְקַשְׁטָא לְגַבְרָא בְּזַמְנָא דְתִיתִי לְגַבְרָא בְּפוּרְקָנָא בְּתַרְיִיתָא, דְּאֲתָמַר בְּה' מ"ה ש"ה הִנֵּה ה"וּא. א

מסורת הזהר

(ג) (מיכה ז) שמות מב צ"ל. (ד) (קהלת א) שם קיו צ"א תק"ה צו ט"ג שייט צה ט"ב של"ד.

חלופי גרסאות

ד יתקיים בישראל אראנו נפלאות. ח דאנת וליג ובך יתקיים. נ זרעא דאברהם וליג זרוע תפארתו. ט תנחום; דרווח. ע ליג עמך. פ לה. צ לעטרא. ק דאילנא. ר ליה. ש ליג מיני. ת ליג בה. א בדפויי כתבו חסר כאן.

מאמר **הסולם** **מוציא שם רע**

עשית את הים ליבשה. ובה טבעו המצרים, שאינם מאמינים בואו, שהיא ז"א, שהיא בגי' אחד. ולעתיד לבא יתקיים בישראל זרע אברהם, כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות, ובך יתקיים, מוֹלִיךְ לַיְמִין מֹשֶׁה זִרְעֵ תִפְאָרְתּוֹ, וּבִקְצֵ מַיִם, שֶׁל תּוֹרָה מִפְּנֵיהֶם לַעֲשׂוֹת לָךְ שֵׁם עוֹלָם. וְשֵׁם תְּרוּיַח הַכְּלָה שֶׁלְךָ.

יט וּבְגִין דְּבֵת דָּא וכו': ומשום שבת זו, דהיינו המלכות, נתנה לישראל, שהיא הלכה שלך, מצד השמאל, דהיינו הלכה למשה מסיני, כי הלכה היא אותיות הכלה. כי מצד ימין, הלכה שלך היא אות ה' דהיינו ה' שמצד השם אברהם, והיא י' מצד השם יצחק. והכל היא ה"י מן השם אלהים, כלומר שהם המוחין דאלקים שהם רק ו"ק. אמנם בלעדי ה"י אלו, המלכות נקראת א"לם. להיותה לגמרי בלי מוחין. ואתה ואו, כי משה הוא בחינת ז"א שהוא ואו. שזהו המילוי של המלכות ושלמות שלה, דהיינו שהוא"ו משלימה במוחין דג"ר. (דפויי דף רע"ז ע"ב)

ונקראת כוס מלא. כי בתחלה היתה כס יה, אשר כס חסר ו', והשם י"ה, חסר ו"ה. ולכסוף, היא כוס מלא ברכת י"ה ו"ה. שהכוס נתמלא והשם נתמלא.

כ וּבְגִין דְּאֲתִייהִיבֵת לְיִשְׂרָאֵל וכו': ומשום שהמלכות ניתנה על ירך לישראל, שהם מצד עמוד האמצעי, הכולל ימין ושמאל, יש לגלות למה ניתנה להם. כי ודאי אברהם, הרי למדנו למה ניתנה לו, דהיינו משום שהמשיך לה מדת החסד, כנ"ל, ואתה גמלת חסד עם בניו כמו שהוא גמל חסד עמך (כנ"ל אות י"ז) ונתן אותה הקב"ה ליצחק לו ולזרעו, לשמרה מען הדעת טוב ורע, ועשו לה כמה גדרים וחתכו בשבילה כמה לבושים, שהם לבושי זהב, בכמה פסקי דין. והיו חולקים ומקשים על אלו פסקי דין, לתקן אותם בכמה תירוצים, לקשט אותה בכמה קשוטים לשבת ויום טוב, כדי שתהיה מקושטת אליך בשעה שתבא לגאול אותה בגאולה האחרונה. שנאמר בה, מה שהיה הוא. (חסד החמשוך).

ובגין

ה

רעיא

כי תצא

מהימנא

כא ובגין דאינון גרמו לך, ועבדו עמך טבין, אנת סבילת בגינייהו כמה מכתשין, בגין דלא יתקטיל משיח בן יוסף, דאתמר ביה ופני שור מהשמאל, מזרעא דיוסף, דאתמר ביה בכור שורו הדר לו. ובגין דלא יתחלל הוא ונרעיה בין עכו"ם, בחוביה דנרבעם דעבד ע"ז, הנה הוא לאתחללא בעכו"ם הוא ונרעיה, בגין דנרבעם בן נבט מזרעיה איהו, בגיניה אתמר דך, והוא מחולל מפשעינו וגו', ובחבורתו נרפא לנו.

כב וישראל בגין דאינון כלין ימינא ושמאלא, תמן ת"י ודילך בשלימו והנה, אית לך לאתיחדא עמה בינייהו. ובגין דאתמר בך, פי הוציא שם רע על בתולת ישראל, אתמר בך ולו תהיה לאשה, לא יוכל לשלחה כל ימיו, בגלותא לא זכיל למפרש ליה מנה כל יומיו.

כג ואיך הוא שם רע דאפיקת עלה. אלא בתר דאתייהבת איהי לישראל, כל מאן דאפיק שום ביש על ישראל, כאילו אפיק עלה. ושום ביש תנה, דאמרת לקב"ה, למה יי יחרה אפך בעמך. וקב"ה אמר, וכי אנת אפיק שום ביש על ישראל דעבדו ית עגל, לך רד פי שחת עמך. ערב רב ודאי, דאנת גיירת לון עבדו ית עגלא. ובגין דא פי הוציא שם רע על בתולת ישראל ולו תהיה לאשה.

כד קם רעיא מהימנא, נשיק ליה באנפוי, ועל עינוי ובריה ליה, ואמר ליה, תהא מברך מפומא דקב"ה ושכינתיה, בכל מדה ומדה דיליה,

מסורת הזהר

חלופי גרסאות

ח (יחזקאל א) ב"א פה צ"א. ו (דברים לג) ויקרא עב צ"א. ז (ישעיה נג) ויקהל קטו צ"כ. ח (שמות לב) ויקרא עט צ"מ.

מאמר

הסולם

מוציא שם רע

על בתולת ישראל, נאמר בך, ולו תהיה לאשה, לא יוכל לשלחה כל ימיו, דהיינו כשהיא בגלות אינו יכול לפרוש ממנה כל ימיו.

כג ואיך הוא שם רע וכו': ואיפה הוא השם רע שהוצאת עליה. אלא אחר שהמלכות ניתנה לישראל, כל מי שמוציא שם רע על ישראל הוא כמוציא שם רע על המלכות. והשם רע היה, במה שאמרת להקב"ה, למה ה' יחרה אפך בעמך, דהיינו ישדאל. והקב"ה אמר, וכי אתה הוצאת שם רע על ישראל שעשו את העגל, לך רד כי שחת עמך, דהיינו העם שלך, שהם הערב רב ודאי, שאתה גיירת אותם, הם עשו את העגל. ומשום זה, כי הוציא שם רע על בתולת ישראל. וע"כ, ולו תהיה לאשה. כנ"ל.

כד קם רעיא מהימנא וכו': קם רע"מ ונשק לו, לאליהו, בפניו ועל עינוי. וברך אותו, ואמר

(דפניי דך רעיו ע"ב)

רעיא **כי תצא** **מהימנא** **ט**
 ובעשר ספירן דיליה, ובכל שמקן דיליה, ובכל מארי מתיבתאן, ובכל מלאכין.
 וענו בלהו ואמרו אמן. וקב"ה ושכינתיה הודו בכרכתיה. אליהו, קום אפתח
 פומך בפקודין עמי, דאנת הוא עוזר דילי, מכל סטרא, דהא עלך אפמר
 בקדמיתא, פנחס בן אלעזר בן אהרן הכהן, בן אהרן ודאי, בן אהרן דילי הוא, ואח
 לצרה יולד. כ

כה **פי ימצא איש נערה בתולה אשר לא אורשה וגו'.** פקודא דא,
 לדון במפתח חמשים כסף. הה"ד, פי ימצא איש נערה בתולה אשר לא אורשה.
 אלין ישראל, מסטרא דשכינתא אתקריאו בת. ותפשה ושכב עמה ונמצאו
 ונתן לאבי הנערה חמשים כסף ולו תהיה לאשה לא יוכל לשלחה כל ימיו.
 ובגן וכל מארי מתיבתא, איש: אלין ישראל, מסטרא דקב"ה. ותפשה, בקשורא
 דתפילין. ותפשה, בכנפי מצוה. אשר לא אורשה, בת יחידה, דא נשמה.
 ושכב עמה, בצלותא דשכיבא, בהשכיבנו. ונתן לאבי הנערה חמשים כסף, כ"ה
 כ"ה אתגון דיתודא.

כו **קום רעיא מהימנא, דודאי מאן דאשתדל בהלכה שלא לשמה,**
 ורווח הלכה, ודאי בתפשה איהי לגביה. ועם כל דא אוקמוה, לעולם יעסוק
 אדם בתורה אפילו שלא לשמה, שמתוך שלא לשמה בא לשמה. והאי הלכה
 מסטרא דנער טוב, דאתפרש מאילנא דטוב ורע, דאיהו איסור ויהיתר, טומאה

מסורת הזהר (במדבר כח) צו יא צ"ט.
 חלופי גרסאות
 י וכל מלאכין ענו. כ בדפויי כתבו נשא קכ"ד א פקודא
 לדון בדיני סוטה. ל ל"ג דא. ח איהו לגבה.

הסולם **מאמר**
 ואמר לו, תהיה מבורך מפי הקב"ה ושכינתו,
 בכל מדה ומדה שלו, ובעשר ספירות שלו,
 ובכל השמות שלו, ובכל ראשי הישיבות. ובכל
 המלאכים. וענו כולם ואמרו אמן. והקב"ה
 ושכינתו הודו בברכתו. אליהו, קום פתח פיך
 במצוות עמי, כי אתה הוא עוזר שלי מכל צד,
 כי עליך נאמר בתחילה, פנחס בן אלעזר בן
 אהרן הכהן, כי פנחס הוא אליהו,
 בן אהרן ודאי, בן אהרן שלי, הוא שנאמר, ואח
 לצרה יולד.

כז **קום רעיא מהימנא וכו':** קום רע"מ,
 כי ודאי מי שעוסק בהלכה, שהיא המלכות,
 שלא לשמה, והרויח ההלכה. ודאי בתפשה
 היא אצלו, דהיינו שלא לדון. ועם כל זה
 העמידו, לעולם יעסוק אדם בתורה אפילו
 שלא לשמה, שמתוך שלא לשמה בא לשמה.
 והלכה זו, היא מצד הנער הטוב, שהוא מטטרון,
 שנפרש מאילן טוב ורע, שהוא איסור ויהיתר,
 טומאה וטהרה, כשר ופסול. ועל שם הנער
 מטטרון, נקראת המלכות נערה, שעתיד
 להתקיים

מאמר כי ימצא איש נערה בתולה
כה **כי ימצא איש נערה וגו':** מצוה
 זו היא, לדון במפתח, חמשים כסף. ו"ש כי
 ימצא איש נערה בתולה אשר לא אורשה, אלו
 הם ישראל, שמצד השכינה הם נקראים בת.
 ותפשה ושכב עמה ונמצאו ונתן לאבי הנערה
 חמשים כסף ולו תהיה לאשה, לא יוכל לשלחה
 כל ימיו. רבנו וכל בעלי הישיבה אמרו, איש,
 (דפויי דף רע"ז ע"ב *) דף רע"ז ע"א)

רעיא כי תצא מהימנא

וְטַהַרְתָּ, כְּשֶׁר וּפְסוּל. וְעַל שֵׁם נֶעַר, אֶתְקַרְיָאת אִיהִי נֶעֱרָה. דְּעֵתִיד לְקַיִים בְּהָ, וַיִּנְעֲרוּ רְשָׁעִים מִמֶּנָּה, דְּאִינוּן אִיסוּר טָמֵא וּפְסוּל, סְמָאָל וּמִשְׁרִייתִיהָ.

כז ד"א פי ימצא איש נערה בתולה, אלין ישראל, דכתיב פי נער ישראל ואוהבהו, נער מסטר דמטטרוין. ואין איש אלא קב"ה, שנאמר וי' איש מלחמה. פי ימצא איש נערה בתולה, בתולת ישראל, ודאפתמר בה נפלה לא תוסיף קום בתולת ישראל. הנה אנכי מפתיח והולכתיה המדבר, ולבתר אפתח לון חמשין תרעין דחירו, דאינון חמשין תרעין דרחמי, מסטרא דאברהם אבוהון. והאי איהו ונתן לאבי הנערה חמשים כסף, וכסף מדרגא דחסד, דרגא דאברהם.

כח דבמפקנו דמצרים, חמשין תרעין דחירו אפתח לון, מסטרא דדינא דשמאלא, דאיהו אדני, דתמן דן אנכי. קדם דינא דן אנכי, ולבתר נפקו. אכל בפוקנא בתרייתא, וברחמים גדולים, מסטרא דאברהם, וגדולה דרגא דאברהם, דבינה, תמן איהי יד הגדולה, תמן איהי נ' כסף. ולבתר לא יוכל שלמה ובלותא כל זמיו, בגין דלו תהיה לאשה, כמה דאפתמר ונארשתיה לי לעולם. וקרא אתרינא, פי בועליך עושיך וי' צבאות שמו. לא יאמר לך עוד עזובה. דאע"ג דשכינתא איהי בגלותא, קב"ה לא זז מנה.

כט פקודא בתר דא, לישא אנוסתו. דנדאי אנוסה אית מתרין סטריין,

חלופי גרסאות

1 ל"ג מן דאתמר עד הנה. 8 דחרוה. 9 ל"ג דאינון. 9 דחרוה. 10 אתפתח. 11 מבינה. 12 ל"ג בגלותא; כל ימיו בגלותא.

מסורת הזהר

1 (איוב לח) וישב יז צ"ג. 2 (הושע יא) שמות נט צ"ה. 3 (שמות טו) נח ז צ"ד. 4 (עמוס ה) ויהי קפר צ"ה. 5 (הושע ב) פנחס חשר צ"ד. 6 (בראשית טו). 7 (ישעיה נד) משפטים קכב צ"ל תקונים חדשים קיג ט"ב ש"ח. 8 (הושע ב) ויקרא כה צ"ר. 9 (ישעיה נד) תצוה מה צ"ר. 10 (שם סב) וירא קח צ"ו.

כי ימצא איש נערה בתולה

הדין, שהוא שמאל, שהוא אדני, דהיינו המלכות מצד השמאל, ששם דן אנכי, כי באדני יש אותיות דין, שמקודם דן אנכי דין, ואח"כ יצאו. אבל בגאולה האחרונה, נאמר, וברחמים גדולים אקבצך שהוא מצד אברהם, וגדולה, שחיא חסד, היא מדרגת אברהם, כי בינה, שם היא נקרא יד הגדולה, ושם הוא חמשים כסף, דהיינו חמשים שערי בינה. ואח"כ לא יוכל לשלחה, בגלות כל ימיו, משום כי לו תהיה לאשה. כמו שנאמר, וארשתיה לי לעולם. ומקרא אחר, כי בועליך עושיך ה' צבאות שמו. לא יאמר לך עוד עזובה. כי אע"פ שהשכינה היא בגלות, הקב"ה אינו זז ממנה.

מאמר ולו תהיה לאשה

כט פקודא בתר דא וכו': המצוה שלאחר זו, היא לישא אנוסתו. כי ודאי יש אנוסה מב' צדדים, כי יש שהיא אנוסה מחמת אהבתו

הסולם

מאמר להתקיים בה וינערו רשעים ממנה, שהם איסור טמא ופסול, סמאל והמחנות שלו. **כז** ד"א כי ימצא וגו': פירוש אחר. כי ימצא איש נערה בתולה, אלו הם ישראל, שכתוב כי נער ישראל ואוהבהו. והם נקראים נער מצד מטטרון דהיינו שנשמותיהם מבריא, ששם מטטרון. ואין איש אלא הקב"ה. שנאמר ה' איש מלחמה. כי ימצא איש נערה בתולה, היינו בתולת ישראל, שנאמר בה נפלה ולא תוסיף קום בתולת ישראל. ואיש, היינו הקב"ה שפיתה אותה, שכתוב, הנה אנכי מפתיח והולכתיה המדבר. ואח"כ פתח להם, חמשים שערי חירות, שהם חמשים שערי רחמים מצד אברהם אביהם, שהוא חסד. וזה הוא ונתן לאבי הנערה חמשים כסף. וכסף הוא מדרגת חסד, שהוא מדרגת אברהם.

כח דבמפקנו דמצרים וכו': כי ביציאת מצרים, נפתח להם חמשים שערי חירות מצד (דפויי דף רע"ז ע"א)

רעיא **כי תצא** **מהימנא** **יא**

אנוסה^ט ברחמינו דיליה לגבה, ואיהי לא רחימת ליה. ואית אנוסה דרחימת איהי ליה, ודחילת לאנדווגא עמיה בלא קדושין וברכה, ואיהי לא בעאת אם היא הדיוטא. לגביה, ולו תהיה לאשה.

ז בסתרי תורה, אית לן להמשיל משל, נשמתא אית דאיהי מטרוניתא. ונשמתא אית דאיהי אמה, כגון^ח וכי ימכור איש את בתו לאמה. ונשמתא אית, דאיהי שפחה הדיוטא. דב"נ, אוף הכי. אית דאיהו עבד שפחה לגבי נשמתא. ולזמנין נשמתא אזלא ברזא דגלגולא, הה"ד, ואלא מצאה היונה מנוח לכף רגלה, ויצר הרע ודיף אבתרהא, לאעלא בגופא, דאיהו שפחה לגבי יצר הרע. באיהו שד יהודי. ונשמתא גי, אמה העבריה. וכההוא שד, אתהדר שדי, דנטיר לה דלהיא נשמתא, ותב בה בתיובתא, ומכרף בה לקב"ה בכל יומא בברוך. ומקדש בה לקב"ה, בקק"ק. ומיחד עמה לקב"ה, בק"ש.

ח מה דהנה איהו שד, אתהדר מלאך דידיה מטטרון, ואתהדר שדי דהכי סליק במטטרון, בחושבן שדי. ומיד יתקיים ביה, ולו תהיה לאשה לא יוכל לשלחה כל ימיו. ואי לא תור בתיובתא, איהי לגביה משתעבדא בחובין דעבדת, ויתקיים זביה^ט האשה וילדיה תהיה לאדוניה. ואתמר בההוא שד בעל חוביה, והוא יצא בגפו. והאי שד, איהו כמטה דמשה, דאתהפך ממטה לנחש, ומנחש למטה, הכי האי שד, אתהפך משד למלאך, וממלאך לשד, כפום עובדי דדבר נש.

חלופי גרסאות

ט ברחמי. ת ליג כגון. א לאעלה. ב מוסיף דיצר הרע איהו. ג עשרה. ד בהויא. ה מוסיף רוחא מניה ואתהור. ו ליג שדי. ז בה. ח כ"ג הרמיק; מוסיף דב"נ ומכא אשתמורע [יוסף] שדא אמאי אתקרי [הכין]; אקרי הכי.

מסורת הזהר

ד (שמות כא) משפטים ד' צ"ט תקונים חדשים קב ט"ב ש"ד ק"ז ט"א ש"כ שכ"ד. ו (בראשית ח) תקוני זהר בהקדמה א. ת"ו כב; תכ"א נד; ת"ע קלו; זהר חדש כא ט"א ש"ה כג ט"ג ש"כ שכ"ד לג ט"א ש"י. ת (שמות כא) משפטים ע צ"ט.

הסולם

ולו תהיה לאשה

והיצר הרע ורף אחריה ליכנס בגוף הזה, שהוא שפחה אל יצר הרע. כלומר כח העונות שמגלגול הראשון שיש בגוף הזה נבחן שהוא שפחה אל יצה"ו. והוא שד יהודי, הכפוף ליצר הרע, והנשמה היא ז הנקראת אמה העבריה, להיותה מעולם הבריאה, וכה שד הזה דהיינו כח העונות של גלגול ראשון מתהפך להיות שדי, מחמת ששמר הנשמה וחזר על ידה בתשובה, ומכרף עמה להקב"ה בכל יום, בברוך. ומקדש עמה להקב"ה, בקדוש קדוש קדוש. ומיחד עמה להקב"ה, בקריאת שמע.

כאמר

אהבתו אליה, אבל היא אינה אוהבת אותו. ויש אנוסה, שהיא אוהבת אותו, אבל היא יראה להתחבר עמו בלי קדושין וברכה, והיא אינה רוצה אם הוא הדיוט. אליו נאמר, ולו תהיה לאשה.

ז בסתרי תורה אית וכו': בסתרי תורה, יש לנו להמשיל משל. יש נשמה שהיא מטרוניתא, דהיינו שנמשכת ממלכות דאצילות. ויש נשמה שהיא אמה, דהיינו שנמשכת מעולם הבריאה. כמו, וכי ימכור איש את בתו לאמה. ויש נשמה שהיא שפחה הדיוטא, דהיינו שהיא מעולם עשיה. וגם האדם הוא כן. יש אדם שהוא עבד שפחה אל הנשמה. ולפעמים הוא שהנשמה הולכת בסוד הגלגול, מחמת שהאדם חטא עמה בגלגול הקודם, אז, ולא מצאה היונה מנוח לכף רגלה, שהנשמה אינה מוצאת בו מנוח, מחמת העונות שבגלגול הקודם,

(דפו"י דף רע"ז ע"א)

יב רעיא כי תצא מהימנא

לב) וע"ש שדים דאתו מהאי, אוקמוה מארי מתניתין, דאית מנהון כמלאכי השרת, ואינן תלמידי חכמים דידעין מאי דתנה, ומה דעתיד למתוי. ואינן בדיוקנניהו בארעא, אינן מארי פילוסופיא, אצטגניני ישראל, דידעין מאי דתנה, ומאי דעתיד למתוי, מאותות דחמה וסיקרא, לקותא דלהון, וכל ככב ומזל, ומה אחזי בעלמא.

לג) ואית מנהון ככבמה, פריז ורביז ככמה, דיוקנא דלהון לתפא אינן עמי הארץ, ואוקמוה מארי מתניתין, דאינן שקץ, ובנותיהון שרץ. ועל בנותיהון נאמר, ארור שוכב עם כל בהמה. ואינן שונאים לת"ח מארי משנה, דאינן מלאכי השרת ממש. ובגין דא אוקמוה מארי מתניתין, על ב"ב אי יהא כמלאך יי צבאות תורה יבקשו מפייהו, ואי לאו לא יבקשו תורה מפייהו.

לד) ואית אתרנין מארי סתרי תורה, מארי מדות, דאינן ירתין נשמתין מסטרא דמלכותא קדישא, דאיהו כלילא מעשר ספירן. דמאן דרית לה, וזכי לה, זכי לעשר ספירן בלא פרודא, עשר ולא תשע, דאי הוה ירתין למלכותא יחידאה, הוה תשע בפרודא מנה, בגין דלית תמן פרודא, אמר בעל ספר יצירה עשר ולא תשע.

חלופי גרסאות

ט וידעין, י אחרי, כ ל"ג יבקשו תורה מפייהו, ל ל"ג מארי מדות.

מסורת הזהר

א) (דברים כז) ב"א רמ צ"ב, ב) (מלאכי א) נשא רג צ"ק.

ולו תהיה לאשה

מהם משדיים, כבהמה, שהם פרים ורבים כבהמה, הצורה שלהם למטה בארץ, הם עמי הארץ, והעמידו בעלי המשנה שהם שקץ ובנותיהם שרץ, ועל בנותיהם נאמר ארור שוכב עם כל בהמה, והם שונאים לתלמידי חכמים בעלי משנה, שהם מלאכי השרת ממש. ומשום זה העמידו בעלי המשנה על הארם, אם יהיה כמלאך ה' צבאות יבקשו תורה מפייהו, ואם לא, לא יבקשו תורה מפייהו. כי ת"ח הם כמלאכי השרת ממש.

מאמר עשר ולא תשע

לד) ואית אתרנין מארי וכו': ויש אחרים בעלי סתרי תורה, בעלי מדות, שהם יורשים נשמות מצד המלכות הקדושה דאצילות, שהיא כלולה מעשר ספירות, ומי שירש אותה, זוכה אליה, זוכה לעשר ספירות בלי פרוד, עשר ולא תשע, כי אם היו יורשים המלכות בלבדה היו נמצאים ט' הספירות בפרוד ממנה, ומשום שאין שם, באצילות, פרוד, אמר בעל ספר יצירה, עשר ולא תשע, דהיינו, שלטולם אינן נמצאות ט"ס עליונות בפרוד ממנה.

ואי

הסולם

מאמר

על הנשמה, ולו תהיה לאשה לא יוכל לשלחה כל ימיו, ואם אינו חוזר בתשובה, הנשמה משועבדת אצלו בעונות שעשה, ויתקיים בו, האשה וילדיה תהיה לאדוניה, דהיינו שהנשמה תצא ממנו לשורשה, ונאמר באותו שד שהוא בעל חובו, דהיינו כח העונות שבגוף מגלגול הקודם, והוא יצא בגפו. דהיינו שיצא בלי תקון. ושד הזה הוא כמטה משה שנתהפך ממטה לנחש ומנחש למטה. כך שד הזה מתהפך משד למלאך וממלאך לשד, כפי מעשיו של האדם.

לב) וע"ש שדים דאתו וכו': ועל שם השדים הבאים מזה, דהיינו משד הנהפך למלאך כנ"ל, העמידו בעלי המשנה, שיש מהם כמלאכי השרת, שהם תלמידי חכמים היודעים מה שהיה ומה שעתיד להיות. והם בצורתם בארץ למטה, שהם בעלי הפילוסופיא, אצטגניני ישראל, היודעים מה שהיה ומה שעתיד להיות, על פי האותות של החמה והלבנה והליקוי שלהם, וכל ככב ומזל, יודעים, מה שמראה בעולם.

לג) ואית מנהון כבהמה וכו': ויש (דפו"י דף רע"ז ע"א *) דף רע"ז ע"ב

רעיא **כי תצא** **מהימנא** **יג**
 (לה) ואי תימא דסליקת לעילא מעשר. שמא מפךש יו"ד ה"א וא"ו
 ה"א, ה"א עשר, יו"ד דמתייחד בה, ולא סליק לעילא מעשר. ובגין דא י' ולא
 י"א. אכל מאן דמחבר יו"ד, דאיהי אות ברית, ובשפחה, ומטרוניתא פלילא
 מי, בשד דע"ז סמא"ל אתדן בגיהנם.
 (לו) דמאן דגירית בריתא דמלכא מלכות, לא זכי לה, אלא ברא דמלכא,
 דאתקרי ב"ב ככורי ישראל, דמסטרך דא אתקריאו ישראל בגין לקב"ה,
 הה"ד ב"ב בנים אתם ליי' אלהיכם, ומלכות דא דאצילות.
 (לז) ואית לקבלה מלכות דבריא, ואיהי מלכות למלאכים דבריא.
 ואיהי נערה דמטרוניתא, משמשא "דילה, ואיהי דיוקנא דגבירתא דילה, פלולה
 מי. האי בחובין דישראל, זכילת לאתחלל בין אומין דעלמא. אכל מלכות
 דאצילות דקב"ה, עלה אתמר ב"ב אני יי' הוא שמי וכבודי לאחר לא אתן ותהלתי
 לפסילים, לא יהיב "לה למאן דמחלל שבתות וימים טובים, אלא למאן דאיהו
 ברא דמלכא, ונטיר אורייתא ופקודין, ובדחילו ורחימו דמאריה, ולא על
 מנת לקבל פרס, אלא כבן דאיהו מחויב למעבד צווייה דאבוי, דעליה אתמר
 ב"ב את אביך ואת אמך. את אביך: דא קב"ה. ואת אמך: דא שכנינתא.
 ועם כל דא, מאן דמחלל נערה דמלכא, אתחשיב ליה פאלו מחלל מטרוניתא
 דילה.

מסורת הזהר **חלופי גרסאות**
 (ג) שמות ד) לך קמד צ"ד. (ד) דברים יד) לך נג צ"ב. מ ל"ג הא; ל"ג הא עשר; עשר ולי"ג יו"ה. נ שפחה
 (ה) ישעיה מב) לעיל אות ב צ"ג. (ו) שמות כ) יתרו עז צ"ז. דמטרוניתא. ט מסטרא. ט דיליה. פ ל"ג לה. צ וקיים.
 ק ל"ג ופקודין. ר ברחימו ורחילו.

מאמר **הסולם** **עשר ולא תשע**
 (לו) ואית לקבלה מלכות וכ"ו: ויש
 כנגדה, מלכות דבריא, והיא מלכות למלאכים
 שבבריא, והיא נערה של המלכות דאצילות,
 ומשמה שלה, והיא בצורת גבירתה דאצילות
 כלולה מיוד ספירות. מלכות זו דבריא, מחמת
 עונות ישראל יכולה להתחלל בין אומות
 העולם. אבל מלכות דאצילות, של הקב"ה,
 נאמר עליה, אני ה' הוא שמי וכבודי לאחר
 לא אתן ותהלתי לפסילים, שאינו נותן אותה
 למי שמחלל שבתות וימים טובים, אלא למי
 שהוא בן מלך, ושומר תורה ומצות באהבה
 ויראת אדונו, ולא על מנת לקבל שכר, אלא
 כבן שהוא מחויב לעשות ציווי של אביו,
 שעליו נאמר, כבד את אביך ואת אמך. את
 אביך, זה הקב"ה, ואת אמך זו היא השכינה.
 ועם כל זה, מי שמחלל הנערה של המלך,
 שהיא מלכות דבריא, נחשב לו כאלו היה
 מחלל המלכה שלו.
 (לז) דמאן דירית בריתא וכ"ו: כי מי
 שיורש את בת המלך, שהיא מלכות, אינו
 זוכה בה אלא אם כן שהוא בן מלך, שנקרא
 בני בכורי ישראל, שמצד זה, נקראים ישראל
 בנים אל הקב"ה. ז"ש, בנים אתם לה' אלקיכם.
 וזו היא מלכות דאצילות.
 (דפו"י דף רע"ז ע"ב)

ורבנן

יד רעיא כי תצא מהימנא
 (ח) ורבנן, כל שדין לאו אינון שקולין, ולא כל עבדין דשכינתא,
 דכתיב "בה", ומלכותו בכל משלה. אית לה כמה נערות "עבריות, ושפחות
 עבריות. ואית לה עבדים ושפחות נכריות, בגין דלא ישתפח מלכותא אחרא
 בעלמא, בזמנא דאיהי שלטא.
 (ט) ואלין שפחות נכריות, "מסטרך דסם המות, נוקבא דסמאל.
 "דשפחה הות למטרוניתא. נוקבא "וסמאל אל אחר, עבד הוה ליה לקב"ה,
 לבתר דעבדו גרמיהו אלוהות, דקב"ה עתיד לאעבר לון מעלמא, ולממחי לון.
 (ז) "ואי תימרון, אי בני נשא עבדין לון אלוהות, ולא ברעותא דלהון,
 אמאי אתענשו. אלא כד הוה דור המבול ודור הפלגה נדעי בהון, והוה
 ומקטרין לון, וסגדין לון, ובהווא חילא דהוה ומקטרין לון, וסגדין לון, הוה
 נחתי לגבייהו, ועבדי רעותיהו, וממללן בהון באינון צולמין, הא אתעבדו
 אלוהות ועבודת כו"ם. בגין דא, קב"ה עתיד לאעברא לון, וימחי לון מעלמא,
 צולמין דלהון דהוה פלחין בהון, ואשתאבו מנהון רוחין וצולמין.
 (זא) וכד אית בעלמא ערב רב, נחתין לאתגשמא בהון, וקב"ה יעבר
 לון מן עלמא, הה"ד "ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ. "ואי תימרון,
 בזמנא דגלותא בתראה, לית עכו"ם, בגין דלא ידעין בני עלמא בהון. ואינון
 דנדעין בערב רב תמן, אשתכח לון דמכעיסין לקב"ה ושכינתיה, וישאראל
 ביניהו, וערב רב מצליחין בהון, לקיים מאי דכתיב "ומשלם לשונאיו אל
 פניו להאבידו.

מסורת הזהר (תהלים קג) לעיל אות ו צ"ח. ח (זכריה יג) ב"ב ר
 ז (דברים ז) ב"א ר צ"א.
 חלופי גרסאות
 ש ביה. ת ל"ג מן עבריות עד נכריות מסטרא באות ל"ט.
 א ל"ג מסטרא. ב שפחה. ג דסמאל. ד קב"ה. ה ואין
 תימרון אין. ו מקטרין. ז מקטרין. ח ואין.

מאמר
 (ח) ורבנן, כל שדין וכו': ורנן, שמעו.
 אין כל השדים שוים, ולא כל עבדי השכינה
 שוים. כי כתוב בה בהשכינה, ומלכותו בכל
 משלה. יש לה כמה נערות עבריות, שהן
 מלכיות דבריא, ושפחות עבריות שהן
 מלכיות דעשיה, ויש לה עבדים ושפחות נכריות
 של הסטרא אחרא, שמשמשים אותה, כדי שלא
 תמצא מלכות אחרת בעולם, בזמן שהיא שולטת,
 וע"כ גם הס"א כפוף לה אז ועושה רצונה.
 מאמר ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ
 (ט) ואלין שפחות נכריות וכו': ואלו
 שפחות נכריות מצד סם המות, שהן כנגד
 השכינה, שהן נוקבא של סמאל, אשר השפחה
 היתה למטרוניתא, דהיינו שפחה יורשת את
 גבירתה, וסמאל והנוקבא שלו שהוא אל אחר,
 עבדים היו אל הקב"ה ולאחר כך, עשו עצמם
 (דפו"י דף רע"ז ע"ב)
 המוסר
 ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ
 אלוהות. והקב"ה עתיד להעביר אותם מן
 העולם ולמחות אותם.
 (ז) ואי תמרון אי בני וכו': ואם תאמרו,
 אם בני אדם עושים אותם אלוהות, ולא מרצון
 עצמם, למה נענשו, להעבירם מן העולם.
 ומשיב, אלא כשהיו דור המבול ודור הפלגה
 יודעים בהם, והיו מקטירים להם ומשתתוים
 להם, ובכח ההוא שהיו מקטירים להם
 ומשתתוים להם, היו יורדים אליהם ועשו
 רצונם, והיו מדברים באלו הצורות, שעשו,
 הרי נעשו אלוהות ועבודת כו"ם, ומשום זה עתיד
 הקב"ה להעביר אותם ולמחות אותם מן העולם,
 דהיינו הצלמים שלהם שהיו עובדים אליהם,
 וקלטו מהם רוחות וצלמים.
 (זא) וכד אית בעלמא וכו': וכשיש
 ערב רב בעולם, יורדים סמאל ונוקבא באלו
 הצלמים

רעיא **כי תצא** **מהימנא** **זו**

מב) קמו פלהו תנאין ואמוראין וברכו לרעיא מהימנא, ואמרו ליה סיני סיני, מאן זכיל למלא קדמך, דאנת בדיוקנא דמארך, דבזמנא דמליל בטורא דסיני, פל חינון דמלאכין, וחינון דכרסייא, ועלאין ותתאין, שחקו, ולא אשתכח דבור אחרא אלא דיליה. ובגין דאת ברית בדיוקנא דיליה, צריך למשמע פלהו מארי מתיבתא מלין מפומך, אל תתן שתיקה למלוך. *

מג) פי יקח איש אשה חדשה לא יצא בצבא וגו'. ושמה את אשתו אשר לקח. פקודא דא, תתן למחדי באתתיה שפא חד, דכתיב נקי יהיה לביתו שנה אחת. ואינון י"ב נרחין אינון ימדיליה. דהא שנה אייה פלה, ולית פלה פר ב"ב נרחין, דכתיב עומד על שנים עשר בקר. והואיל ולית תקונא דכלה, פר ב"ב, אצטריך תתן למחדי לה, ולביתיה, לה ולתקונאה, פגוונא דלעילא. וע"ד יעקב כתיב ביה, ויקח מאבני המקום. אבני המקום י"ב הוו, ומאן דחדי לכלה, חדי לעולימתה, ועולימתן י"ב הוו. וכלא איהו רנא דשנה. בגין פך אצטריך לחתן למחדי באתתיה שנה אחת.

מד) וקא אוקימנא, דחדה דא, לאו דיליה היא, אלא דילה. דכתיב ושמה את אשתו. וישמה את אשתו לא כתיב, אלא ושמה, יחדי לכלה. פגוונא

חלופי גרסאות

ט ל"ג שחקו. י אשכחו. כ בדפו"י כתבו קע"ח ב' כל פטר רחם. ל מדיליה.

מסורת הזהר

(י) (מ"א ז) ויהי רמא צ"ג. (כ) (בראשית כח) ויצא ה צ"א.

ישמה את אשתו

שאלו י"ב חדשים הם שלה. כי השנה היא כלה, דהיינו המלכות שנקראת שנה. ואין כלה זולת ב"ב חדשים, שכתוב ויעש את היס וגו' עומד על שנים עשר בקר. כי היס היא המלכות, י"ב בקר, ה"ס ד' ספירות חו"ב תו"מ שבכל אחת ג' קוין. שה"ס י"ב בכל מקום. ומתוך שאין תקון הכלה, חוץ מ"ב, ע"כ צריך החתן לשמה אותה ואת ביתה, אותה ותקוניה, כעין של מעלה. וע"כ יעקב, כתוב בו, ויקח מאבני המקום. אשר המקום הוא מלכות, אבני המקום הן י"ב, ומי שמשמה את הכלה משמה את העלמות שלה, שהן ספירותיה שבבריאה. ועלמות הן י"ב. מטעם הנ"ל. והכל הוא סוד השנה. ומשום זה צריך החתן לשמוח באשתו שנה אחת.

מד) **והא אוקימנא דהדוה וכו'**: והרי העמדנו, ששמתה זו אינה שלו אלא שלה, שכתוב, ושמה את אשתו. וישמה את אשתו לא כתוב, אלא ושמה, דהיינו שישמה את הכלה. כעין זה, אין שמחה לכלה זולת בגוף ותקוניה, ומי משמה אותם, צדיק. ועל כן

הסולם

מאמר

הצלמים להתגשם בהם. וע"כ הקב"ה יעבירם מן העולם. ז"ש, ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ. ואם תאמרו, שבזמן גלות האחרון אין עבודה זרה, משום שבני אדם אינם יודעים בהם. ומשיב, שאלו היודעים שם בערב רב, נמצאים מכעיסים הקב"ה ושכינתו, וישראל שביניהם. והערב רב מצליחים בהם, לקיים מה שכתוב, ומשלם לשונאיו אל פניו להאבירו.

מב) **קמו פלהו תנאין וכו'**: קמו כל התנאים והאמוראים וברכו את רעיא מהימנא, ואמרו לו, סיני סיני, מי יכול לדבר לפניך, שאתה בצורת אדונך, שבזמן שדבר בהר סיני, כל החיות שבמלאכים, וכל החיות שבכסא, והעליונים והתחתונים שחקו, ולא נמצא דבור אחר אלא שלו. ומשום שאתה בנו בצורה שלו, צריכים כל בעלי הישיבה לשמוע דברים ממך. אל תתן שתיקה לדבריך.

מאמר ושמח את אשתו

מג) **כי יקח איש אשה חדשה וגו'**: מצוה זו היא, שהחתן ישמה עם אשתו שנה אחת, שכתוב, נקי יהיה לביתו שנה אחת, (דפו"י דף רע"ז ע"ב *) דף רע"ח ע"א

טז רעיא **כי תצא** מהימנא
 דא, לאו חדרו לכלה, בר בגופא ותקונתא. ומאן חדי לון. צדיק. ועל דא נקי
 יהיה לביתו. נקי, דלא יעמול במלי דעלמא, דיהא ביה רעוא למחדי לה. נקי
 מפלא. נקי למסין ולא רנונין וגולגלתיין. נקי דלא יפוק לחילא לאגחא קרבא.
 לאשתפחא חדנה עילא ותפא, ולא תערא חדנה לעילא. ופאין עמא קדישא,
 דמאריהון חדי בהון, ופאין אינון בהאי עלמא ופאין אינון בעלמא דאתי. ¹⁰

מזח ¹¹ ביומו תתן שכרו וגו'. פתח רעיא מהימנא ונאמר, פקודא
 בתר דא לתת שכר שכיר בזמנו. הדא הוא דכתיב, ביומו תתן שכרו ולא
 תבא עליו השמש. מארי מתיבתאן עלאי ותפאי, שמעו. מטטרון איהו שכר
 שכיר, מט"י עלמין, שליח דיליה, לקבלא מט"י ברכאן דצלותא, בכל יומא, תלת
 זמנין. ובגין דא, ביומו תתן שכרו, דא צלותא דשחרית. ולא תבא עליו השמש,
 דא צלותא דמנחה, דאי עבר יומו, בטל קרבנו. פי עני הוא ודאי, ¹² עני
 הוא בגלותא, לית ליה מדיליה אלא מאי דיהבינן ליה בצלותא. בגין דא
 צלותא תפלה דיליה, ¹³ תפלה לעני כי יעטוף, בעטיפת ציצית, תפלה דיד איהי.

מוז ואליו הוא נושא את נפשו, דא תפלת ערבית, דאיהי אמורים
 ופדרים, שיורין דקרבינן דיומא. ואינון כגון פרט הכרם ופאת שדך,
 דעלייהו אתמר, שירי מצוה מעפבין את הפורענות. לעני ולגר תעזוב אותם,
 דעמודא דאמצעיתא בר מאתריה, גר אתקרי. ובגין דא, אנא דורגא דילי

מסורת הזהר (7) קדושים כח צ"פ. (8) תהלים (ק) ב"א קסו צ"ג. (1) (ויקרא ט).
חלופי גרסאות (2) ברפויי כתבו פקרא י"ו למיהך בי"ג באורחוי דקביה י"ז לאוכחא וכו' פ"ח ב"ל 1 ל"ג ואמר. 8 ל"ג בתר. 9 מטסיף דצדיק ודאי. 9 ל"ג עני. 10 ופדרים.

הסולם **כאמר**
 כן נקי יהיה לביתו. נקי, שלא יעמול בדברי העולם, כדי שיהיה לו רצון לשמח אותה. נקי, מכל. נקי, ממסים וארנוניות וממס גלגלת. נקי, שלא יצא לצבא לעשות מלחמה. כדי שתמצא שמחה למעלה ולמטה, ולעורר שמחה למעלה. אשרי העם הקדוש, שאדונם שמח בהם. אשרי הם בעולם הזה ואשרי הם בעולם הבא.

מזח ¹⁴ ביומו תתן שכרו וגו': פתח רעיא מהימנא ואמר, המצוה שלאחר זו, היא לתת שכר שכיר בזמנו. ז"ש ביומו תתן שכרו ולא תבא עליו השמש. ראשי ישיבות העליונים והתחתונים שמעו. מטטרון הוא שכר שכיר, שליח מן ח"י עולמות, שהוא יסוד דאצילות שנקרא ח"י. לקבל ח"י ברכות התפלה, בשביל המלכות, בכל יום, ג' פעמים. ומשום זה, **ביומו תתן שכרו**, זהו תפלת שחרית. ולא

(דפו"י דף רע"ח ע"א) שאמר ביומו תתן שכרו

שאילו

רעיא רעיא כי תצא מהימנא יז
עמודא דאמצעיטא, קרינא גרמאי גר בגלותא קנמאי. הה"ד, גר קייתי בארץ נכרה, דאיהו בגלותא רביעא בגינייהו.
מז שאילו ליה מארי מתניתין, רעיא מהימנא, הא פקודא דא הוה מקיימין ישראל בארעא דישראל. אמר לון, בגין לאתערא רחמי, על אלין דמתרכי מאתריהו. דבר נש פד איהו לבר מאתריה, גינרא אתקרי, כ"ש על נשמתין דאלין ערטילאין מההוא עלמא, ואתין לעלמא דין. בגינייהו, ש"ס האי איהו דאמר קרא, כצפור נודדת מן קנה, דא נשמתא, דשכינתא לא וזה מנה. בן איש, דאתמר ביה יי איש מלחמה. נודד ממקומו, דאיהו נע ונד מאתריה, דאיהו עלמא דאתי, בינה. ונד אפתרה בעלמא דין, עד דתשלים יומין דאתחייבת למיזל לבר מאתריה. ואיהו נטיר ל, עד דיתזיר לה לאתרהא. ואומי דלא יחזור איהו לאתריה, עד דיתזיר לה לאתרהא. ומאן דחזר בתיובתא, פמאן דאתור לקב"ה ושכינתא לאתרהא. ודא רזא דפורקנא, דאמר ס היום אם בקולו תשמעו.
מח אמרו מארי מתניתין דמתיבתא עלאה ותתאה, רעיא מהימנא, אנן שליחן דמארי עלמא לגבך, זכאה תולקך, דאנת בעל תשובה, שקול לשתיך רבוין דישראל, ואנת הדרת לקב"ה ושכינתיה לאתריה, עילא ותתא. ובגינך יתפרקון ישראל ויחזרון לאתרייהו. ולית חילא למשיחין. למפרק לישראל, בר מינה. ובגינך אינון מתעפכין. אשלים מלין יקרין אלין, דעלייהו אתמר, הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש ונופת צופים.

מסורת הזהר (שמות ב.) (ט) (משלי כז) לך קלו צ"ב. (פ) (שמות ט) נח ז צ"ד. (צ) (תהלים צה) תקוני זהר תסט קיד; זהר חדש ח ט"א שני"א. (ק) (שם יט) נח צו צ"א.
ח'ופי גרמאות ק שאלו וליג ליה. ר ל"ג ישראל. ש מוסיף או לא אמר; או לא וליג אמר לון; אמר וליג לך. ש/א והאי. ת ל"ג נד. א בטר אתרהא. ב ליה. ג ל"ג מן עד, עד עד. ד יפרק. ה מוסיף ויחזור ישראל. ו למשח.

הפולם מאמר
מז שאילו ליה מארי וכר: שאלו אותנו בעלי המשנה, רעיא מהימנא, הרי מצוה זו, לקטי ופאה היו מקיימים ישראל בארץ ישראל, שאז היה הקב"ה במקומו ולא גר, ולמה כתוב לעני ולגר וגו'. אמר להם הוא כדי לעורר רחמים על אלו הנשמות שנגרשו ממקומן, כי אדם שהוא חוץ ממקומו נקרא גר, כל שכן הנשמות שהולכות ערומות מעולם ההוא ובאות לעולם הזה. בשבילן, זה הוא שאמר הכתוב, כצפור נודדת מן קנה, זו היא הנשמה, שהשכינה אינה וזה ממנה, כן איש, זה הקב"ה, שנאמר בו ה' איש מלחמה, נודד ממקומו, שהוא נע ונד ממקומו, שהוא עולם הבא, דהיינו בינה. ונודד אחריה אחר השכינה שהיא עם הנשמה בעולם הזה, עד שנשלמו הימים שנתחייבה הנשמה ללכת לחוץ ממקומה. והוא שומר אותה, עד שיחזיר אותה למקומה. ונשבע (דפו"י דף רע"ח ע"א)

ביומו תתן שכרו שהוא לא יחזור למקומו עד שיחזיר אותה למקומה. וע"כ מי שחזר בתשובה, ומחזיר נשמתו למקומה, הוא כמי שמתזיר הקב"ה ושכינתו למקומו. וזהו סוד הגאולה שאמר היום אם בקולו תשמעו. פירוש, ולפיכך, גם כשישראל בארץ ישראל נקרא הקב"ה גר בשביל נשמות ערטילאין אלו, שלא נעשו להן לבוש מתורה ומצות, שיוכלו לבוא למקומן בעולם ההוא. ותפלת ערבית מעוררת רחמים עליהן שישובו למקומן. ואז גם הקב"ה חזר למקומו, לבינה.

מח אמרו מארי מתניתין וכר: אמרו בעלי המשנה של ישיבה עליונה, דקב"ה, ושל ישיבה תחתונה, דמטטרון. רעיא מהימנא, אנו שליחים של רבון העולם אליו, אשרי חלקך שאתה בעל תשובה, ושקול כנגד ששים רבוא מישראל, ואתה החזרת להקב"ה ושכינתו למקומם

יה רעיא **כי תצא** מהימנא

ז (מט) אָמַר לוֹן, מְאָרִי מְתִיבְתָאן, בְּגִין הָאֵי שְׂכִיר, דְּאִיהוּ עֶבֶד, דְּאִתִּי לְקַבְּלָא תְּלַת צְלוֹתִין, תְּקִינּוּ מְאָרִי מְתִינִיתִין דְּלִכּוֹן, לְמַהוּי בְּרַ נֶשׁ, בְּתַלְתּ בְּרַכְּאָן קַדְמָאִין, כְּעֶבֶד דְּמַסְדֵּר יִשְׁכַּחִין קָמִי מְאָרִיָּה. וּבְאִמְצָעִיּוֹת, כְּעֶבֶד דְּמַקְבֵּל פְּרָס מְאָרִיָּה. וּבְכַתְרָאִי, כְּעֶבֶד דְּנִטְל פְּרָס מְאָרִיָּה, וְאֶזֶל לִיה.

ז (נ) וּבְגִין דָּא, עֶבֶד אֲבָרְהָם, וְרַבְקָה, אִיהוּ יִאֲמַתְלָא לְהָאִי, כַּד קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, יִשְׁלַח לְמַטְטְרוֹן דְּאִיהוּ עֶבֶדָּא דִּילֵיהּ, בְּגִין צְלוֹתָא אִיהוּ יִימַר לְגַבִּיָּהּ, אֲוִלִי לֹא תֵאבְדָּה הָאִשָּׁה לְלֶכֶת אַחֲרַי. כְּלוּמַר, אֲוִלִי צְלוֹתָא לֹא בְּעֵי לְמִזֵּל אֲבַתְרָאִי. אָמַר יֵלִיהּ קוּדְשָׁא ב"ה, וְנִקִּית מְשִׁבּוּעֵתִי זֹאת. דְּתַכְמָה אִיהוּ אָבָא, דְּנַחֲתִית לְבְּצִדִיק, לְנִטְרָא שְׂכִינְתָא בְּגִלוּתָא, וּמִתְמַן שְׁלַח בְּגִינָה.

ז (נא) אָמַר לִיהּ הֵהוּא שְׁלִיחַ, הֵב לִי סִימְנִין, לְאִשְׁתְּמוּדְעָא בְּצְלוֹתָא, דְּתַמְּן בְּרַתָּא, אָמַר קב"ה, וְהִיָּה הַנְּעֵרָה אֲשֶׁר אֹמַר אֵלֶיהָ הִטִּי נָא כַּדָּךְ וְאִשְׁתָּה וְאִמְרָה שְׁתָּה. * וְאִם לָאו, אֲלֵא דְאִשְׁכַּח כָּל אֲבָרִין דְּגוּפָא מְלִיִין חוּבִין, וְלֹא יִאֲשַׁכַּחַת בֵּיהּ אָבֵר לְשַׁרְיָא בֵּיהּ תוֹרָה, דְּאִיהוּ בְּדִיוקְנָא דְּעַמּוּדָא דְּאִמְצָעִיָּתָא. וְלֹא מְצוּה, דְּאִיהוּ דִּיוקְנָא דְּרַבְקָה, דְּתַהֲרָה * שׁוֹשְׁנָה בֵּין הַחוּחִים, דְּאִינוּן רְשָׁעִים גְּמוּרִים.

מטורת הזהר (שיר ב) הקסה"ז א צ"א. ז שבתו, ח דבעי, ט כמאן; עבר, י דתלא, כ לה, ל לצדיק, מ בגיניה, נ דאשכח, ס באפי אברהם, חלופי גרסאות

מאמר **הסולם** **כיזמו תתן שכרו**

למקומם למעלה ולמטה. ובשבילך יגאלו ישראל ויחזרו למקומם. ואין כח לב' משיחין, משיח בן יוסף ומשיח בן דוד, לגאול את ישראל חוץ ממך, ובשבילך הם נעכבים לגאול את ישראל. השלם דברים יקרים אלו, שעליהם נאמר, הנחמדים מזהב ומפז רב ומתוקים מדבש ונופת צופים.

ז (מט) אָמַר לוֹן, מְאָרִי וכו': אָמַר להם, ראשי ישיבות, בשביל שכיר הזה, שהוא עבד מטטרוֹן (כנ"ל אות מ"ה) הבא לקבל ג' תפלות, התקיננו בעלי המשנה שלכם, שהאדם יהיה בג' ברכות הראשונות של תפלות העמידה, כמו עבד המסדר שבחים לפני ארונו, ובברכות אמצעיות, כעבד המקבל שכר מארונו. ובברכות אחרונות, כעבד שלקח שכרו מארונו והלך לו.

ז (נ) וּבְגִין דָּא עֶבֶד וכו': ומשום זה עבד אברהם, ורבקה, נמשלו לזה, כאשר הקב"ה ישלח למטטרוֹן, שהוא העבד שלו, בשביל לקבל התפלה, שה"ס המלכות, הוא יאמר לו, אולי לא תאבה האשה ללכת אחרי, כלומר, אולי התפלה לא תרצה ללכת אחרי. אמר לו הקב"ה, ונקית משבועתי זאת. ומפרש כי חכמה (דב"י דף רע"ח צ"א *) דף רע"ח ע"ב) נמשך

רעיא **כי תצא** **מהימנא** **יב**
 מני לעבדיה מטטרון, ^ט השמר לך פן תשיב את בני שמה, דאיהו רוחא דקודשא, דהא מצוה איהו נפשא, רוחא ׀ איהו תורה.
גב ובג"ד אוקמוה מארי מתניתין, לא המדרש הוא העיקר אלא המעשה. ובאתר אתרא אמרו, ^י כל שיצאת חטאו קודמת לחכמתו, חכמתו מתקיימת וכו'. יצאת חטאו, אימא עלאה, תשובה. חכמה, אבא עלאה. כד אקדים ה' ועירא, דאיהי מצוה, שררא עליה תורה, דאיהו ו'. וכד אקדים יראת חכמה, דאיהי ה' עלאה, שררא עליה חכמה, דאיהי י'. ואקרי בן. ומכאן, ^א בני אדם לניי אליהם.
גה וקאי איהו ^א זה שמי י"ה לעולם, וזה זכרי ו"ה. שמי עם י"ה, שס"ה. זכרי עם ו"ה, רמ"ח. וכלהו תרי"ג. דהיינו תרי"ג פקודין, דאתיהיבו לבנין קדישין, למתוי לון חולקא בשמיה, הה"ד ^א פי חלק יי עמו.
גד וכד אקדים תורה למצוה, או חכמה ליראה. אתהפך שמה עליה לנוקבא, מדת הדין, ^ב כגוונא דא הוה"י. דאתהפך ליה כלא לדינא, וקשין ^ב מזונותיו באורייתא, פקריעת ים סוף. וכגוונא דא פורקנא, אם וכו' יפקון ברחמי, הה"ד, ^ב בטרם יבא חבל לה והמליטה זכר, ויפקון ברחמי. ואי לאו אקדים רחמי, ויפקון בצערא. ושפיר דאקדים צערא ודינא לרחמי. ובג"ד אוקמוה רז"ל, וימארי מתניתין לפום צערא אגרא.

מפורת הזהר **חלופי גרסאות**
 (ח) (בראשית כז.) א) (דברים יד) לך נג צ"ב. ב) (שמות ג) בהר טז צ"ת. ג) (דברים לב) ב"א קצר צ"ב. ד) (ישעיה סו) ויקהל קטב צ"ו.
 ע ל"ג איהו. פ כל הקודם יראת חטאו. צ בגוונא ולא גרסינן דא. ק מוסיף מזונותיו של אדם. ר לא גרסינן מארי מתניתין.

מאמר **הסולם** **יראת חטא קודמת לחכמתו**
 נמשך מז"א, הנקרא תורה. ואינו זוכה לרוח ולנפש דקדושה.
מאמר יראת חטא קודמת לחכמתו
גב ובג"ד אוקמוה מארי וכו': ומשום זה העמידו בעלי המשנה, לא המדרש הוא עיקר אלא המעשה. ובמקום אחר אמרו, כל שיראת חטאו קודמת לחכמתו חכמתו מתקיימת וכו'. **יראת חטאו**, היא אמא עלאה, בינה הנקראת תשובה. חכמה היא אבא עלאה, וכשמקדים ה' הקטנה דהיינו מלכות, שהיא מצוה, שורה עליו תורה שהיא ז"א, שהוא ו'. וכשמקדים יראה, שהיא ה' עליונה, לחכמה, שורה עליו חכמה שהיא י', ונקרא בן. דהיינו בו י"ה, ומכאן, בני אדם לה' אליהם.
גה ודאי איהו זה וגו': וזהו, זה שמי, י"ה, לעולם. וזה זכרי, ו"ה. שמי עם י"ה (דפו"י דף רע"ח ע"ב) * ע"י ברכת שלום עה"ת מאמר ונה ומפקון

כ רעיא כי תצא מהימנא

נה) ומפקנו דנפשא, מקודם דנפקת אית לה צערא, לבתר דנפיקת ברחמי. ורזא דמלה ב בכי יבאו, לבתר ובתחנונים אוכלים, ובג"ד, ועת צרה היא ליעקב וממנה יושע, ויפקון ברחמי. וכגוונא דשלח קב"ה ליונה, ולא אשבח אתר לשריא. הכי שלח לך רעיא מהימנא בקדמיתא.

נו) ומה פתיב בהון. ויפן כה וכה וירא פי אין איש. דכלהון חייבין, ולא אשפחת בהון איש זוכה ללאפקא מן גלותא. ובג"ד סרכת למיזל תמן, ואמרת, שלח נא ביד תשלח. והא אנת פגון ביהוה זמנא, בך תקיים עם ישראל, כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות. ובגלותא בתראה, תרין משיחין שלח עמך, לקבל תרין גדפין דיונה. דאנת פגופא בגלותא רביעאה, לית לך גדפין. ולא עוד, אלא בקדמיתא הוה ישראל פגופא, ואנת ואהרן, דכתרין גדפין דיונה, ובהון פרחו ישראל. ה

נז) לית פקודא, דלא אתכלילו תמן עשר ספירות. בתיבה תחתיים שניים ושלישים תעשיה. לאכללא ובה, כהנים לויים וישראלים. תיבה שכינה עמהון,

חלופי גרסאות

ש דאפיקת. ת מוסיף לבתר דא ובג"ד. א אשתכחת. ב לאנפקא. ג כען. ד תרין. ה בדפויי כתבו מה שחסר כאן עיין בסוף הספר. ו ליג בה.

מסורת הזהר

ה) (ירמיה לא) שמות סג צ"ת. ו) (שם ל) וירא קמג צ"א. ז) (שמות ב) ב"א ולא צ"ד. ח) (שם ד). ט) (מיכה ז) לעיל אות יח צ"ג.

יראת חטא קודמת להכמתו

מלחמות וצער ודין ויסורים מטרם שזוכים לרחמים. כי לפום צערא אגרא.

נו) ומה כתיב בהון וכו': ומה כתוב בהם. ויפן כה וכה וירא כי אין איש, דהיינו שראה שכולם חייבים ולא נמצא בהם איש שיהיה זוכה לצאת מן הגלות. ומשום זה מיאנת ללכת שם, ואמרת שלח נא ביד תשלח. והרי אתה עתה כמו בזמן ההוא של יציאת מצרים. כך עם ישראל יתקיים, כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות. ובגלות האחרון ישלח עמך ב' משיחין, משיח בן יוסף ומשיח בן דוד, שהם כנגד ב' כנפים של היונה, שהיא השכינה, כי אתה בגלות הד' כגוף, ואין לך כנפים. ולא עוד אלא בתחלה היו ישראל כגוף, ואתה ואהרן כב' כנפים של היונה, ובהם פרחו ישראל מן הגלות.

מאמר לית פקודא דלא אתכליין בה ע"ס

נז) לית פקודא דלא וכו': אין מצוה שלא נכללו שם עשר ספירות. בתיבה כתוב, תחתיים שניים ושלישים תעשיה, לכלול בה כהנים לויים וישראלים, שהם חג"ת. והתיבה בכללה, שהיא השכינה, עמהם. תורת ה', שהיא השכינה, היא רביעית ההין, דהיינו רביעית

הסולם

מאמר

נה) ומפקנו דנפשא וכו': והיציאה של הנפש, דהיינו כשנוולדת לעולם, מקודם שיצאה יש לה צער, דהיינו חבלי לידה, ואחר שיצאה היא ברחמים. וסוד הדבר, בכי יבואו ואח"כ ובתחנונים אוכלים, ומשום זה, ועת צרה היא ליעקב וממנה יושע. ויצאו ברחמים. וכמו ששלח הקב"ה ליונה, כי נח הוא בחינת יסוד ולא מצאה מקום לנות. כמ"ש, ולא מצאה חיונה מנוח, כך שלח לך רעיא מהימנא, בתחילה, ששלח לו, שמשום שלא מצא מקום להסתר ממנו, ע"כ נגלה לו (כנ"ל פנחס אות תצ"ט ע"ש).

פירושו. יונה זו הנשמה, שעליה הרמוז, וישלח את היונה מאתו וגו'. דהיינו שהקב"ה שלחה לעולם הזה. ולא מצאה היונה מנוח לבק רגלה, דהיינו שהיתה נע ונד ביסורין בעולם הזה, משום זה, ותשב אליו, שזכתה לתשובה, וזכתה לשוב לשורשה. ועד"ז, אמר רעיא מהימנא לר"ש, שלפיכך נגלה אליו, משום שכבר הסתיר עצמו ממנו בכל המקומות שהיה אפשר להסתיר שמה, וכיון שאין לו עוד מקום להסתיר את עצמו ממנו, על כן נגלה אליו. שמכל זה אנו למדים, שצריכים להקדים (דפויי דף רע"ח ע"ב)

רעיא **כי תצא** **מהימנא** **כא**

תורת יי, איהי רביעית ההין, ה' רביעאה. ומשולשת ביה"ו, לאשלקמא ביה ידו"ד. ועשרה דגגין דאתפלילו ביה, דאינון יו"ד ה"א וא"ו ה"א. לאתקיימא בהו בישראל, ואתם הרבקים בניי אלהיכם וגו', בנים אתם ליי אלהיכם. האי שמה שלטנותייה בצולמא דבר נש, ועל כל אבר ואבר דיליה.

נח פקודא בפתר דא, לדון בדיני חגבים, דאתמר דגים וחגבים אינון טעונין שחיטה, אלא אסיפתם היא המתרת אותם. הכי מארי מתניתין, אינון צריכין שחיטה, אלא דאתמר בהון ויגוע ויאסף אל עמיו. מה נוני ימא, חיותן בימא, אוף תלמידי חכמים, מארי מתניתין, חיותיהו באורייתא, ואי אתפרשן מנה מיד מתים. תנינא דמתניתין, דכה אתרבו תניני ימא. ואי אינון דביבשטא יפלו לים, ולא ידעין לשטטא, אינון מיתין. אכל אדם דאינון מארי קבלה, אינון לעילא מפלהו, ובהו אתמר וירדו בדגת הים ובעוף השמים, דאינון מארי מתניתין, תנינא. התנין הגדול, נחש ברית, לקבל והברית התיכון בתוף הקרשים.

נט בזמנא דתנינין מארי משנה, אית בהון מחלוקת, ומקשין דא לדא, בלע לחבריה. והאי איהו תלמיד זעיר, שלא הגיע להוראה, ומורה, חייב מיתה. ואי אינון שוין דא לדא, ואית בהון מחלוקת וקושיא, אתמר בהון לסוף, את וזה בסופה, ואוקמוה אהבה בסופה.

חלופי גרסאות

1 על שמא, ח אבתרא, ט מתיבתא, י תנאי, כ מנוי; תנוי, ל יעלוק, מ דאיהו וליג דאינון מארי קבלה אינון. נ ביה אתמר, ס ואינון, ע מוסיף בתיבת תנינא, פ דתנין. צ זעיר תלמיד.

מסורת הוהר

(דברים ד) ב"ב קו צ"א. (דברים יד) לעיל אות לו צ"ד. (בראשית א) ב"א קמג צ"א. (ישעיה כז) בא כב צ"ב. (שמות כז) הקסח"ז יז צ"א. (במדרב כא) בשלח עב צ"ש.

דגים וחגבים אין מעונים שחיטה

בהם, ויגוע ויאסף אל עמיו. מה דגי הים חיותם בים, אף תלמידי חכמים בעלי המשנה, חיותם בתורה, ואם נפרדים מן התורה, מיד מתים, שהם התנינים שבמשנה, שבה גדלים תניני הים. ואם אלו שביבשה, כלומר שאין בהם תורה, יפלו למים, דהיינו לתורה, ואינם יכולים לשוב, דהיינו תלמיד שלא הגיע להוראה, ומורה, הם מתים. אבל אדם שהם בעלי הקבלה, הם למעלה מכולם, בהם נאמר, וירדו בדגת הים ובעוף השמים, שהם בעלי המשנה התנינים. התנין הגדול, והו נחש ברית, שהוא כנגד והברית התיכון בתוך הקרשים, שהוא קו אמצעי תפארת.

נט בזמנא דתנינין מארי וכו': הזמנה שלאחר זון, לדון בדיני חגבים. שלמדנו דגים וחגבים אינם צריכים שחיטה, אלא אסיפתם היא המתרת אותם. כך בעלי המשנה אינם צריכים שחיטה, ממלאך המות, אלא שנאמר

מאמר

רביעית לחג"ת, ה' אות רביעית בשם הויה. ומשולשת שמקבלת שלש אותיות יה"ו, להשלים אותה לשם בו ד', הויה. ועשר מדרגות הנכללות בה, דהיינו שמקבלת אותן בשביל ישראל, שהם יו"ד ה"א וא"ו ה"א, עשר אותיות, שיתקיים על ידיהם בישראל ואתם הרבקים בה' אלקיכם וגו' בנים אתם לה' אלקיכם. כי שם הזה, הויה במילוי אלפין הנ"ל, ממשלתו על צלם האדם, ועל כל אבר ואבר שלו.

מאמר דגים וחגבים אין מעונים שחיטה

נח פקודא בתר דא וכו': המצוה שלאחר זון, לדון בדיני חגבים. שלמדנו דגים וחגבים אינם צריכים שחיטה, אלא אסיפתם היא המתרת אותם. כך בעלי המשנה אינם צריכים שחיטה, ממלאך המות, אלא שנאמר (דפו"י דף רע"ח ע"ב)

כב רעיא כי תצא מהימנא

ס) אדְהַכִּי, הָא נונא רבא אנדמן לגביה, ואמר רעיא מהימנא, איתן מושבך ושים בסלע קנך. תניא דמסייע לך. דהא נונין בסלע קנא דלהון, איתן בהפוכא, תניא. איתנים בהפוך אתון, תנאים. אסתמר מנייהו, דהא אנת פכד פה וכבד לשון, ומאן דבעי לאתקפא בסלע דנוני ימא, דמארי מתניתין, דאינון תנאים, בעי למחוי תקיף, לישנא חדינא חריפא, לינקוב עד דמטי לתהומא רבא דתמן.

סא) כי עוד חזון למועד ויפת לקץ ולא יכזב, ואוקמוה דהאי קרא נוקב ויורד, עד תהומא רבא. מאן הוא דנחית לתהום רבא, לאשפחא וזמנא דא, אלא אנת, דאתמר בך צדקתך כהררי אל משפטך תהום רבה. כמה מארי מתניתין, דבעו לנחמא לעומקא דהלכה, לאשפחא תמן קץ דפרקנא, ונחתו תמן, ולא סליקו. ואע"ג דלישנהון הות כפטיש יפוצץ סלע, חליש פטיש דלהון, לנקבא בההוא סלע. ומאן דנקיבו דיליה בההוא סלע בלא רשו, אנת חויא לנשכא ליה. ואית אתרנין דנקיבו לה, עד דמטו לתהומא רבא, ולא סליקו מתמן.

סב) ובזמנא דנוקבא פתיחא, כל מאן דהוה נפיל תמן, לא הוה סליק. ומשיח בן דוד נפל תמן עם משיח בן יוסף. דחד איהו עני ורוכב על חמור.

חלופי גרסאות

ק ל"ג לך. ר דא זמנא. ו מוסף והלכה דא. ת ליה. א ל"ג תמן. ב ל"ג הוה. ג ומשיח וליג עם.

מסורת הזהר

U (במדבר כד) נח ע צ"ב. P (חבקים ב) תקונים חדשים קיב ט"ד שכיח. Z (תהלים לו) שמות ק צ"ע. Q (זכריה ט) לעיל אות ד צ"ה.

ושים בסלע קנך

סא) כי עוד חזון וגו': כי עוד חזון למועד ויפת לקץ ולא יכזב אם יתחמה חכה לו כי בא יבא לא יאחר. והעמידו, שפסוק זה נוקב ויורד עד תהום רבה. מי הוא שירד לתהום רבה, למצוא זמן הזה, של הקץ, אלא אתה, שנאמר בך, צדקתך כהררי אל משפטך תהום רבה. כמה בעלי המשנה שרצו לרדת לעומק ההלכה, שהיא המלכות הנקואת הלכה, למצוא שם זמן זה, דהיינו את הקץ של הגאולה, וירדו שמה ולא עלו. ואע"פ שלשונם היתה כפטיש יפוצץ סלע, כי הפטיש שלהם חלש מדי ולא יוכל לנקוב בסלע ההוא. דהיינו לנקוב לדעת את הקץ. ומי שנקיבתו באותו סלע היא בלא רשות, יבא נחש לנשוך אותו, ויש אחרים שמנקבים אותה עד שמגיעים לתהום הגדול, ואינם עולים משם.

מאמר בר נפ"י

סב) ובזמנא דנוקבא פתיחא וכו': ובזמן שהנקב פתוח, כל מי שנופל שמה אינו עולה. ומשיח בן דוד, נפל שם, עם משיח בן

הסולם

מאמר

תלמיד קטן שלא הגיע להוראה, ומורה, שחייב מיתה. ואם הם שוים זה לזה, ששניהם גדולים, ויש בהם מחלוקת וקושיא, נאמר בהם לסוף, את והב בסופה. והעמידו שפירושו, אהבה בסופה. כי והב פירושו אהבה.

מאמר ושים בסלע קנך

ס) אדְהַכִּי הָא נונא וכו': בתוך כך הנה דג גדול נזדמן אליו, שהוא רב המנונא סבא, ואמר, רעיא מהימנא, איתן מושבך ושים בסלע קנך. תניא, שהם התנאים, העוזר לך בגלות, להקים את השכינה, כי הדגים, שהם התנאים, הקן שלהם הוא בסלע, שהיא המלכות, איתן בהפוך האותיות הוא תניא, איתנים בהפוך האותיות הוא תנאים. השמר מפניהם, כי אתה כבד פה וכבד לשון, ומי שרוצה להתקיף דגי הים שבסלע, שהם בעלי המשנה, שהם התנאים, צריך להיות חזק, ובלשון חדה ומלוטשת, הנוקבת ומגיעה עד תהום הגדול אשר שם.

(דפו"י דף רע"ח ע"ב *) דף רע"ט ע"א

רעיא **כי תצא** **מהימנא** **כג**
 וְחָד אִיהוּ, ^ו בְּכוֹר שׁוֹרוֹ, דְּדָא מְשִׁיחַ בְּן יוֹסֵף. וְהָאִי אִיהוּ ^ז כִּי יִכְרֶה אִישׁ בּוֹר
 וְלֹא יִכְסְנוּ וְנִפְל שְׁמָה שׁוֹר אוֹ חֲמוֹר. וּבְגִיד אֶקְרִי מְשִׁיחַ בַּר נִפְלִי. וְאִיהִי נִפְלַת
^ח בְּתַרְיִיהוּ, וְאִתְמַר עָלֶיהָ, ^ט נִפְלָה לֹא תוֹסִיף קוּם בְּתוֹלַת יִשְׂרָאֵל. וְאַנְתָּה הוּא
^י בְּעַל הַבּוֹר יִשְׁלַם כְּסָף יָשִׁיב לְבַעְלֵיו. וְהִמַּת יִהְיֶה לוֹ, דְּאִי מְשִׁיחַ בְּן יוֹסֵף,
 דְּעֵתִיד לְאַתְקַטְלָא. ^י

כג **נחת בגינייה** **דנדאי ארבע גליות הו, תלת, לקבל תלת קליפין**
 דְּאֶגְוָזָא, דְּאִינוּן יִתְהוּ, קו יְרוֹק, קְלִיפָה יְרוֹקָא דְּאֶגְוָזָא. ^י תְּנִינָא בְּהוּ, אֶבְנִין
 מְפוֹלְמִין, דְּאִינוּן סְלַעִים תְּקִיפִין, דַּמ"מ* פְּסָקוּ מִיַּנְיִיהוּ כַּמָּה פְּסָקוֹת, וְנָקִיט לֹון,
 לְאַפְקָא מִיָּא דְּאוֹרְיִיתָא. וּבְגִיד אֶתְקְרִיאוּ אֶבְנִים מְפוֹלְמוֹת, דְּמִנְיִיהוּ מִיַּין נִפְקִין.
 קְלִיפָה תְּלִיתָאָה, דְּקִיקָא, גְּלוּתָא תְּלִיתָאָה, דְּהָהּ זַעִיר, וְהָאִי אִיהוּ וְחֲשָׁךְ. גְּלוּתָא
 רְבִיעָאָה, תְּהוּם רְבָה, חֲלָל דְּאֶגְוָזָא. וְהָאִי אִיהוּ, ^א וְחֲשָׁךְ עַל פְּנֵי תְּהוּם.

כד **ואתקרי בור, דנפל שמה שור, דא דדכתיב ביוסף, בכור שורו**
 הָדָר לוֹ. דְּאִתְמַר בֵּיהּ, ^א וַיִּשְׁלִיכוּ אוֹתוֹ הַבּוֹרָה. נוֹקְבָא בִּישָׂא. וְהַבּוֹר רֵק, יִדְכוּרָא,
 רֵק בְּלֹא תוֹרָה, אֶבְל נְחָשִׁים וְעַקְרָבִים יֵשׁ בוֹ. וְדָא גְּלוּתָא רְבִיעָאָה, דוֹר דְּרִשְׁעִים
 מְלֹא נְחָשִׁים וְעַקְרָבִים, רְמָאִים כְּנַחְשִׁים וְעַקְרָבִים, דְּעַקְרִין מְלֵי דְּרַבְּנִין, וְדִינִין
 לְשַׁקְרָא, עַלְיִיהוּ אִתְמַר, ^א הִיו צָרִיָּה לְרֵאשׁ.

כה **ויפן כה וכה וירא כי אין איש דישראל, באלין רשיעיא ערב רב,**

מסורת הזהר
 (ד) (דברים לג) ויקרא עב צ"י. (ו) (שמות כא) נשא ו
 צ"ת. (ז) (עמנוס ה) ויחי קפר צ"ה. (ח) (שמות כא) נשא
 ו אות כב. (י) (בראשית א) ב"ב כ צ"ג. (ג) (דברים לג)
 לעיל אות סב צ"ר. (ד) (בראשית לו) וישב לח צ"א.
 (ה) (איכה א) שמות צא צ"י. (ו) (שמות ב) ב"א ולא צ"ד.

חלופי גרסאות
 ד ל"ג דא; איהו ה אבתייהו. ו בדפווי כתבו מצאתי
 כאן חלק כמו ד' שורות ונראה שחסר. ז מוסיף קו תהו.
 ח תנינא. ט יוסף ול"ג דכתיב. י דבורא.

מאמר **הסולם** **בר נפלי**
 בן יוסף. שאחד הוא עני ורוכב על החמור,
 ואחד הוא בכור שורו שזהו משיח בן יוסף.
 וזה הוא כי יכרה איש בור ולא יכסנו ונפל
 שמה שור או חמור. ומשום זה נקרא משיח,
 בר נפלי. והיא, דהיינו השכינה, נפלה עמהם,
 ונאמר עליה, נפלה לא תוסיף קום בתולת
 ישראל. ואתה רעיא מהימנא, הוא בעל הבור
 ישלם כסף ישיב לבעליו. והמת יהיה לו, זהו
 משיח בן יוסף שעתידי לההרג.
ג **נחת בגינייה דודאי וכו':** (חסד
 ההתחלה) ירד בשבילנו. כי ודאי ד' גליות
 היו, ג' כנגד ג' קליפות של האגוז שהן, הא',
 תהו, שהוא קו ירוק, דהיינו קליפה ירוקה
 של האגוז. הב', בהו, שהוא אבנים מפולמים,
 שהם סלעים חזקים, שבעלי המשנה פסקו
 מהם כמה פסקים, ואוחזים בהם, להוציא מים
 של תורה. ומשום זה נקראים אבנים מפולמות,
 משום שמהן יוצאים מים. קליפה הג', היא
 (דפווי דף רע"ט ע"א) * דמארי מתניין
 קליפה דקה של האגוז, שהיא גלות הג' שהיתה
 קטנה. וזהו וחשך. גלות הד' היא תהום רבה,
 שהוא חלל של האגוז. וזהו וחושך על פני
תהום. וביאור אלו ד' קליפות (ע"י לעיל ב"א
 מאות י"ז עד אות כ"ח).
ד **ואתקרי בור דנפל וכו':** וקליפה
 ד' תהום, נקראת בור שנפל שמה שור, זה,
 שכתוב ביוסף בכור שורו הדר לו. שנאמר
 בו וישליכו אותו הבורה, שהיא נוקבא רעה
 של הקליפה, והבור רק, הוא דבר של הקליפה.
 שהוא רק בלי תורה, הנקראת מים, אבל
 נחשים ועקרבים, יש בו. וזהו גלות רביעית,
 שחיא רק בלי תורה, שהוא דור של רשעים
 מלא נחשים ועקרבים שהם רמאים כנחשים,
 ועקרבין, משום שעקרו דברי חכמים ודנים
 דין שקר, עליהם נאמר, היו צריה לראש.
ה **ויפן כה וכה וגו':** ויפן כה וכה
 וירא כי אין איש, מישראל, באלו הרשעים
 שבאותו

כד רעיא כי תצא מהימנא

נדא כ בסוף גלותא. ובגין דא קץ דפורקנא נוקב עד התהום רבא. ורעיא מהימנא, תהום הוא המות בהיפוך אתון, ולית מות אלא עניותא, אנת נחיתת תמן. וקא קא ׀ אתבריר לעילא, קמי תנאים ואמוראים, וכלהו נחיתין בגינתן בתהומא לסייעא לך.

סו) ואנת תנאי דמסייע לך נתיר מפלהו, בגין דאנת ילונתן דנימא דאורייתא, מאריה דכל נוגין ׀ לונתן אתקרי, על שם אורייתא, דאתמר ׀ ביה ׀ פי לונת חן הם לראשך. ׀ ובך ׀ אדם ובהמה תושיע יי. אדם דאתמר ביה ׀ אדם פי ימות באהל, ואוקמוה מארי מתניתין, אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה, ולית מיתה אלא עניותא. ובהמה, אלין עמי הארץ, דאינון מתכפין כסוס כפרד תחות מארי מתניתין.

סז) אדהכי הא בוצינא קדישא ׀ אתא, פתח ׀ רעיא מהימנא ואמר, ׀ מארי מתניתין מאן איהו לונתן. אמר ליה בוצינא קדישא, ׀ האי איהו דדרגיה עמודא דאמצעייתא, וצדיק, דאתמר ׀ ביה, גוף וברית חשבינן חד. ואתרבי בנימא דא, דאיהי אימא עלאה, ים, דבה מייחדין לקב"ה כ"ה אתון, דאינון ים בתושבן, ואיהו אבה. ׀ אמר ר"מ, ודאי לונתן דקאים על שפת הים, ועלמא קאי על סנפירוי, דא ׀ צדיק יסוד עולם, דכל עלמא קאים עלוי. אמר בוצינא קדישא, ופאה תולקך ר"מ. ׀

מסורת הזהר הלופי גרסאות

ז (משלי א. ח) (תהלים לו) לעיל אות טא צ"צ. ט) (במדבר יט) שמות ו צ"פ. י) (משלי י) ב"א, רפו צ"ג. כ) סוף, ל ל"ג רבה. ח אתבריוו. ו מוסיף לונתן נחש בריה. ט מוסיף זה לונתן. ע בה. פ וכן. צ ל"ג אתא. ק ואמר רע"מ. ד במארי, ש מאי דאיהו דרגיה. ת ל"ג ביה. א ל"ג בה; כה. ב דא ול"ג אמר ר"מ ודאי. ג קאים. ד ברפויי כתבו כאן חסר.

מאמר הלוייתן הסולם

בארהל, והעמידו בעלי המשנה, אין התורה מתקיימת אלא במי שממית עצמו עליה. ואין מיתה אלא עניות, ובהמה, אלו עמי הארץ, שהם נכנעים כסוס כפרד, תחת בעלי המשנה. סו) אדהכי הא בוצינא וכו': בתוך כך בא המאור הקדוש, שהוא ר"ש. פתח רעיא מהימנא ואמר, בעלי המשנה, מי הוא לונתן. אמר לו המאור הקדוש, זה הוא שמדרגתו עמוד האמצעי וצדיק, שנאמר בו, גוף שהוא ת"ת, וברית, שהוא יסוד, אנו חושבים אותם כאחד. והוא גדל ביס הזה, שהיא אמא עלאה, דהיינו בינה שהיא ים, שבה מיתחים אל הקב"ה כ"ה אתיות, שבשמע ישראל, ושבבשכמל"ו, שהן כחשכון ים, דהיינו חמשים, והוא בה. שהוא נמצא באותו היס, שהוא בינה. אמר רעיא מהימנא, ודאי לונתן הוא העומד על שפת הים, והעולם עומד על סנפירוי, שלונתן זהו צדיק יסוד עולם, שכל העולם עומד

שבאותו דור הנ"ל, אלא שהם ערב רב. וזה יהיה בסוף הגלות. ומשום זה הקץ של הגאולה נוקב עד תהום רבה, שהוא גלות רביעית הנקראת תהום רבה. ורעיא מהימנא, אתה יורת שמה, תהום הוא המות בהפוך האותיות, ואין מות, אלא עניות, דהיינו עניות מדעת. והרי נברר זה למעלה לפני התנאים והאמוראים, שכולם ירדו כשבילך בתהום, דהיינו בגלות הדי לעזור לך.

מאמר הלוייתן

סו) ואנת תניא דמסייע וכו': ואתה תניא דמסייע לך, כלומר שאתה עוזר את עצמך, יותר מכולם, משום שאתה הלוייתן של ימה של תורה, כי אדונם של כל הדגים נקרא לוייתן, שהוא על שם התורה שנאמר בה, כי לויית חן הם לראשך. ובך אדם ובהמה תושיע ה. אדם היינו ת"ת, שנאמר בו אדם כי ימות (רפויי דף רע"ט ע"א)

רעיא **כי תצא** **מהימנא** **כה**

סח בת קול בגלותא, עד דתייתי אנת לגבה, דאנת קול דילה, דכל אשה בת בעלה, כמא דאת אמר ותהי לו לבת. מאורשה איהי לך, עדיין לא יעאלת עמה לחופה.

סט אתמר, צעקה הנערה ואין מושיע לה. הכי שכניתא, אימא עלאה, צועקת על בנה, ואין מושיע לה, עד דתייתי עמודא דאמצעייתא בגינה, דאיהו מושיע. דבגינה אתמר, הנה מלכך יבא לך צדיק ונושע. הוא מושיע לעילא, ואנת לתתא. ובגין דאנת בדיקניה, אתמר כך, ואנת פה עמוד עמדי. דכלהו ישראל אהדרו לאהליהון, ואנת לאו, יעד פורקנא בתרייתא. ומאן גרם דא, ערב רב. דבגיניהו, וישלך מידו את הלוחות. ומההיא שעתא נפלה, ולא אתפרקת מערב רב, דאתמר כהון וגם ערב רב עלה אתם. בכל דא לא אתפרשן מישראל. ושפחה מגברתה, עד פורקנא בתרייתא.

ע אנת ברא דמלכא, כגוונא דילך אתמר בעמודא דאמצעייתא בכלא, חדוה דילך, כחדוה דיליה יחא, פד ייתי למפרק לכלתיה, והוא כחתן יוצא מחופתו וגו'. דהא לבושין דילה בגלותא חשוכין, ובזמנא דאיהי מתלבשת בהון, איהי אמרה אל תראוני שאני שחרחורת. ואלין קליפין אינון, ומשחית אף וחמה, ונוקבא בישא, שפחה בישא, שבתאי, ושפחה פי תירש גבירתה, דאיהי שבת מלכתא. משחית אף וחמה, סחורין לתלתא אבהן.

חזופי גרמאות

ה ליג כד"א ותהי לו לבת. ו ליג לך. ז עברת. ח אמר מלה; אימא דילה; אימא דיליה. ט מוסיף אתמר עני ורובב על חמור. י מוסיף וקביה עד. כ ליג בהון. ל ליג את. מ ליג איהי. נ מוסיף עון משחית. ס נוקבין בישין. ע דא איהי.

מסורת הזהר

כ (זכריה ט) בשלה פב צ"ה. ל (דברים ה) לעיל ואתחן אות ל צ"ה. מ (שמות לב) משפטים קיד צ"מ. נ (שם יב) וישלה מו צ"ו. ס (תהלים יט) בהעלותך א צ"ב. ט (שיר א) תוריע כא צ"ד. פ (משלי ל) משפטים קלט צ"ט.

הסולם

מאמר **צעקה הנערה ואין מושיע לה**

שהוא המושיע, שבשבילה נאמר, הנה מלכך יבא לך צדיק ונושע. הוא מושיע למעלה, ואתה למטה. ומשום שאתה בצורתו, של ז"א, נאמר כך, ואתה פה עמוד עמדי, וכל ישראל חזרו לאהליהם ואתה לא, עד הגאולה האחרונה. ומי גרם זה, הם הערב רב. שבשבילם, וישלך מידו את הלוחות. ומשעה היא נפלה השכינה, ולא נגאלה מערב רב, שנאמר בהם, וגם ערב רב עלה אתם. ובכל זה אינם נפרדים מישראל, והשפחה אינה נפרדת מן גברתה, עד הגאולה האחרונה.

ע אנת ברא דמלכא וכו': אתה בן מלך, כדוגמא שלך, למדנו בעמוד האמצעי, בכל דבר השמחה שלך תהיה כשמחתו כשיבא לגאול את השכינה, והוא כחתן יוצא מחופתו וגו'. כי הלבושים שלה בגלות חשכים, ובזמן שהיא מתלבשת בהם, היא

מאמר

עומד עליו. אמר המאור הקדוש, אשרי חלקך רעיא מהימנא.

מאמר צעקה הנערה - ואין מושיע לה

סח בת קול בגלותא וכו': (חטו ההתחלה) הבת קול שהיא המלכות היא בגלות, עד שאתה תבא אליה, כי אתה הוא הקול שלה, כי המלכות ה"ס דבור, ומשה שהוא ז"א, הוא הקול של הדבור, והדבור היא בת של הקול. ונקראת בת משום שכל אשה בת בעלה היא. כמש"א, ותהי לו לבת. ע"כ נקראת בת קול. והיא מאורשה לך כי עדיין לא נכנסת עמה לחופה. שהיא הגאולה.

סט אתמר צעקה הנערה וכו': למדנו, צעקה הנערה המאורשה ואין מושיע לה. וכך היא השכינה האם העליונה, צועקת על בניה, שהם ישראל, ואין מושיע לה, להוציאם לגאולה, עד שיבא עמוד האמצעי, שהוא ז"א, שבבילה,

(דפו"י דף רע"ט ע"א * דף רע"ט ע"ב)

כו רעיא **כי תצא** מהימנא **עא** ולא עוד, אלא מה דתות ברתא דמלכא, " על הו"ה, דקלין באבדן, ה' קדמא באברהם. ה' תניינא ביצחק. ו' ביעקב. ותות " רישא עלייהו. אתמר, " נפלה עטרת ראשו. ואמתילו רבנן מתלא, למלכא דתהו ליה עטרה על רישיה, ואילן יאה קדמיה, אתיא ליה שמועה בישא, " ארמי עטרה מעל רישיה. ומה דתות " על הו"ה. " לעילא, אתהדר הוה"י, " לתתא. ובגין דא אמר דוד, " אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה מאת יי' היתה זאת.

עב קום ר"מ, טול אבנא דא בידך, דאתמר רבא, " על אבן אחת שבעה עיניו. לתברא קליפין דאגונא, דהא כמה רועים פרנסי דרא, אתפנשו על האי אבנא, דאיהי סלע דילך, לאפקא מיא מתמן, דכלה דילך מעין " התכמה. בהאי סלע, דנביעא דילה באורייתא, ברזין סתימין לית סוף. ועלה אתמר, " והתכמה מאין תמצא.

עג וכל תוקפא דלהון לאעברא קליפה דלעילא, וכד מטן לקליפה

מסורת הזהר **חלופי גרסאות**
צ (איכה ה) תקוני זהר תס"ג צה. ק (תהלים קיח) ב"א
ק"ב צ"א. ד (זכריה ג) נשא קבו צ"ת. ו (אויב כת)
ויצא פח צ"א.

פ ל"ג רישא. צ מוסיף ארמי ליה. ק ל"ג ר"מ. ד ביה.
ו חכמה האי בסלע.

מאמר **הסולם** **עטרה על ראשו ואילן נאה לפניו**
היא אומרת, אל תראוני שאני שחרחרת, ואלו הקליפות הן, משחית אף וחמה, שהם חג"ת דקליפות דהיינו הדבר דקליפה שכולל אותן. והנוקבא הרעה שלו, שפחה הרעה, היא **שבתאי**, שעליה נאמר, ושפחה כי תירש גבירתה, שהיא **שבת** המלכה. משחית אף וחמה, שהם חג"ת דקליפה, מסובבים לג' אבות, שהם חג"ת דקדושה.

מאמר עטרה על ראשו ואילן נאה לפניו
עא ולא עוד אלא וכו': ולא עוד, אלא מה שהיתה הבת מלך, שהיא השכינה, " על הו"ה, הכלולות באבות, ה' ראשונה באברהם, שהוא חסד. ה' שניה ביצחק שהוא גבורה. ו' היתה כלולה ביעקב שהוא תפארת. והי' היתה ראש עליהם, נאמר, נפלה עטרת ראשו. והמשילו חכמים משל למלך שהיתה לו עטרה על ראשו, ואילן נאה לפניו. באה אליו שמועה רעה הוא משליך העטרה מעל ראשו. ומה שהיתה השכינה " על הו"ה, שהיתה הי' למעלה, חזר להעשות הצידוף הוה"י, שהי' היא למטה. ומשום זה אמר דוד, אבן מאסו הבונים היתה לראש פנה מאת ה' היתה זאת. פירושו. כשז"א ומלכות הם בגדלות נמצא ז"א באור החסדים. והמלכות באור החכמה. וכשמתחדים שניהם נכלל גם ז"א מחכמה (דפו"י דף רע"ט ע"ב)

עב קום ר"מ טול אבן אחת שבעה עיניו, שהיא המלכות, שנאמר בה, על אבן אחת שבעה עינים, כדי לשבר הקליפות של האגוז (כנ"ל אות ס"ג) כי כמה רועים פרנסי הרור נתאספו על אותה האבן, שהיא הסלע שלך, להוציא מים משם, כי הכלה שלך, מלכות. היא מעין החכמה בסלע הזה שהוא נובע בתורה בסודות סתומים לאין סוף. ועליה נאמר, והחכמה מאין תמצא.

עג וכל תוקפא דלהון וכו': וכל הכח שלהם הוא להעביר הקליפה העליונה, וכשמגיעים לקליפה השניה, שהיא חזקה, הוא קשה להם, ומכים בה כל ימיהם כולם, בלשוניהם

רעיא **כי תצא** **מהימנא** **כז**

תננינא, דאיהי תקיפא, איהי קשיא לון, ומתאן ת בה א כל יומיהון פלהו, בלישנהון
דאינון תקיפין כפטישין, ולית לון רשו לאפקא מינה מיא. אלא אלין
טפין דנפקין על ידך, בזמנא דאתמר בה, ויך את הסלע במטהו פעמים.
ובמתאה תננינא נפקי אלין טפין. ואלין אינון רמיון דחכמה, רמיון דקבלה,
דאינון בחגיגה, ושאר מתניתין. והאי אכן לית מאן דאפיק מינה חכמה, דאיהי
מלגאו, דלית לה סוף, ובר אנת, דאתמר בך הלכה למשה מסיני.

עד פתח רעיא מהימנא ואמר, סבא סבא, אית סלע, ואית סלע, אית
אכן, ואית אכן. אית אכן דשמא דיהוה, ועלה אתמר א ואכנא די מחת לצלמא
הות לטור רב. ואית אכן דאיהי א אכן משפית, דלית תמן נביעו דמיא דחכמתא,
ולא דבור.

חלופי גרסאות

ת לה. א ליג כל יומיהון. ב ליג מיא. ג ליג אלין.
ד ליג אלין. ה דאיהו מוחא מלגאו וליג בר אנת דאתמר
בך. ו מוסיף ואיהי עלה.

מסורת הזהר

(במדרש כ) פנחס אות תרצט ציל זהר חדש ל ט"ב
שליה ט"ד שמי"ח תקונים חדשים צח ט"ב ש"א. א) (דניאל
יב) תקונים חדשים קו ט"א ש"ב. ב) (ויקרא כו).

ודברתם אל הסלע

שהוא משה. והוא מכה פעמים מתחילה מכה
במסך דמנעולא, ואח"כ במסך דמפתחא. כי
גונו את המנעולא כדי שלא תעכב גילוי
המוחין. כמ"ש כל זה באורך לעיל (לך דף י"ג
ד"ה ונתבאר ע"ש) וז"ש **ובמתאה תננינא**
נפקי אלין טפין, דהיינו במיעוט דמפתחא
דוקא, וכן משם ולהלאה כל החכמים מוציאים
ומגלים המוחין שה"ס טפות מים רק ממפתחא
בלבד. ולפיכך בקשו מרעיא מהימנא שיקרב
את גמר התקון, ויקח את האבן הזאת, שה"ס
מלכות דמנעולא, ויתקן אותה. וז"ש (באות
ע"ב) **קום רעיא מהימנא מול אבנא דא**
בידך וכו'. דהיינו האבן דמנעולא.

עד פתח רעיא מהימנא וכו': פתח
רע"מ ואמר, זקן זקן יש סלע ויש סלע, יש
אבן ויש אבן. יש אבן של שם הויה, דהיינו
שעולה ל"י דהויה ונעשית עטרה על הו"ה
דהויה כנ"ל. שעליה נאמר, ואבנא די מחת
לצלמא הות לטור רב, כי ה"י דהויה ה"ס הר
גדול. ויש אבן שהוא **אבן משכית**, דהיינו
בחינת שמאל בלי ימין, שעליה נאמר ואבן
משכית לא תתנו בארצכם להשתחוות עליה
וגו'. כי עבודה זו להמשיך שמאל בלי ימין
הוא עבודה זרה. שאין שם נביעה של מי
החכמה, כי חכמה בלי חסדים אינה יכולה
להאיר. ולא דבור. שה"ס גילוי מוחין לחוץ.
אלא

הסולם

מאמר

בלשוניהם, שהן חזקות כפטישים, ואין להם
רשות להוציא ממנה מים. אלא אלו הטפות
שיצאו על ידך, בזמן שנאמר בה, ויך את
הסלע במטהו פעמים, ובהכאה השניה יצאו
אלו טפות. והם הרמזים של חכמה, הרמזים
של חכמת הקבלה, שהם במסכת חגיגה ושאר
משניות. ואותו אבן אין מי שיוציא ממנה
חכמה שהיא בפנים, שאין לה סוף, חוץ ממך,
שנאמר בך, הלכה למשה מסיני.

פירוש המלכות נקראת אבן. ונודע שיש
ב' מיני מלכות, א' עצם המלכות מטרם
שנמתקה בכינה, הנקראת מנעולא. ומלכות
השניה אחר שנמתקה בכינה הנקראת מפתחא.
וכל המוחין המתגלים בז"א ומלכות, הם
מבחינת המלכות דמפתחא. אבל מבחינת
מנעולא אין מתגלה כלום, כי אינה ראויה
למוחין כלל, עד גמר התקון. (כנ"ל ב"א דף ד'
ד"ה וכבר). וז"ש **וכל תוקפא דלהון לאעברא**
קליפה דלעילא, דהיינו שמעברים הדינים
והקליפות מן המלכות דמפתחא, ומגלים המוחין
ממנה. וכד מוטן לקליפה תננינא דאיהי
תקיפא, דהיינו לדינין דמלכות דמנעולא,
ולית לון רשו לאפקא מינה מיא. כי ממנעולא
אינם יכולים לגלות המוחין מטרם גמר התקון.
אלא אלין טפין וכו' ויך את הסלע במטהו
פעמים, שה"ס המיעוט דקו אמצעי הממעט
את השמאל, בכח מסך דחירק שבקו אמצעי,
(דפו"י דף רע"ט ע"ב)

כה רעיא כי תצא מהימנא
(עג) אלא אבן דאיהי יסלע, דמשה, עלה אתמר ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו. דאיהי בת קול ולא תליא בה אלא דבור ופיוסא. אבל שפחה, סלע אחרא, דאתקריאת משנה. נוקבא דעבד נער. עלה אתמר, בדברים לא יוסר עבד, אלא דמתאן ומתברין מינה כמה פסקות, ולקטין לון, ואתקרון לקוטות. ועל דמלקטי לון, אתקריאו לקוטות, בלא נביעו דחכמה וקבלה.

(עו) אכל סלע דיילי, איהי ברתא דמלכא, בגינה אתמר, ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו, בדבור ופיוס, כברתא דמלכא. ובגין דמתנינא בה, לקינא עלה, ואתגור עלנא מותא. דמאן דמסרב למטרוניתא, חייב מיתה. כל

חלופי גרסאות

ז בדפו"י כתבו כאן חסר. ח מוסיף דאתקריאת קליפה. ט מוסיף פסקות ולקוטות. י ועל דמלקטי לון אתקריאו לקוטות בלא נביעו וליג מן ולקטין עד בלא.

מסורת הזהר

ג (במרבר כ) בשלה קיט צ"ח. ד (משלי כט) תקונים חרשים צט ט"ד שלי"א.

ודברתם אל הסלע

רק לאחורים של המלכות שנפלו ונעשו לפנימיות עולם הבריאה, ושהיא מלובשת במלכות דמטטרון, היא סובלת מאותה הכאה דקו שמאל, להיותה כולה בחינת שמאל.

וז"ש, סלע דמשה וכו' וילא תליא בה אלא דבור ופיוסא, כי מלכות דאצילות נבנית מאו"א מימין, וז"א צריך להמשיך לה חכמה בסוד היתוד של דבור ופיוס, בסו"ה שמאלו תחת לראשי. ואין שייך בה שום הכאה, כי הכאה אינו נוהג רק בקו שמאל, וכל שבא מקו שמאל. אב"ל שפחה סלע אחר וכו'. שהיא מלכות דמטטרון, שמטטרון נקרא עבד והמלכות שלו שפחה. אשר אחורים דמלכות דאצילות ממצב הא', נתלכשו בפנימיותה, שנמצאת כולה שמאל, בה נוהג הכאה, ולא במלכות דאצילות, שהיא ימין.

עו) אב"ל סלע דיילי, וכו': אבל הסלע שלי, היא בת מלך, דהיינו המלכות דאצילות, בשבילה נאמר ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו, דהיינו בדבור ופיוס כראוי לבת מלך. ומשום שהכיתי בה, הוכיחתי עליה, ונגזר עלינו מות, כי מי שממאן אל המלכה חייב מיתה, כל שכן מי שמכה לבת מלך. ומשום זה נגזר עלי שלא אכנס לארץ ישראל. כי ארץ ישראל היא כנגד הבת מלך, ואני קבור בארץ נכריה, והמלכות שהיא ארץ ישראל, נתעברה ממני. ונאמר, וירד אליו בשבט. ושבט הזה הוא אחד משבטים שלי, כי אני עתיד לרדת שם להיות עם ישראל בגלות. והכל נרמז, ובמקום אחר העמידו בעלי המשנה.

פירוש

הסולם

מאמר

(עג) אלא אבן דאיהי וכו': אלא אבן שהיא סלע של משה, עליה נאמר, ודברתם אל הסלע לעיניהם ונתן מימיו. כי סלע הזה היא בת קול דהיינו מלכות דאצילות, ואין נוהג בה אלא דבור ופיוס. אבל השפחה למלכות דאצילות, שהוא סלע אחר שנקרא משנה, שהיא נוקבא של העבד הנער, שהוא מטטרון. עליה נאמר, בדברים לא יוסר עבד, אלא שמכים בה, ושוברים ממנה כמה פסקי דין, דהיינו בידורים, ולוקטים אותן והן נקראות לקוטות, ועל מה שלוקטים אותן הן נקראות לקוטות, בלי נביע של חכמה וקבלה.

פירוש. המלכות דאצילות, נבנית תחילה מקו שמאל, בסוד ב' מאורות הגדולים, ואח"כ נתמעטה עד לנקודה, ועולה לאו"א, ואו"א חוזרים ובונים אותה מבחינת הימין, בסוד אבא יסד ברתא. ואז היא נקראת בת מלך או בת קול. כי ז"א נק' קול והמלכות בת קול. ובעת שנתמעטה ממצב הא' נפלו ט"ס תחתונות שלה לעולם הבריאה, ונעשו שמה ראש לשועלים, כי נעשו פנימיות עולם הבריאה, אמנם הן נבחנו לבחינת אחורים שאינן מאירות, להיותן ממצב הא' שהמלכות היתה שם חכמה בלי חסדים. וכבר ידעת סוד הכאת הסלע, שהוא התעוררות המסך דחירק שבקו האמצעי להכות ולמעט הג"ר דשמאל כדי שיתיחד עם הימין, שמיעוט זה נבחן להכאה במלכות הנבנית משמאל. וכיון שהמלכות דאצילות נבנית מצד ימין מבנין או"א, אין אותה הכאה דקו שמאל נוגע לה כלום, אלא

(דפו"י דף רע"ט ע"ב)

רעיא **כי תצא** **מהימנא** **כמא**

שפן מאן דמחא לברתיה דמלכא. ובגין דא אתגור עלי, דלא איעול לארעא
דישראל, ואנא קבור בארעא נוכרא, ואתעברת מיני. ואתמר, ויירד אליו
בשכט. ויהאי שכט, איהו ׀ חד משכטיא דילי, דאנא עתיד לנחתא תמן למחוי
עם ישראל בגלותא. וכלא אתרמיז, ובאתר אחרא אוקמוה מארי מתניתין. ׀

עז דבי מקדשא, ושמה דמשית, אתקריאו בשם ידו"ד. ודא ארבע אנפי
אדם, ואינון דשכטא דלוי, אינון נפקן מתין דאינון שאר שכטין, ועאלו בחולקא
דאדם, דאינון ארבע אנפין דיליה. ומשה איהו אדם בדיוקנא דההוא אדם
׀ קדמא דלעילא. ׀ מה שמו ומה שם בנו. ובגין דא, פהניא ולינאי, מזוניהון
על דא דמלכא אכיל בפתוריה, ושאר תילין דמלכא, כל חד יתבין ליה למיכל
בבית ׀ מושב דיליה. ורעיא מהימנא ׀ איהו פכרא דמלכא, קריב למלכא תיר
מאלין דאכלין לפתוריה, דלית מאן דקריב למלכא מכל בני מלכותא, פכריה.

עח קם בוצינא קדישא ואמר, סכא סכא, במלין דילך אשתמודע מאן
אנת. אנת הוא אדם קדמא. מה שמו, אתמר עלך. מה שם בנו, אתמר על
רעיא מהימנא. ובגין דאיהו חדש פמה חדושין באורייתא, חדנה זמינא לגבך,
׀ דבן חכם ישמת אב. ׀

עט רעיא מהימנא, בפרשתא דא, הוה אדפר כנישו דילך לההוא עלמא,

מסורת הזהר **חלופי גרמאות**

(ה) (ש"ב כג) הקס"ז ק"ח צ"ח. (ז) (משלי ל) ויצא סח
צ"א. (ז) (משלי י) ב"א קמו צ"א.

כ ואתעברו מיני; מינו, ל האי, ח ל"ג חד. ׀ בדפו"י כתבו
כאן חסר. ׀ ל"ג קדמאה. ע מוסיף דא אוקמוה. פ ל"ג
מושב. צ ל"ג איהו. ק בדפו"י כתבו כאן חסר.

מאמר **הסולם** **רעיא מהימנא ברא דמלכא זכו**

פירוש. שהכתוב ובניהו בן יהוידע וגו'
רומז על משה, וירד אליו בשכט, היינו באחד
מן הדינים שלו, שהוא דינים דמפתחא כנ"ל,
ומקרא זה רומז על הגלות, ע"כ כתוב וירד,
ווי"ש, דאנא עתיד לנחתא תמן, למהוי עם
ישראל בגלותא. ואע"פ שהכתוב מדבר בזמן
שהיו בארץ ישראל, וכלא אתרמיז, שהכל
נרמז בכתוב, ובאתר אחרא אוקמוה מארי
מתניתין היינו בהקדסה"ז אות ק"ב ובכל
ההמשך שם.

עז) דבי מקדשא ושמה וכו': (חסר
תחילת המאמר ואינם דברי רע"מ) כי בית
המקדש ושמו של משיח נקראים בשם הויה,
וד' אותיות הויה הן ארבעה פני אדם והם של
שכט לוי, שהם יצאו מחיות של שאר השבטים
שהן, פני אריה, פני שור, פני נשר, ונכנסו
בחלק של פני אדם. שהם ארבעה פנים שלו,
כי פני אדם כולל כל ד' פנים. ומשה הוא אדם
בצורתו של אדם הראשון למעלה. מה שמו,
(דפו"י דף רע"ט ע"ב)

הוא אדם הראשון, ומה שם בנו, הוא משה.
ומשום זה, כהנים ולוים, מזונותיהם הם על
ידי המלך, שאוכל על שלחנו. ושאר צבאות
המלך, כל אחד, נותנים לו לאכול בבית מושב
שלו. ורעיא מהימנא, הוא כבן המלך שהוא
קרוב אל המלך יותר מאלו האוכלים על שלחנו
כי אין קרוב אל המלך בכל בני מלכותו, יותר
מבנו.

עח) קם בוצינא קדישא וכו': קם
המאור הקדוש, שהוא ר"ש, ואמר, אל בעל
המאמר, זקן זקן בדברים שלך נודע מי אתה,
אתה הוא אדם הראשון, מה שמו, נאמר עליך,
מה שם בנו נאמר על רעיא מהימנא. ומשום
שרעיא מהימנא חידש כמה חידושים בתורה,
יש שמחה אצלך כי בן חכם ישמח אב.

עט) רעיא מהימנא בפרשתא וכו':
רעיא מהימנא. בפרשה זו נזכרת האסיפה שלך
לעולם ההוא. שכתוב, עלה אל הר העברים
הזה הר נבו וגו'. וראית אותה ונאספת אל
עמך

ף

רעיא

כי תצא

מהימנא

דכתיב * * * עלה אל הר העברים הנה הר נבו וגו', ונאית אותה ונאספת אל עמך וגו', כאשר נאסף אהרן אחיך וגו'. ובהאי פרשתא, אית לך לאהדרא לעלמא, ולהחיות, ולאעלא לארעא דישראל, ולאחברא בפרשתא דא בכלה דילך, דכתיב בה, * הנני נותן לו את בריתי שלום. ובג"ד לא אמר לך קב"ה יקרא רד, אלא עלה. דמניה, אנת תהא עאל לארעא דישראל.

(פ) ומה * דאמר בך, * ולא ידע איש את קבורתו עד היום הנה. וי לאינון אטימין לבא, סתימין עינין, דלא ידעי קבורה דילך, * דהניית אנת בעי רחמי מקב"ה, דלא ייעול לך בההוא קבורה, * דבה אנת מתקרי מת. * הה"ד, * משה עבדי מת. ואינון טפשיאי אמרין, וכי משה הנה מפחד ממיתה, לנפקא מהאי עלמא, לעלמא דאתי, כשאר ברין. ואינון לא ידעין דקבורה דילך, ומותא דילך איך היא.

(פא) דהכי אוקמוה מארי מתניתין, דמתי חוצה לארץ * אינם תיים. לא אמרי דאינם עתידים להחיות, דאלמלי בך הוו כפרין בתחיית המתים. אלא הקא רזא רברבא, קבורה דיליה בצולמא דלאו הגונה ליה, דאיהי * ארץ ציה ועיף בלי מים, ולית מים אלא תורה, ובה * לא תאר לו ולא הדר. ומאן דחזי ליה בההוא צולמא, ונראהו ולא מראהו ונתמדהו. ובג"ד, נבואת דישעיה * הנה ישכיל עבדי, קא רמיז עליה.

(פב) ובגין ההוא קבורה, הנה בעי רחמי דלא ימות תמן * כח"ל, לפום

מסורת הזהר

(ח) (במדבר כז) זהר חדש ל ט"ג ש"ד. (ט) (במדבר כה) נה נט צ"א. (י) (דברים לז) יתרו קח צ"ל. (כ) (יהושע א) תוריע לט צ"ל. (ל) (תהלים סג) תרומה פד צ"ת. (מ) (ישעיה נג) חלק א' בהשמטות רנג. (נ) (שם נב) וישב נ צ"ב.

חלופי גרסאות

ר ל"ג הכא, * דאתמר, * ת דהא, * דאנת תקרי ול"ג דבה. * ל"ג החיד משה עבדי מת. * ל"ג אינם. * ד ל"ג ישעיה. * ה ל"ג בחיל לפום.

כאמר

עמך וגו', כאשר נאסף אהרן אחיך וגו'. ובפרשה זו יש לך לחזור לעולם ולחיות, ולכנס לארץ ישראל, ולהתחבר בפרשה זו בכלה שלך, שהיא ארץ ישראל, דהיינו מלכות, שכתוב בה, הנני נותן לו את בריתי שלום. שהיתה שלו, ונתנה לפנחס (כנ"ל פנחס אות קל"ג) והוא אינו חסד. ומשום זה לא אמר לך כאן הקב"ה רד, אלא עלה אל הר העברים. כי מן הר הזה תכנס לארץ ישראל.

הסולם

רעיא מהימנא כרא דמלכא זכו

כשאר הבריות, לצאת מעולם הזה לעולם הבא, והם אינם יודעים איך היה הקבורה שלך והמות שלך.

(פא) דהכי אוקמוה מארי וכו': כי כך העמידו בעלי המשנה, שמתי חוצה לארץ אינם חיים. אינם אומרים שאינם עתידים להחיות, שאם היו אומרים כך היו כופרים בתחיית המתים. אלא כאן סוד גדול. כי הקבורה שלו של משה, היתה בצלם שאינו הגון לו, שהוא ארץ ציה ועיף בלי מים, דהיינו במדבר, ואין מים אלא תורה, כלומר שהמדבר הוא מקום הקליפות, ובה לא תואר לו ולא הדר, ומי שראה אותו בצלם ההוא, נאמר, ונראהו ולא מראהו ונתמדהו. ומשום זה, נבואת ישעיה המתחולת הנה ישכיל עבדי רומז עליו.

(פב) ובגין ההוא קבורה וכו': ומשום קבורה

(דפו"י דף רע"ט ע"ב * דף ר"פ ע"א)

רעיא **כי תצא** **מהימנא** **לא**

דְתוּה בְאָרְץ צִיָּה רָעַב וְעָנָף וְצָמָא בְּלֵי מַיִם, דְּאִיהִי אֲרִיִּיתָא. וּבג"ד אֲתָמַר עֲלֵיהּ, עֲלֵה אֶל הַר הָעֵבְרִים הַזֶּה. מִשְׁפְּלוּתָא דִּילֵיהּ, אֲתוּזֵי יִלִּיהּ מְעַלְתִּיהּ, אַע"ג דְּאֲנַתְּ קַבּוּר בְּאֲתַר דְּלָאוּ הֶגְוֵן יִלָּךְ, עָרוּם בְּלֵא לְבוּשֵׁין "דִּילָךְ, דְּאִינוּן עוּר "וּבִשְׂרָ, נַע וְנָד מְאֲתַר דִּילָךְ, וּמְטוּלְטֵל וְגַלִּי. הָא פְּנַחֶס דְּעַבְדַּת טִיבוּ עֲמִיהּ, דְּאֲתָמַר עֲלָךְ, הֲנֵנִי נוֹתֵן לוֹ אֶת בְּרִיתִי שְׁלוֹם, הָא אִיהוּ יַעֲבִיד טִיבוּ עֲמָךְ, וּבִיָּה תִסְתַּלַּק בְּפִרְשָׁתָא דִּילֵיהּ. "דְּבָהּ פְּלָה דִּילָךְ, תְּפִן תְּתִיחַד עֲמָהּ, כְּתַתֵּן עִם כְּלִתִּיהּ.

פג דְּהָא יֵאָתָּה, אִי לֹא הָוִית קַבּוּר "לְכַר מְאָרְעָא קַדִּישָׁא, לְכַר מִפְּלָה דִּילָךְ, לֹא הָוִי יִשְׂרָאֵל נְפָקִין מְגֻלוּתָא. וּבְגִינָךְ אֲתָמַר, "וְהוּא מְחוּלָל מִפְּשְׁעֵינוּ. אֲתַעֲבִידַת חוּל בְּגִין חוּבָה וְפִשְׁעֵי דִּישְׂרָאֵל בְּקַבּוּרָה דִּילָךְ, יִדְּאֲתָמַר בְּךָ "וּיְקַבּוּר אוֹתוֹ בְּגִיָּא. וּמָה כְּתִיב בְּקַבּוּרָה דִּילָךְ. "כָּל גִּיָּא יִנְשָׂא, כָּל שְׁפַל וְנִמְוָךְ יִנְשָׂא בְּגִינָךְ, דְּאִינוּן יִשְׂרָאֵל, דְּאִינוּן שְׁפָלִים מְכָל אוּמָה וְלִישָׁן. וְכָל הַר וְגַבְעָה יִשְׁפְּלוּ, "דְּאִינוּן רְשִׁיעִיָּא, וְגַסֵּי הָרוּחַ.

פד וְהָאִי אִיהוּ, "וּבְחִבּוּרְתוֹ נִרְפָּא לְנוּ, בְּחִבּוּרָה דְּאֲתַחֲכַר עֲמָנָא בְּגֻלוּתָא, נִרְפָּא לְנוּ. דְּאֲנַתְּ הוּא פְּשִׁמְשָׂא דְנַהִיר, דְּאַע"ג דְּאֲתַכְנַשׁ בְּלִילֵיא, נַהִיר הוּא "בְּסִיָּהֲרָא, וּבְכָל כְּכַבִּיא וּמְזִלֵי. הָכִי אֲנַתְּ נַהִיר, בְּכָל מְאִירֵי הַלְכוּת וְקַבְלוּת. וְלָךְ אֲשַׁתְּקִיין בְּגִינִיזוּ, כְּמַבּוּעָא דְּאֲשָׁקִי לְאִילָנִין תַּחַת שְׁרָשִׁיהוּן בְּגִינִיזוּ, עַד דְּאֲתַבְקַע מִימּוֹי בְּאֲתַגְלִיא. הַה"ד, "יִפּוּצוּ מְעִינּוּתֵיךְ חוּצָה.

מסורת הזהר (שם נג) ויקהל קטו צ"כ. (ו) (דברים לד) זהר חדש (ח ט"א שלי"א שלי"ו תקונים חדשים צח ט"ג שלי"ח. (9) (ישעיה מ.) צ) (שם נג.) (ק) (משלי ה) תולדות מו צ"ג.

חלופי גרסאות ו ל"ג ליה. ו ל"ג לך. ח ל"ג דילך. ט מוסיף ובשר תלבישני. י עביר. כ ל"ג דבה כלה דילך. ל מוסיף אנת תועלת גדול בקבורתך. מ מוסיף לבר בחוצה לארץ. נ ל"ג דאתמר בך. ס אינון; ואינון. ע בכל ול"ג בסיהרא.

מאמר קבורה הזו, היה מבקש רחמים שלא ימות שם בחוץ לארץ מפני מה שהיתה בארץ ציה ועייף בלי מים, שהם התורה. ומשום זה נאמר עליו, עלה אל הר העברים הזה, משפלותו הראה לו מעלתו, דהיינו אע"פ שאתה קבור במקום שאינו הגון לך, בלי הלבושים שלך, שהם עור ובשר, נע ונד ממקום שלך, ומטולטל, וגולה. הרי פנחס, שעשית חסד עמו, שנאמר עליך, הנני נותן לו את בריתי שלום, הרי הוא יעשה חסד עמך, וכו' תתעלה בפרשה שלו, דהיינו בהפרשה הנני נותן לו את בריתי שלום. כי פנחס, הוא אליהו מלאך הברית, שהו' יעזור למשה להתחבר עם ב' משיחין להוציא את ישראל מן הגלות כמ"ש בכ"מ ברעיא מהימנא. שבה כלה שלך, דהיינו המלכות, שם תתיחד עמה, כחתן עם כלתו.

פג דהא אנת אי וכו': כי אתה, אם לא היית קבור לחוץ מארץ הקדושה, לחוץ מן (דפו"י דף ר"פ ע"א)

הסולם רעיא מהימנא ברא דמלכא וכו' הכלה שלך, לא היו ישראל יוצאים מן הגלות. ובשבילך נאמר, והוא מחולל מפשעינו, כי נהיית חול בקבורה שלך, בשביל עון ופשע של ישראל, שנאמר בך, ויקבור אותו בגיא. ומה כתוב בקבורה שלך כל גיא ינשא, דהיינו, כל שפל ונמוך ינשא בשבילך, שהם ישראל שהם שפלים מכל אומה ולשון. וכל הר וגבעה ישפלו. הם הרשעים ועזי הרוח.

פד והאי איהו ובחבורתו וכו': וזה הוא, ובחבורתו נרפא לנו, דהיינו בהחבור שנתחבר עמנו בגלות, נרפא לנו. כי אתה הוא כשמש המאיר, שאע"פ שהשמש שוקע בלילה, מאיר הוא בהלכנה ובכל הכוכבים והמזלות. כך אתה מאיר בכל בעלי הלכות וקבלות. ולך הם נשקים בסתר, כמו מבוע המשקה האילנות תחת שורשיהם בסתר, עד שמתבקע מימיו בגלוי. ז"ש יפוצו מעיינותיך חוצה.

דאנת

כ"ב רעיא כי תצא מהימנא

פד דאנת הוא אוף הכי, כשמשא דאזיל בימי התורף תחות מבוועין, וכד מטי פורקנא, תהא כשמשא דאזיל בקיץ לעילא ממבוועין, ויהון צונגין פרומי. דכד אנת תחותיהו, אינון חמין בדינא. אתא רעיא מהימנא, ובריק לבוצינא קדישא, ואמר ודאי אנת הוא דנהיר לי, בזמנא דאתמר עלי, כי בא השמש, ככה השמש, דאחשיף נהוריה. יתא רעוא, דידו"ד ינהיר שמה עלה.

פו ועוד אמר בוצינא קדישא, ודאי אנת הוא כלא, דאמר, אם יתיה נביאכם וגו'. ובג"ד, כד אתגלייא אימא עלאה לה, אמרת, אסורה נא ואראה את המראה הגדול הזה מדוע לא יבער הסנה. בגין דאיהי רחמי, אתמר בה לא יבער הסנה.

פז ותמש נהורין אית לה, דאתקריאו קרני החמה, עד הוד, ומתמן עד הוד, הו נהרין בך ר"מ, והאי איהו ונתן הוד למשה, לאשתמודעא דכלהו לה אתיהיבו, אפילו עד הוד. ובג"ד, פני משה כפני חמה. ואלין חמש, סלקין לחמשין תרעין דבינה.

פח ובאלין חמש דאתמר, דאינון חמש אור דיומא קדמאה, דאינון לקבל חמש אצבעין דימינא אתחזיא לה בסנה. בגין דעתיד אנת, לאפקא זרעא דאברהם מן גלותא, דאיהו דרגא ימינא. ומתמן בינה איהו רחמים גמורים, יד

חלופי גרמאות

פ נהיר; דנהיר. צ ל"ג הוא. ק ויאמר. ד ל"ג ובג"ד.
ט ל"ג הסנה. ת ל"ג נתן. א ל"ג דאתמר. ב ל"ג דאינון לקבל חמש אצבעין. ג מוסף דאברהם ימינא.

מסורת הזהר

ד (בראשית כח) ויצא א צ"ג. ט (במדבר יב) וישב כו צ"ב. ת (שמות ג) תקוני זהר ת"ע קכו:

מראה כמראה דמיון וחלמא

פד וחמש נהורין אית וכר: וחמשה אורות יש בה בבינה הנקראים קרני החמה, כי הבינה נקראת חמה, שהם מחסד עד הוד, ומשם, מן הבינה, עד הוד היו מאירים בך רעיא מהימנא. וזה הוא שנתן ההוד למשה, להודיע, שכל חמש הספירות חג"ת נ"ה נתנו לה כי אפילו הוד ניתן לה. ומשום זה פני משה כפני חמה, דהיינו כבינה שנקראת חמה. ואלו חמש ספירות עולים לחמשים שערי בינה. כי כל ספירה כלולה מעשר ספירות.

פירוש. כאן המדובר מבחינת הכלים, אשר העליונים ניתנו בתחילה ולבסוף התחתונים (כנ"ל בפתיחה לחכמת הקבלה אות כ"ד) ולפיכך כיון שזכה להוד, בהכרח שכבר קבל כל הספירות שקדמו להוד.

פח ובאלין חמש דאתמר וכר: ובאלו חמש שאמרנו, שהם חמש פעמים אור הנאמרים ביום ראשון של מעשה בראשית, שהוא חסד, שהם כנגד חמש אצבעות יד ימין, שהוא חסד,

הם

הסולם

מאמר

פד דאנת הוא אוף וכר: כי אתה הוא גם כן כמו השמש ההולך בימי התורף תחת המבועים בסתר, ומחמם אותם. וכשתגיע הגאולה, תהיה כשמש ההולך בקיץ למעלה מהמבועים, ויהיו צוננים בלי דין, אלא ברחמים. כי כשאתה תחתיים, הם חמים בדין. בא רעיא מהימנא וברך את המאור הקדוש, ואמר, ודאי אתה הוא המאיר לי בזמן שנאמר עלי כי בא השמש, שהוא אותיות כבה השמש, שמחשיך אורו. יהי רצון ששם הויה יאיר שמו עליך.

פו ועוד אמר בוצינא וכר: ועוד אמר המאור הקדוש, ודאי אתה הוא הכל, שנאמר, אם יהיה נביאכם וגו'. ומשום זה כשנתגלה להך, אמא עלאה, שהיא בינה, אמרת, אסורה נא ואראה את המראה הגדול הזה מדוע לא יבער הסנה. כי משום שהבינה היא רחמים, נאמר בה לא יבער הסנה. דהיינו שלא יבער הדין המכונה סנה.

(דפו"י דף ר"פ ע"א)

רעיא **כי תצא** **מהימנא** **לג**
הגדולה. אכל מסטרא דגבורה, נד החזקה, חמש רקיע, ביום שני, לקבל חמש
אצבעין דשמאלא. אכל מסטרא דדרגא דילף, « ובני ישראל יוצאים ביד רמה. דגוף
ותרין דרועין ותרין שוקין, לקבל חמש אצבעין, ה' ה' ה' ה' אצבעין דיד ימין,
וה' דיד שמאל, ותרין דרועין ותרין שוקין וגוף, דאינון חמש דסלקין ז"ה.
א"ל רעיא מהימנא, בריך אנת לאמא עלאה. אכל האי י"ה שונא לי ה', בגין
מטה האלהים, דאיהו ו'. ונאמר ודאי הכי הוא.

פמ אמר ליה רעיא מהימנא, בוצינא קדישא, לאתתקפא מלין דילף,
דמראה איהי לימנא, חשוב במראה דאתמר ביה « במראה אליו אתודע,
ותשפח רמ"ח, דסליק בתשפן אברהם. אמר בוצינא קדישא, בקדמיתא אתחזי
לך האי חזו, דאתמר ביה במראה אליו אתודע. ולכתר דאמרת, « אסורה נא
ואראה את המראה הגדול כהנה. דאדכיר ביה ה' זמנין הסנה. פען אתגלייא
לך חזו דא, ברמ"ח פקודין אלין, דאינון בתמשה חומשי תורה. קם ר"מ, ונשיק
ליה, ובריך ליה.

ג אמר ליה, בוצינא קדישא, האי מראה, לזמנין איהו באות ה' המראה

חלופי גרסאות

ד ליג אבל ה ויה. ו ויה. ז לארין. ח ליה ח; ליה
היי; ליה וליג ה; ט ליג ואמר. י דאיהו לך המראה
הגדול וליג מן ותשכח ער המראה הגדול. כ בסנה.

מסורת הזהר

(שם יד) שנות קג צ"כ זהר חוש מד ט"ב ש"ב עא
(במדבר יב) לעיל אות פו צ"ש. ג (שמות
ג) לעיל אות פו צ"ת.

הסולם

מראה במראה דמיון וחלומא

שלך, שאמות שמראה היא בינה (לעיל באות
פ"ו) והרי **מראה** היא לימין כי תחשוב
הגימטריא של במראה, שנאמר בי במראה
אליו אתודע, ותמצא שהוא בגימטריא רמ"ח,
העולה בגימטריא אברהם, שהוא חסד. שזה
דאיה שבמראה הוא חסד דז"א, ולא של בינה.
אמר לו המאור הקדוש. מתחילה נראה לך
מראה ההוא שנאמר בו, במראה אליו אתודע.
שחיא בינה, ואתר כן אמרת, אסורה נא ואראה
את המראה הגדול הזה דהיינו בינה. שזכר
בו חמש פעמים הסנה, דהיינו כנגד ה' אורות
הימין שבבינה המאירים ה"פ סנה, שהם ה'
דינים שבה, והם מתהפכים לרחמים כמו בינה.
וע"כ לא יבער הסנה כנ"ל. ועתה נגלה לך
שוב מראה הזו ברמ"ח מצות עשה שהם בה'
חומשי תורה, דהיינו ה' אורות דחסד דז"א
שנקרא תורה. קם רע"מ, ונשק אותו וברכו.
וצריכים לדעת שיש ב' מראות, מראה המאירה
היא ז"א, וכן בינה, כמו שאומר כאן. ומראה
שאינה מאירה היא מלכות.

צ אמר ליה, **בוצינא** וכו': א"ל רע"מ,
מאור קדוש, מראה זו, פעמים היא באות ה'
המראה הגדול. ופעמים היא באות ב' במראה
אליו

מאמר

הם שנראו לך בסנה, משום שאתה עתיד
להוציא זרעו של אברהם מגלות, שהוא מדרגת
ימין שהוא חסד. ומשם הבינה היא רחמים
גמורים, בסוד יד הגדולה, שהיא חסד. אבל
מצד הגבורה, הנקראת יד החזקה, חמש
ספירות שלה ה"ס חמש פעם רקיע שנאמר
ביום שני דמעשה בראשית, שהם כנגד ה'
אצבעות דיד שמאל. אבל מצד המדרגה שלך,
שהוא קו האמצעי, נאמר ובני ישראל יוצאים
ביד רמה. שהוא כנגד הגוף שהוא קו האמצעי.
שהוא כולל גוף ובי' זרועות ובי' שוקים, שהם
ה' בחינות כנגד ה' אצבעות שביד, ונמצא
שג' ידים אלו, הן ה' ה' ה', דהיינו, ה'
אצבעות דיד ימין, וה' אצבעות דיד שמאל,
ובי' זרועות ובי' שוקים וגוף שהם ה'. והם
ביחד עולים י"ה. אמר לו רעיא מהימנא ברוך
אתה לאמא עלאה, שהיא בינה. אבל י"ה אלו
שהם ג' ידים, חג"ת, הנ"ל, עושים לי ה'
אהרונה בשביל מטה האלקים, שהוא ו'. דהיינו
ז"א. כלומר, ש"ה שהם חג"ת, בונים המלכות
בשביל ז"א. אמר, ודאי כך הוא.

פט אמר ליה **רעיא מהימנא** וכו': א"ל
רע"מ, מאור קדוש, הנני להתקיף הדברים
(דפו"י דף ר"פ ע"א *) דף ר"פ ע"ב

ד וּלְזַמְנֵינִי אִיהוּ בְּאוֹת ב', בַּמִּרְאָה אֲלֵיו אֲתוֹדַע. וּלְזַמְנֵינִי בַמִּינָה, מִמִּרְאָה מְתַנֵּי וּלְמִשָּׁה. וּלְזַמְנֵינִי בְכִי מִמִּרְאָה אֲדָם עָלָיו. וּלְזַמְנֵינִי בְּו', וּמִרְאָה כְּבוֹד יי'. וּלְזַמְנֵינִי לְמִרְאָה. לֹא הוּ"ל לְמַהוּי תוֹסַפֶּת אֶת כָּלל, פֶּר ב' מִן בַּמִּרְאָה. אֲלֵא וּדְאִי, הַאִי מִרְאָה פְּלִילָא אִיהִי מַעֲשֵׂר סְפִירָן, וְכָל אֶת אַחֲזִי סְפִירָה דִּילָה, כְּגוֹן כְּמִרְאָה בְּאֶת כ', אַחֲזִי עַל פֶּתֶר, וְהַכִּי שָׁאֵר אֲתוֹן, כָּל חַד אַחֲזִי עַל סְפִירָה דִּילָה. וְלֹא צְרִיךְ לְאַרְכָּא הַכָּא, וּלְחַכְמָא בְּרַמְיָא.

צא וְכַמְּה חֲזִיוֹנוֹת מֵאֵית לָהּ, וְדַמְיוֹנוֹת וּמִרְאוֹת מֵאֵית לָהּ, וְכִלְא אֲשַׁתְּמוּדַע בְּעֵין הַשְּׁכָל דְּלָבָא, דְּאֲתַמַּר בְּהַלְבִּי יוֹדַע הַלֵּב מִבִּין. וּמַה דְּאָמַר, וּבְיַד הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה. דְּמִיּוֹן לָאו אִיהוּ, אֲלֵא בְּשַׁכְל דְּלָבָא, וְלָאו כְּדַמְיוֹן דְּעִינָא. הַדָּא הוּא דְּכַתִּיב, וְאֵל מִי תְּדַמְיוּנִי וְאֵשְׁנֶה. וְאֵל מִי תְּדַמְיוּן אֵל. וְאֵית חֲזִיוֹנוֹת כְּגוֹן הַחֲזוּיִם בְּפּוֹכְכִים, אֲכַל חֲזוּיִן דְּנִבְוָאָה אִיהוּ כְּחֲזוּיִן לְלָהּ.

צב דְּמִיּוֹנוֹת וְחֲזִיוֹנוֹת, כְּגוֹן הַמְּבִין דְּכַר מִתּוֹךְ דְּכַר, וְהַמְּדַמָּה דְּכַר לְדְּכַר. אֲכַל מִרְאָה דְּאִיהִי בְּעֵין הַשְּׁכָל, אִיהִי כְּאוֹר מִדְּנַהִיר בְּבַת עֵינָא. דְּבַת עֵינָא אִיהִי אוֹפְמָא. שְׁחוּרָה אֲנִי וְנִאֲוָה, אוֹר דְּנַהִיר בְּהַהוּא תְּוֹרוֹ דְּלָגוּ. וְהַאִי פֶת עֵינָא, אִיהִי נֵר מְצִנָּה. נְהוּרָא דְּנַהִיר בְּהַ מְלָגוּ, וְתוֹרָה אוֹר.

צג אָמַר בּוֹצִינָא קְדִישָׁא הֵינֵנו מֵאִי דְּאֲמִינָא דְּכַעֲן בְּאוֹרֵינָא אֲתַגְלִיא

מסורת הזהר
(יחזקאל א) יתרו יג צ"ח זהר חדש לט ט"ג שי"ז
תקונים חדשים צה ט"א שכ"ג. ה) (שם) תוריע לט צ"ט.
ו) (שמות כד) ויקהל טו צ"צ. ז) (הושע יב) בא סא
צ"ש. ח) (ישעיה מ) ב"א קנא צ"ב. ט) (שם) תקוני זהר בהקדמה ו; תס"ז צז; ת"ע קכא. י) (משלי ו) תרומה רלו צ"צ.

מאמר
אליו אתודע. ולפעמים בו', במראה מתניו ולמטה. ולפעמים בכ' במראה אדם עליו. ולפעמים בו' ומראה כבוד ה'. ולפעמים למראה. ולא היה צריך תוספת אות כלל חוץ מן ב' במראה. אלא ודאי מראה הזו כלולה מעשר ספירות, וכל אות מראה על ספירה שלה, דהיינו במראה באות ב' מראה על ספירת הכתר, וכך שאר אותיות כל אחת מראה על ספירה שלה. ואין צריך להאריך כאן. ולתכם ברמז.

צא וְכַמְּה חֲזִיוֹנוֹת אֵית וְכוּ': וְכַמְּה חֲזִיוֹנוֹת יֵשׁ לָהּ, וְכֵן כַּמְּה דְּמִיּוֹנוֹת וּמִרְאוֹת יֵשׁ לָהּ, וְהַכֵּל נוֹדַע בְּעֵין הַשְּׁכָל שְׂכַלְב שְׂהוּא הַמַּלְכוּת, שְׂנֵאמַר בְּהַלְבִּי יוֹדַע הַלֵּב מִבִּין. וּמַה שְׂאמַר הַכְּתוּב, וּבְיַד הַנְּבִיאִים אֲדַמָּה. הֵנָּה הַדְּמִיּוֹן אֵינּוּ אֲלֵא בְּשַׁכְל הַלֵּב שְׂהוּא הַמַּלְכוּת, וְאֵינּוּ כְּדַמְיוֹן שְׂבַעִין. וְז"ש, וְאֵל מִי תְּדַמְיוּנִי וְאֵשְׁנֶה. וְאֵל מִי תְּדַמְיוּן אֵל. וְיֵשׁ חֲזִיוֹנוֹת כְּמוֹ הַחֲזוּיִם בְּכּוֹכְבִים, שְׂהֵם מַסְטָרָא אַחְרָא, אֲבַל (דפ"י דף ר"פ ע"ב)

רעיא **כי תצא** **מהימנא** **לה**
 לך קב"ה ושכינתיה, וְהָאֵי אִיהוּ יְהוָה, בַּמְרָאָה אֱלִיו אֲתוּדַע. בַּמְרָאָה: אִמָּא
 עֲלָאָה. אֲתוּדַע, לְךָ בְּדַעַת. בֵּן יָ"ה. בַּחֲלוּם אֲדַבֵּר בּוֹ, ה"א בַּתְרָאָה.
צד חֲלָמָא, בְּסִתְמוּ דְעֵינִין. וּבג"ד אֲתַקְרִיאַת אֲסַפְקָלְרִיאָה שְׂאִינָה
 מְאִירָה. נְבוּאָה אִיהִי מְרָאָה בַּפְתִּיחוּ דְעֵינִין. וְשִׁלְשָׁה גּוּנִין בְּעֵינָא, לְקַבֵּל תְּלַת
 אֲבָתָן. דְּבַהוּן נְהִירָא בַת יְחִידָאָה, תְּרִין פְּנֵי עֵינָא, נֶצַח וְהוּד. מְרָאָה לָא * אֲתַחְזִיא
 אֲלָא בְּהוּן, כַּד אֵינֻן פְּתַחִין, * אִיהִי מְרָאָה בְּהַקִּין. וְכַד אֵינֻן סְגִירִין, אִיהוּ
 מְרָאָה בַּחֲלוּם.

צה א"ל רְעִיא מְהִימְנָא, בְּרִיף אַנְתָּ לְקַב"ה, קוּם אֲשֵׁלִים פְּקוּדִין, לְאַנְהִירָא
 * מְרָאָה עֲלָאָה בְּהוּן, לְקַב"ה. אָמַר לִיה בּוֹצֵינָא קְדִישָׁא, י', אִיהִי בַת עֵינָא, כִּי
 נִרְמְזָה וְתוֹרָה אֹר ה"ו יִמְנְהִיר בַּה ה', ג' גּוּנִין * דְעֵינָא, וְתְרִין פְּנֵי עֵינָא.
 חֲמֵשׁ אֹר נְהִרִין בַּה מְלָגָא, ה' עֲלָאָה דְאִיהִי * אֹר הַמְרָאָה. *

צו אַרְבַּעִים יָפְנוּ לָא יוֹסִיף וְגו', פְּקוּדָא דָּא לְהַלְקוֹת לְרָשָׁע, דְּאִיהוּ
 סְמָאֵל, דְּעֵתִיד קַב"ה לְמַחָאָה לִיה חֲמִשִּׁין מְחָאָן. בְּגִין דְּעַבְד גְּרַמִּיה אֱלוֹהִי. יִתִּי
 יְחוּדָא, דְּמֵיִתְדָן * בִּיה * יִשְׂרָאֵל בְּכָל יוֹמָא, בְּכ"ה אַתְוּוֹן, וְיִמְחִי בְּהוּן, לְמָאן
 דְּשׁוּי גְרַמִּיה אֱלוֹהִי, וְלָאוּ אִיהוּ אֲלָא עַבְד מְטוּנְף. וְאֵלִין דְּסָרְחוּ בַה * תְּקִין לוֹן
 קַב"ה, לְמַחָאָה בִּיּוֹד ה"א וְא"ו, דְּאֵינֻן אַרְבַּעִים חֲסַד חַד. וּבְהָאֵי שְׂמָא, מְחָא

חלופי גרמאות **מסורת הזהר**
 פ אתחזיא. צ ליג איהו. ק מוסיף מראה איהו; איהו
 מראה. ר דנהיר. ש מוסיף עינין דעונא. ת כ"ג הסולם;
 אורה מראה. א ברפויי כתבו ע"כ צו כ"ז א' פקודא לעשות העולה; מה שחסר כאן עיין בסוף הספר סימן ט"ז.
 ב ליה. ג ליג ישראל. ד מוסיף תקין למחאה.

מאמר **הסולם** **מראה במראה דמיון וחלמא**
 דהויה. בחלום אדבר בו, היינו ה' אחרונה,
 שהיא השכינה.
צד חֲלָמָא בְּסִתְמוּ דְעֵינִין וכו':
 החלום הוא בסתימת העינים, דהיינו מלכות,
 ומשום זה נקראת מראה שאינה מאירה. נבואה,
 היא מראה בפתיחת העינים, כי ג' גוונין בעין,
 כנגד ג' אבות שהם חג"ת, שבהם מאירה בת
 יחידה, שהיא מלכות. דהיינו בת עין, ב' כנפי
 העין הם נצח והוד. והמראה של הנבואה אינה
 נראית אלא בהם, בנצח והוד, כשהם פתוחים
 היא מראה בהקין. וכשהם סגורים, היא מראה
 בחלום.

צה א"ל רְעִיא מְהִימְנָא וכו': א"ל
 רע"מ, ברוך אתה להקב"ה, קום השלם המצות
 להאיר מראה עליונה, שהיא בינה, בהם,
 בהמצות, אל הקב"ה. אמר לו, מאור קדוש, ה'
 היא בת עין דהיינו המלכות, עליה נאמר, כי
 נר מצוה ותורה אור, כי נר מצוה היא המלכות,
 ותורה אור, היא ה"ו, שהי' מאיר בה, בבת
 (דפו"י דף ר"פ ע"ב)

מאמר ארבעים חסר חד
צו אַרְבַּעִים יָכְנוּ לָא יוֹסִיף וְגו': מצוה
 זו להכות לרשע, שהוא סמאל, שעתידי הקב"ה
 להכותו חמשים מכות משום שעשה עצמו אלוה.
 יבוא היחוד, דקריאת שמע ובשכמל"ו שישאל
 מיתדים בכל יום בכ"ה כ"ה אותיות שבהם,
 ויכה בהם למי שעושה עצמו אלוה, והוא אינו
 אלא עבד מטונף. ואלו שחטאו בה' אחרונה,
 שהיא מלכות, תקן להם הקב"ה להכותם ביוד
 הא ואו, שהם בגימטריא ארבעים חסר אחת.
 ובשם הזה הכה הקב"ה עשרה מכות לאדם,
 ועשרה לחוה, ועשרה לנחש, ותשעה לארץ,
 שהם ביחד ל"ט מכות, משום שכולם חטאו
 באות

רעיא כי תצא מהימנא

קב"ה עשרה מכתשין לאדם. ועשרה לחנה. ועשרה לנחש. ותשעה לארעא. בגין דכלהו סרחו באת ה'. ובג"ד, כ' כי עשית זאת. **צו** כ' פי ישבו אחים יחדו ומת אחד מהם וכן אין לו וגו', וכמה יבא עליה ולקחה לו לאשה ויבמה. פקודא דא, ליבם אשת אח, דאשת אח יאהי ד', ועם א"ח איהי אחר. ואם ח"ו לביה לאו איהו למייתי יאח על ד', דאיהי אתתיה בת זוגיה דא"ח, עביד פרוודא, ועאל סמאל אל אחר באמצעיתא, ואתמר ביה, ושתת ארצה לבלתי וגו', דאסתלק קוצא דאת ד' מן אחר. ובגין דא, וקהי אם בא אל אשת אחיו ושתת ארצה לבלתי נתן זרע לאחיו. והשתת זרעא, מנע מניה כמה ברכאן, ופרודא דייחודא. ובג"ד ויהי ער בכור יהודה רע בעיני ה' וימיתהו ה'.

צח וייחודא דאח עם ד' בצדיק. ובעזו בגין דאתתקף על יצריה, אקרי צדיק. והאי איהו בוע"ו, ב"ו ע"ז, תקיף ביצריה. הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם גבר, ודא יה"ו דכלילן תלת א' אתון בצדיק, ליבם ה'.

צט ובינה בן י"ה, ובינה אתמר, וזאת לפנים בישראל על הגאולה ועל התמורה לקיים כל דבר. הקא קא רמזו שנוי השם, ודא מצפ"ץ הקא, וזאת לפנים בישראל. ודא שנוי מקום, אהי"ה, איה מקום כבודו להעריצו. יה"ו, איהו אהי"ה, ודא שנוי מקום. שנוי מעשה, אדנ"י, א' אדנ"ד, י' ידו"ד, תרנוייהו משתנים באדנ"י.

חלופי גרמאות

ה בדפו"י כתבו ע"כ משפטים קי"ז במדבר שקר תרחק. ו ל"ג איהי ז אחיו. ח ל"ג ה'. ט ספירן; אבהן. י בגינה.

מסורת הזהר

(בראשית ג) ב"א רמ צ"ג. ח) ויצא פא צ"א זהר חרש נט ט"א שלי"ח ש"מ שמי"ב. X/1) (בראשית לח) זהר חרש נט ט"א שכ"ט. ו/1) (איוב לג) משפטים קיח צ"ג. ט) (רות ד) חקת אות ה צ"ו תקוני זהר תכ"א ט; זהר חרש פח ט"ב ש"ה ט"ג שכ"ב.

היכום והחליצה

צח ויהודא דאח עם ד' וכו': והיתוד של אח עם ד' הוא ע"י צדיק. ובעזו, משום שהתגבר על יצרו, ליבם לשם מצוה נקרא צדיק, וזה הוא שנקרא בועז, שהוא אותיות בו עז, דהיינו חזק ביצרו. הן כל אלה יפעל אל פעמים שלש עם גבר. וזהו יה"ו, הכוללים שלש אותיות בצדיק, שהוא יסוד, שנקרא גבר, כדי ליבם אות ה' אחרונה, שהיא מלכות. **צט** ובינה בן י"ה וכו': ובינה בן י"ה, בשבילה נאמר, וזאת לפנים בישראל על הגאולה ועל התמורה לקיים כל דבר שלף איש נעלו ונתן לרעהו. כאן רומז שינוי השם, שזהו מצפ"ץ כאן. וזאת לפנים בישראל, זהו שינוי מקום. אהיה, איה מקום כבודו להעריצו, יה"ו הוא אהיה, וזהו שינוי מקום, שינוי מעשה אדנ"י, א' דאדנ"י היא אהיה, י' דאדנ"י היא הויה, ושניהם משתנים באדנ"י.

הסולם

באות ה' שהיא המלכות ומשום זה כתוב, כי עשית זאת, אשר זאת היא שם המלכות.

מאמר היכום והחליצה

צו כי ישבו וגו' ויבמה וגו': מצוה זו היא ליבם אשת אח, כי אשת אח היא ד' דאחד, ועם א"ח דאחד הוא אחד. כלומר, שהמיבם צריך לכיין אל היחוד הזה. ואם ח"ו אין לבו של היבם שלם לכיין להביא את א"ח על ד', שהד' היא אשתו בת זוגו של א"ח, אלא מכיין להנאתו עצמו, הוא עושה פרוד ומביא סמאל אל אחר באמצע. ונאמר בו, ושחת ארצה לבלתי וגו'. שאז, נסתלק הקרן מן אות ד' דאחד ונעשה ר' ומתהפכת המלה אחד אל אחר. ומשום זה, והיה אם בא וגו', והשתת זרע מונע ממנו כמה ברכות, וגודם פרוד אל היחוד. ומשום זה, ויהי ער בכור יהודה רע בעיני ה' וימיתהו ה'.

וזאת

(דפו"י דף ר"פ ע"ב *) דף רפ"א ע"א)

רעיא **כי תצא** **מהימנא** **לז**
 (ק) וְזֹאת הַתְּעוּדָה בְּיִשְׂרָאֵל, הַתְּעוּדָה, אִימָא עֲלָאָה, וְצוּר תְּעוּדָה
 חַתּוּם תּוֹרָה בְּלִמּוּדֵי. אִיהוּ חוֹתָם דְּעֲלָמָא, חוֹתָם דְּשִׁמְיָא וְאַרְעָא. עַל הַתְּמוּרָה,
 שְׂכִינְתָא תְּתָאָה. בְּאֵן אֲתֵר יֵאָתְּמֵר. בְּעוֹלִימָא דִּילָהּ, מְטֵרוֹן, וְיִשְׁנָה תַּמָּן,
 יֵאָהֵי מְשֻׁנָּה. וְאָדָם דְּאֲתֵמֵר בֵּיהּ כְּתַפְאֲרַת אָדָם לְשַׁבְתָּ בֵּית, מְשֻׁנָּה
 פְּנִיו וְתִשְׁלַחְתּוּ.

קא **ובג"ד** **אוקמוה** **מארי** **מתניתין**, **לא** **כשאני** **נכתב** **אני** **נקרא** **בעולם**
 הַזֶּה, וְנִכְתָּב יְדוּד, וְנִקְרָא אֲדוּנִי. וְהָא פְּתִיב כְּאִי יֵי לָא שְׁנִיתִי. בְּפִתְיָבָה
 לָא אֲשַׁתְּנִי, וְאֶבֶל בְּקִרְיָאָה אֲשַׁתְּנִי. דְּכְתִיבָה דְּאִיהוּ אֲתֵרִיהּ, לָא אֲשַׁתְּנִי. בְּקִרְיָאָה
 דְּאִיהֵי לְבַר מֵאֲתֵרִיהּ, אֲשַׁתְּנִי. הַשְּׁמֵר מְפָנִיו וְשָׁמַע בְּקוּלוֹ אֵל תַּמָּר בּוּ. בְּגִין
 דְּשַׁפְּתָה דִּילֵיהּ אֲדוּנִי, שְׁמָה כְּשֵׁם מְטֵרוֹנִיתָא. וְקב"ה בֵּיהּ אֲשַׁתְּנִי, בְּגִין דְּאִיהוּ
 נַעַר. בֵּיהּ רְנָא וְיָשׁוּב לִימֵי עֲלוּמִיו.

קב **אבל** **שכינתא** **אצל** **קב"ה** **לא** **משנתני**, **וקב"ה** **לגבה** **לא** **אשתיני**,

חלופי גרסאות

י כ"ג הסולם; מוסיף התעודה. כ אטמות. ל ל"ג איהו.
 ח מוסיף אני נכתב. ו ל"ג אבל. ט רוחא.

מסורת הזהר

(U) (ישעיה ח) צו סו צ"פ. (פ) (שם מד) משפטים קלו
 צ"ג זהר חדש נב ט"ג שמ"ח. (צ) (איוב יד) ת"ז תס"ט
 קג. ת"ע קכט; תקונים חדשים קיר ט"ב ש"ט. (ק) (מלאכי
 ג) בשלח מט צ"ח. (ד) (שמות כג). (ו) (איוב לג) וישב נר צ"ה.

לקיים כל דבר ושלף איש נעלו

קב **אבל** **שכינתא** **אצל** **קב"ה** **אינה** **משנתני**, **והקב"ה**
 השכינה אצל הקב"ה אינה משנתני, והקב"ה
 אינו משתנה אצלה. ז"ש אני הויה לא שניתני,
 אני, זו היא השכינה. הויה, זה הוא עמוד
 האמצעי, דהיינו ז"א. שלף איש נעלו, זהו
 סנדלפון, שהוא סנדל אצל הקב"ה, ונעל אצל
 השכינה. אבל תפארת הכולל שש ספירות, הוא
 גוף לשם הויה. והמלכות היא גוף אל השכינה
 שהיא אדניי.

ביאור המאמר. תחלה נבאר את סוד השם
 מצפ"ץ. וכבר ידעת, שתקון הראשון דכל
 האצילות היה, עלית המלכות למקום בינה,
 שלולא זה לא היו זו"ן ובי"ע ראויים לקבל
 אור העליון (כנ"ל ב"א דף ו' ז"ה וכבר). ותקון
 זה מתחיל בס"ג דא"ק, בסוד פרצוף ע"ס
 דשערות שלו, שהמלכות שבשערות, עלתה
 לבינה שבשערות, ונחלקו ע"ס דשערות לב'
 מדרגות, שכח"ב שלמעלה ממלכות נעשו
 שערות ראש, ובינה ותו"מ דשערות יצאו לבר
 מראש, ונעשו סוד שערות דיקנא. ואותה
 המלכות, שעלתה לבינה דשערות וחלקה
 השערות לב' מדרגות, היא נקראת פאת הראש.
 דהיינו סיום שערות ראש. ולעת גדלות חוזרת
 פאת הראש, ויורדת למקומה תחת שערות
 דיקנא, ואז עולים בינה ותו"מ דשערות, שהם
 הדיקנא

הסולם

מאמר

(ק) וְזֹאת הַתְּעוּדָה בְּיִשְׂרָאֵל: הַתְּעוּדָה,
 היא אמא עליונה, שהיא בינה, שכתוב, צור
 תעודה חתום תורה בלמודי. וצור היא בינה,
 וכיון שכתוב צור תעודה, נשמע שתעודה
 היא בינה. שהיא חותם של העולם, דהיינו
 חותם שמים וארץ. שהם ז"א ומלכות. ע"ל
 התמורה, זו היא שכינה התחתונה, דהיינו
 מלכות. באיזה מקום הסתירה המלכות את
 עצמה. היינו בהעלם שלה, שהוא המלאך
 מטטרון, והוא שינה אותה. שמה המלכות
 נקראת משנה. ואדם, שנאמר בו כתפארת אדם
 לשבת בית, כתוב בו משנה פניו ותשלחנו.

קא **ובג"ד** **אוקמוה** **מארי** **וכו**: **ומשום**
 זה העמידו בעלי המשנה, לא כשאני נכתב אני
 נקרא בעולם הזה, נכתב הויה, ונקרא אדני.
 ושואל, הרי כתוב, אני הויה לא שניתני.
 ומשיב, בכתיבה לא נשתנה אבל בקריאה
 נשתנה. כי כתיבה יורה שהוא במקומו לא
 נשתנה, בקריאה, שהיא מדרגת המלכות הנק'
 דבור, שהוא מתוך למקומו, נשתנה, ונקרא
 אדני. השמר מפניו ושמע בקולו אל תמר בו
 וגו' כי שמי בקרבך, משום שהשפחה שלו,
 שמה אדני, כשמה של המלכה. והקב"ה נשתנה
 בו, במטטרון, משום שהוא נער. בו הסוד,
 ישוב לימי עלומיו.

(דפו"י דף רפ"א ע"א)

לה רעיא כי תצא מהימנא

הה"ד, אני יי לא שניתי, אני: שכינתא. יי: עמוךא דאמצעיטא. שלף איש

מאמר הסולם לקיים כל דבר ושלף איש נעלו

הדיקנא ונעשו שוב למדרגת ראש, ומקבלים שם סוד ייג מדות הרחמים (כחבואר בתלמוד ע"ס חלק י"ג) ונמצא שפאת הראש, עושה הקטנות, כי מוציא בינה ותו"מ דשערות לחוץ מראש, וכן עושה גדלות המוחין שהוא ייג מדות הרחמים, עייז שהיא יורדת ממקום בינה דשערות וחוזרת למקום מלכות דשערות דהיינו תחת הדיקנא ונעשית שורש לייג מדות הרחמים. ויש כאן בפאת הראש תמורה גדולה, ולפיכך נבחן שבזמן הקטנות נקראים פאתי הראש בשם מצפ"ן, שהוא חילוף אותיות הויה בחילוף אלפא ביתא דא"ת ב"ש. ובזמן הגדלות הם נקראים הויה, שב' פאתי הראש, ה"ס ב' הויות שקדמו לייג מדות הרחמים, דהיינו הויה הויה אל רחום וחנון וגו'. אמנם כל הנ"ל אינו נבחן בס"ג דא"ק אלא לבחינת שורש, ועיקר תקון הקטנות והגדלות הנ"ל הם בפרצוף אבי"ע המקבלים משם, ותקון זה דשערות נבחן בראשונה בא"א דאצילות. שב' פאתי הראש שלו, נקראים בקטנות מצפ"ן ומצפ"ן, ובגדלות הויה הויה.

וזהו סוד הכתוב, וזאת לפנינו בישראל, ו"א נקרא ישראל, ואומר, שזאת היתה בז"א לפנינו, דהיינו בעת שיצא מקטנות לקבל מוחין דגדלות. ע"ה הגאולה, דהיינו לקבל המוחין שלו הנקראים גאולה. וע"ה התמורה, דהיינו לתקן שינוי השם, שהעליון אבד כשהיה במקום התחתון. מה עשה כל עליון. שלף איש נעלו ונתן לרעהו, שכל עליון שלף רגלו מנעל שהיה לו במקום התחתון. ונתן את הנעל לרעהו, דהיינו לתחתון, כי העלה את רגליו משם למקומו עצמו. שעי"ז קבל מוחין חדשים וכלים חדשים, שהמוחין החדשים נקראים גאולה, והכלים החדשים נקראים תמורה. וז"ש, וזאת התעודה בישראל ששליפת הנעל היתה להמשיך התעודה, שהיא מוחין חדשים מן הבינה, לישראל שהוא ז"א. וכיון ששליפת הנעל ברוחניות היתה מביאה קנין של מוחין וכלים, ע"כ עשו דוגמתו בעולם הזה לכל קבלת קנין חדש אחד מחברו, שהמקנה שלף נעלו ונתן לקונה, שעי"ז מוסר לו קנין חדש, כדרך הרוחניים, כי בשעה שהעליון שלף רגליו מן הנעל, ונתן אותו לתחתון, והעלה רגליו למקומו עצמו, הנה בעת ההיא, מעלה עמו גם התחתון, ונתן לו קנין מוחין חדשים (כנ"ל בהקדמת ספר הזהר דף כ"ו ד"ה ואמאי).

ויש בזה, בענין שליפת הנעל, שינוי השם, ושינוי מקום, ושינוי מעשה. כי בעת

וזהו (באות צ"ט) הכא קא רמיז שינוי השם, ודא מצפ"ן הכא, כי שינוי השם זה של הויה למצפ"ן ומצפ"ן להויה, מרומם כאן במקרא הזה, של וזאת לפנינו בישראל וגו'. ויש לדעת, שבעת שהמלכות דכל מדרגה עלתה לבינה שלה, דהיינו בעת קטנות, נבחן שבינה ותו"מ דכל פרצוף, שה"ס רגלין דכל פרצוף, מלובשים במלכות של פרצוף התחתון ממנו. למשל, בינה ותו"מ דבינה, שהם רגלי הבינה נפלו בז"א, ומתלבשים בחג"ת שלו עד החזה, אשר המלכות דז"א כבר עלתה לבינה שלו, שהיא במקום החזה, ומסיימת שם הפרצוף, ונמצאת מסיימת ג"כ רגלין דבינה המלובשים בפנימיות חג"ת אלו המסתיימין בחזה, הרי שרגלין דעליון, דבינה, מתלבשים במלכות העומדת בחזה דתחתון, שהוא ז"א. וכן רגלי זו"ן, דהיינו בינה ותו"מ שלהם, נפלו לעולם הבריאה, ומתלבשים במטטרון עד החזה שלו, אשר המלכות דמטטרון, הנקראת סנדלפון, כבר עלתה למקום החזה, ומסיימת פרצוף מטטרון, אשר יחד עם זה נמצאת מסיימת ג"כ את רגלין דזו"ן המלובשים בחג"ת דמטטרון עד החזה. וכן בכל פרצוף. נמצאים רגלין דעליון מלובשים בעת קטנות במלכות דתחתון. והמלכות נקראת נעלו, על שם שמסיימת ונועלת האורות. לפיכך נבחן, שבקטנות (דפוי" דף רפ"א ע"א)

רעיא כי תצא מהימנא לעלוי: דא סנדלפון, סנדל איהו לגבי קב"ה, ונעל לגבי שכינתא. אבל תפארת,

חלופי גרמאות
ע ועאל.

הסולם

מאמר

לקיים כל דבר ושלק איש נעלו

שהוא ז"א. ומביא ראייה מהכתוב, צור תעודה התוב תורה בלמודי, אשר צור היא בינה, כנודע שבינה נקראת צור העליון, וע"כ תעודה הוא ג"כ בינה, שהיא תותמת התורה, שהוא ז"א הנקרא תורה, בלמודי, דהיינו בהמוחין. כי המוחין מקובלים בבחינת חותם ונחתם. וז"ש, איהו חותם דעלמא, חותם דשמיא וארעא, שהיא חותם השמים שהוא ז"א, והיא חותם הארץ, שהיא מלכות.

וז"ש, על התמורה, היא שכינתא תתאה, שט"ת שלה, ירדו לבריאה, ונתחלפו שמה במלכות דבריאה. ושואל, באן אתר אתמרת. ושואל, באיזה מקום נסתתרה כשנפלה לבריאה. ומשיב בעולמא דיליה מטטרון וישנה, דהיינו שנתלבשה בחג"ת דמטטרון, ומטטרון שינה אותה לבחינתו, כי כשהעליון יורד לתחתון, נעשה כבחינת התחתון. וע"כ תמן איהו משנה, ששם נקראת המלכות בשם משנה, שהיא לשון שנוי. וכמו המלכות, כן ואדם, דאתמר ביה, כתפארת אדם לשבת בית, שהוא ז"א, נאמר בו, בעת שבינה ותו"מ נפלו ונתלבשו במטטרון, משנה פניו ותשחהו, כי בינה ותו"מ שלו נשתנו לבחינת מטטרון. וז"א נקרא תורה שבכתב, והמלכות נקראת תורה שבעל פה, וז"ש בכתובה, דהיינו בכתיבת שם ה"ה, לא אשתני, כי הוא במקומו, אב"ל בקריאה, כשהוא מלובש בדבור וקריאה, דהיינו בהמלכות, אשתני, כמו שמפרש, דכתיבה דאיהו אתריה לא אשתני, אבל בקריאה דאיהו לבר מאתריה אשתני, כי העליון הבא למקום התחתון נעשה כתחתון.

וז"ש, השמר מפניו ושמע בקולו אל תמר בו, וגוי כי שמי בקרבנו. הוא, בגין דשפחה דיליה אדני, שהשפחה של מלכות דאצילות, דהיינו מלכות דבריאה, נקראת ג"כ בשם אדני, מחמת שבינה ותו"מ דמלכות דאצילות מלובשים בה. וכן, וקב"ה, שהוא ז"א, ביה אשתני, דהיינו שבינה ותו"מ דז"א המתלבשים במטטרון, משתנים, בגין דאיהו נער, כי מטטרון נקרא נער, וע"כ גם בינה ותו"מ דז"א נשתנו ונעשו לבחינת נער, ז"ש, ישוב לימי עוזמו, שז"א ישוב לבחינת העלם והנער, מחמת שנתלבשו בו. וז"ש

בעת קטנות, שבינה ותו"מ דעליון נפלו לחג"ת דתחתון, הנה נשתנו הכלים דעליון וקבלו השם של התחתון, למשל, בינה ותו"מ דבינה שנפלו לחג"ת דז"א, נקראים בשם ז"א. וכן בינה ותו"מ דזו"ן שנפלו לחג"ת דמטטרון, נשתנו שם למטטרון, וזהו שינוי השם. ואחר שליפת הנעל, שהעליון מעלה אליו את בינה ותו"מ שלו, ביחד עם התחתון, שנמצא כל תחתון במקום העליון, נקרא זה, שינוי מקום. שכל תחתון שינה מקומו ובא למקום העליון. ואחר שהתחתון קבל המוחין שלו מן העליון וירד למקומו עם המוחין ההם, נקרא זה שינוי מעשה. כי נעשה מעשה ותקן, שמוחין דעליון נשתנו להיות מוחין דתחתון. שזהו שינוי מעשה גדול.

וז"ש (באות צ"ט) הכא קא רמיז שינוי השם, ודא מצפ"ן הכא, שכאן בהכתוב נרמז שינוי השם, שהיא ירדת בינה ותו"מ דבינה למקום ז"א, ונשתנו שם לז"א, וכן ירדת בינה ותו"מ דז"א למלכות, ונשתנו שם למלכות. שז"ס וזאת לפנים בישראל. ששינוי השם הזה היה בישראל לפנים בעת קטנות. על הגאולה ועל התמורה, דהיינו לעת גדלות כנ"ל, ודא שינוי מקום, אהיה, שהיא בינה שעליה נאמר, איה מקום כבודו לעריצו, הנה יה"ו, שהוא חג"ת דז"א איהו אהיה, הוא עלה לבינה ונעשה בחינת אהיה. כי התחתון העולה לעליון נעשה כמוהו. ודא שינוי מקום. שזה נכתן לשינוי מקום. שנוי מעשה, אדני, א' אהיה, י' הויה, תרווייהו משתנים באדני, דהיינו אחר שאדני, תורה למקומה עם המוחין דאהיה, ועם המוחין דהויה, שקבלה ע"י עליתה לז"א, נמצאים ב' המוחין דאהיה ודהויה נשתנו, והיו למוחין דאדני, ע"כ נקרא זה, שנוי מעשה. כנ"ל. שע"כ הם רמוזים בשם אדני, אשר א' דאדני רומזת לאהיה. וי' דאדני רומזת להויה. וז"ש (באות ק') וזאת התעודה בישראל, התעודה, היא אמא עלאה, המוחין דאמא עלאה נקראים תעודה, שהיא מלשון ערן ועדות. בישראל הוא ז"א. ושיעור הכתוב, וזאת, דהיינו שליפת הנעל, המשיכה התעודה, שהיא מוחין דאמא עלאה, לישראל,

(דפוי"ך רפיא ע"א)

מ רעיא כי תצא מהימנא

דכליל שית ספירן, איהו גופא לידן ד. ומלכות, גופא לשכינתא, דאיהו אדני.
קג) ונגשה יבמתו אליו לעיני הזקנים ותלצה נעלו מעל רגלו וגו'.
פקודא דא, לחלוץ. והאי איהו תליצת רוחא מטהוא גופא, דבעי לאנהגא עמיה
פאת, וההוא קשירא דאתה דעם אחוה מתיר מניה, וההוא רוחא אזיל נע
ונד, עד דאשפת פרוקא. הה"ד, « או דודו או בן דודו יגאלנו או משאר
בשרו וגו'. ואי לא אשפת, והשיגה ידו ונגאל. פאורת דאזיל מאתר לאתר, או
כעבד דאזיל בשלשלת על צואריה, עד דאשפת פדיון מאדון דיליה על
חוביה. ווי למאן דלא אנח בן למפרק תיה.

קד) ואלהו ורבנן ומארי מתיבתאן, הכא רמזו, אין חבוש מתיר עצמו
מבית האסורין. דאיהו קשור בקשורא דתפלין דיד, ואסור בתפלין דרישא,
פד לית « ליה בן למפרק ליה, מסטרא דבן י"ה. בכהוא קשירו איהו אח

חלופי גרמאות

פ ואחיה אס. צ פרוקא. ק ל"ג דאזיל; מוסף דאזיל
אסור. ר ל"ג פדיון. ש תוקי יצר הרע. ת מארי. א ל"ג
ליה. ב כהוא. ג ל"ג קשירו איהו את.

מסורת הזהר

(א) ויקרא כה) משפטים ככר צ"ש.

הסולם

לקיים כל דבר ושלף איש נעלו

המלכות היא הכלי, והשכינה שהיא אדני,
היא האור המלוכש במלכות. כלומר, שז"א
ומלכות הם ב' פרצופים נפרדים, שיש כלים
ואורות לזה, ויש כלים ואורות לזה, ואין
המלכות בחינת נעל אל ז"א. וזה נאמר בעת
גדלות, אבל בעת קטנות נמצאת כתר מלכות
שנשאר בה, או היא דבוקה בזה דז"א, ואינה
בבחינת גוף ואורות.

קג) ונגשה וגו' והלצה נעלו וגו': מצוה
זו היא לחלוץ. וזהו תליצת רוח מאותו הגוף
שצריך לנהוג עמו כאח, וליבס את אשתו,
וקשר ההוא של אחוה עם אחוה התיר ממנו,
ואין היבמה נוקקת לו עוד. ואותו הרוח של
החת, שנפרד מן אחיו ע"י החליצה, הולך
נע ונד עד שמוצא גאולה, ז"ש, או דודו או
בן דודו יגאלנו או משאר בשרו וגו' ואם
לא מצא, והשיגה ידו ונגאל. שצריך לחכות
עד שישיג בעצמו די גאולתו. ורוח החת, הוא
כאורח ההולך ממקום למקום, או כעבד ההולך
בשלשלת על צוארו, עד שמוצא פדות מאדון
שלו על עונותיו. דהיינו ע"י גלגול. אוי למי
שלא הניח בן לגאול אותו.

קד) ואלהו ורבנן ומארי וכו': ואלהו
ורבנן וראשי הישיבות שמעו. כאן רמזו, אין
חבוש מתיר את עצמו מבית האסורים, שהוא,
ז"א, קשור בקשר תפלה של יד, ואסור
בתפלה של ראש, בשעה שאין לו בן, דהיינו
איש

מאמר

זו"ש (באות ק"ב) אב"ל שכינתא אצ"ל
קב"ה, כלומר, כשהשכינה במקומה באצילות,
אצל הקב"ה לא משתנית, אין בה שנוי.
וקב"ה לגבה, כשז"א הוא במקומו באצילות
אצל המלכות, לא אשתנו, אין לו שינוי,
ז"ש, אני הוי"ה לא שניתני. אני, הוא
השכינה. הוי"ה, הוא עמוד האמצעי, דהיינו
ז"א.

זו"ש (סס) שלף איש נעלו דא סנדלפון
שהוא מלכות דבריא, אשר בקטנות, היא
עולה למקום החזה דמטטרון, ומלביש רגלין
דזו"ן, דהיינו בינה ותו"מ שלהם, ויש במלכות
זו דבריא, ב' מיני דינים, בחינת דינים
דדכורא הנמשכים מקו שמאל. ומבחינה זו
נקראת סנד"ל, שהוא אותיות שגאה, דלות,
וכ"ז נמשך משמאל. ויש בו בחינת דינים
דנוקבא הנמשכים ממסך דסיוס שבה, ומבחינה
זו נקרא נע"ל. להיותו נועל האורות במסך
שלו, שלא יתפשטו ממנו והלאה. זו"ש, סנד"ל
איהו לגבי קב"ה, דהיינו מבחינת דינים
דדכורא. ונע"ל לגבי שכינתא, דהיינו מבחינת
דינים דנוקבא. אבל המלכות דאצילות אינה
נחשבת לנעל לז"א. זו"ש, אב"ל תפארת
דב"ל"ל שית ספירן, שהוא ז"א, איהו גופא
להויה, כלומר שש ספירות חג"ת נה"י הם
הכלים, והוי"ה, הוא האור שבהם. ומלכות
גופא שכינתא דאיהו אדני, שספירת

(דפו"י דף רפ"א ע"א)

רעיא **כי תצא** **מהימנא** **מא**
 חבוש ואסור, דלית ליה רשו למפרק ית גנמיה, דאיהו ד' עצמו דאח, א עצם
 מעצמי קרא וְלֹא לְגַבְיָהּ, ב בקרקפתא דתפלין דרישא. ובשר מבשרי קרא לה
 ומסטרקא דלבא.

קה וְלֹא לְמַגְנָא אָמַר קב"ה, וְכָל הָעוֹסֵק בַּתּוֹרָה וּבְגִמְלוֹת חֲסִדִים
 וּמִתְפַּלֵּל עִם הַצְּבוֹר, מַעֲלָה אָנִי עָלָיו כְּאִלּוּ פִּדְאֲנִי לִי וּלְבְנֵי מִבֵּין הָעֹכוֹ"ם. וְכַמָּה
 בְּנֵי נֶשֶׁא דְקָא מִשְׁתַּדְּלֵי בְּאוֹרֵייתָא, וְעַבְדֵי גִמְלוֹת חֲסִדִים, וְיִמְצְלִין, וְלֹא
 אֲתַפְּרֵק קב"ה וּשְׂכִינְתִּיהָ וְיִשְׂרָאֵל. אֲלֵא דִישְׁתַּדֵּל בְּאוֹרֵייתָא, לְחַבְר יְתָה בְּקב"ה.
 וּגְמִילוֹת חֲסִד, הָא אוֹקְמוּהָ, דְהָא אֵין חֲסִיד אֲלֵא הַמִּתְחַסֵּד עִם קוֹנֵו, דְכָל
 פְּקוּדֵין דְעַבְדֵי, לְמַפְרֵק בְּהוּ שְׂכִינְתִּיהָ, וּבְהָא עַבְדֵי חֲסִד עִם קב"ה.

קו מֵאֵן דְגַמֵּיל חֲסִד בְּשְׂכִינְתִּיהָ, עִם קב"ה גְּמִיל. בְּגִין דְכַד חָבו
 יִשְׂרָאֵל, וְקב"ה תְּוֹה בְּעֵי לִיסְרָא לֹוֹן, אִימָא תּוֹת רְבִיעָא עָלְיָהּ, עַד דְנִפְקוּ
 לְתַרְבוֹת רַעָה. קב"ה מַה עַבְדֵי. תְּרִיף בְּנֵי מַלְכָא וּמִטְרוֹנֵיתָא. וְאִיהוּ אוֹמֵי, דְלֹא

חלופי גרסאות
 ד ליה. ה בקרקפתא. ו ליה. ז ליג כל. ח ליג ומצלין.
 ט ליג וישראל. י עבדי. כ עם קביה בשכינתיה.

מסורת הזהר
 (ב) (בראשית ב) ביא רח צ"ב.

המסולם **המתחסד עם קונו**
 מאמר המתחסד עם קונו
קה וְלֹא לְמַגְנָא אָמַר וכו'; ולא לחנם
 אמר הקב"ה כל העוסק בתורה ובגמילות
 חסדים ומתפלל עם הצבור, מעלה אני עליו
 כאלו פדה אותי ואת בני מבין העכו"ם.
 שואל. והרי כמה בני אדם שעוסקים בתורה
 ובגמילות חסדים ומתפללים עם הצבור,
 והקב"ה ושכינתו וישראל אינם נגאלים. ומשיב,
 אלא הפירוש הוא, שיעסוק בתורה כדי לחבר
 השכינה עם הקב"ה, ולא לשום כוונה אחרת.
 וגמילות חסד, הרי העמידו, כי אין חסיד אלא
 המתחסד עם קונו, שפירושו, כל המצות שהוא
 עושה תהינה כדי לגאול בזכותם את השכינה
 מן הגלות, ולא לשום כוונה אחרת. בזה הוא
 עושה חסד עם הקב"ה. והוא נקרא חסיד.

קו מֵאֵן דְגַמֵּיל חֲסִד וכו'; מי שגומל
 חסד עם השכינה, דהיינו להעלותה מן הגלות,
 גומל חסד עם הקב"ה, משום, כשחטאו ישראל,
 והקב"ה רצה ליסר אותם, היתה אמא, דהיינו
 השכינה, רובצת עליהם, ועכבה את הקב"ה
 מליסרם. עד שיצאו לתרבות רעה. מה עשה
 הקב"ה, הגלה בני המלך, דהיינו ישראל, עם
 המלכה, שהיא השכינה. ונשבע שלא יחזור
 למקומו עד שהמלכה תחזור למקומה, נמצא
 שמי שגומל חסד עם השכינה, וחוזר בתשובה,
 ובכל התורה והמצות שלה, אינו מכוון אלא

רק

מאמר
 איש שיעבוד להקב"ה שלא ע"מ לקבל פרס
 שנקרא בן להקב"ה, שיגאול אותו מצד בן
 י"ה. כלומר אם המניח תפלין אינו מרכבה
 לבן י"ה, שהוא ז"א, דהיינו שאינו מכיון
 לעשות נחת רוח ליוצרו כמו בן העובד אצל
 אביו שלא ע"מ לקבל פרס, נמצא שבאותו
 קשר של תפלין, הקב"ה הוא את חבוש ואסור,
 שאין לו רשות לפדות את עצמו, שהוא ד'
 דאחד, שהוא עצמו של אה דאחד, שהוא ז"א.
עצם מעצמי קורא אותה ז"א בקרקפתא
 דתפלין של ראש. ובשר מבשרי קרא אותה
 מצד הלב.

פירוש, כי הע"ס כח"ב תו"מ מכונים
 מוח עצמות גידין בשר עור, ונמצא עצם
 רומז על חכמה, ובשר רומז על ת"ת. וז"ש
עצם מעצמי קרא לה לגביה מצד קרקפתא
דתפלין של ראש, שהוא חכמה. דאיהו ד',
עצמו דאה. כי המלכות נקראת ד' דאחד,
 בשעה שהיא מבחינת השמאל, שהיא חכמה
 בלי חסדים. ואע"פ שהיא דלה וריקה, כי
 החכמה אינה מאירה בלי חסדים, עכ"ז היא
עצמו דאה, שהיא בחינת עצם שהיא חכמה.
ובשר מבשרי קרא לה מסטרקא דלבא,
 דהיינו מבחינת הת"ת, ששם הלב, כי בשר
 היא ת"ת כנ"ל.

(דפו"י דף רפ"א ע"א)

מב רעיא כי תצא מהימנא

יְהִיר לְאַתְרֵיהּ, עַד דְּמִטְרוּנִיתָא אַתְהִדְרַת לְאַתְרָהּ. וּמֵאֵן דְּהִדְרַת בְּתִשׁוּבָהּ, וְגַמִּיל חֶסֶד בְּשִׁכְיִנְתָּא, יוֹבְכָל אוֹרִייתָא וּבִפְקוּדֵין דִּילָהּ, וְלֹאֵו אִיהִי אֵלָא לְמִפְרָק שִׁכְיִנְתָּא, דָּא עֵבִיד חֶסֶד עִם קוֹנֵו, וּכְאִילוּ פְרִיק לִיהּ וְלִשְׁכִינְתֵיהּ וְלִבְנוֹי.

קז) אָמַר אֵלֵיהּ וְכָל רָאשֵׁי מְתִיבְתָּאן, רַעֲיָא מְהִימְנָא, אַנְתָּ הוּא הָאֵי ב"ג, אַנְתָּ הוּא בַר מִן מְלָפָא וּמִטְרוּנִיתָא, דְּאַשְׁתַּדְלוּתָא דִּילָךְ לְגַבֵּי קב"ה, לֹאֵו כְּמֵאֵן דְּעֵבִיד חֶסֶד עִם קוֹנֵו, אֵלָא כְּכָרָא דְמַחֲוִיב לְשׁוּיָיָה גְרַמִּיָּה וְתוֹקֶפִיָּה לְמִפְרָק אָבָא וְאִמָּא, וּמִסַּר גְרַמִּיָּה לְמִיתָה * עֲלִיָּהּ. דְּמֵאֵן דְּלֹאֵו אִיהּ בְּרָא דְמִלְפָּא, וְעֵבִיד טִיבוּ עִם מְלָפָא וְעִם מִטְרוּנִיתָא, וְדָאֵי הָאֵי אַתְחֻשִׁיב דְּעֵבִיד חֶסֶד עִם קוֹנֵו.

קח) קָם רַעֲיָא מְהִימְנָא, וְאַשְׁתַּטַּח קַמֵּי קב"ה וּבְכָהּ, וְאָמַר בְּן יְהִיא רַעֲוֹא דִּילֵיהּ, דִּיחֻשִׁיב לִי כְּבַר, דְּעוֹבְדֵין דִּילֵי לְגַבֵּי קב"ה וְשִׁכְיִנְתֵיהּ יְהוֹן לְגַבֵּיָּה יִכְכָּרָא דְאַשְׁתַּדַּל בְּהוֹן בְּתַר אָבוּי וְאִמֵּיהּ, דְּרַחֲמִים לוֹן יְתִיר מְגַרְמִיָּה וְנִפְשִׁיָּה רוּחִיָּה וְנִשְׁמַתִּיָּה, וְכָל * מַה דְּהוּא לִיהּ הוּא חֻשִׁיב לוֹן לְאֵין, * לְמַעַבְד בְּהוֹן רַעוּתֵיהּ דְּאָבָא וְאִמָּא, וְלִמְפָּרַק לוֹן בְּהוֹן. וְאֵע"ג דִּידְעֵנָא דְּכָלָא בְּרַשׁוּתֵיהּ, רַחֲמֵנָא לְבָא בְּעִי. בְּתַהוּא זְמַנָּא אַתָּא קב"ה וְנִשְׁיַק לִיהּ, וְאָמַר, רַעֲיָא מְהִימְנָא, וְדָאֵי אַנְתָּ הוּא בְּרָא דִּילֵי, * וְדִשְׁכִינְתָּא. * רַבְּנָן וּמִלְאָכִין נִשְׁקוּ בַר. קָמוּ כְּלַהּ וְנִשְׁקוּ * לִיהּ, וְקַבִּילוּ לִיהּ לְרַב וּמִלְפָּא עֲלִיָּהּ. *

קט) * וְהִיָּה בְּהִנִּיחַ יְיָ אֱלֹהֵיךְ וְגו', תַּמְחַה אֶת זִכְרְ עַמְלָק וְגו'. פְּקוּדָא דָּא, לְהַכְרִית זְרַעוּ שֶׁל עַמְלָק. דְּהָא קב"ה אוֹמֵר, דְּלֹא יַחֲזוּר עַל כְּרַסִּיָּה, עַד

ח'לופי גרסאות
ד רבכל אורייתא ובפקודין דילה לאו, ח עלוי, ו כגברא.
ט עלמא, ט ושכינתא, פ רבני, דבני, צ ל"ג ליה, ק ברפוי
כתבו נשא קמ"ז ב' יברכך ה'.

מסורת הזהר
ג) ב"א קצו צ"ו.

מאמר הסולם המתחסד עם קונו

אל הקב"ה ושכינתו יהיו אצלם, כבן המשתדל בהם אחר אביו ואמו, שאוהב אותם יותר משאוהב את עצמו ונפשו ורוחו ונשמתו. וכל מה שיש לו הוא מתשיב לאפס ואין, כדי לעשות בהם רצון אביו ואמו ולפרותם בהם. ואע"פ שאני יודע שהכל הוא ברשותו ואין לי מה לתת לו, עכ"ז הרחמן רוצה את לבו של האדם. שיחיה מוכן אל הכל. באותה שעה בא הקב"ה ונשקו, ואמר, רעיא מהימנא ודאי אתה הבן שלי ושל השכינה, חכמים ומלאכים נשקו את הבן. קמו כולם ונשקוהו, וקבלוהו לרב ומלך עליהם.

מאמר להכרית זרעו של עמלק

קט) והיה וְגו' תַּמְחַה אֶת זִכְרְ עַמְלָק וְגו': מצוה זו היא להכרית זרעו של עמלק, כי נשבע הקב"ה, שלא יחזור לכסאו עד שיטול נקמה

הסולם

רק לפדות השכינה מן הגלות. זה הוא שעושה חסד עם קונו, והוא כאלו גאל אותו ושכינתו ולבניו מן הגלות.

קז) אָמַר אֵלֵיהּ וְכָל וכו': אמר אליהו וכל ראשי הישיבות, רעיא מהימנא, אתה הוא אותו האדם, אתה הוא הבן של המלך והמלכה, אשר העבודה שלך אל הקב"ה, אינו אפילו כמי שעושה חסד עם קונו, אלא כבן שמתויב לאזור עצמו וכחו לגאול את אביו ואמו, ומוסר עצמו למיתה עליהם, כי מי שאינו בן המלך ועושה חסד עם המלך ועם המלכה, ודאי שנחשב זה, שעושה חסד עם קונו. אבל אתה שאתה בן מלך הרי זה חוב עליך ולא חסד.

קח) קָם רַעֲיָא מְהִימְנָא וכו': קם רע"מ ונשתטח לפני הקב"ה, ובכה ואמר, כן יהי רצון שלו שיחשוב אותי כבן, שהמעשים שלי (ברפוי דף רפ"א ע"א * דף רפ"א ע"ב)

רעיא **כי תצא** **מהימנא** **מג**

דיטול נוקמא מניה. פתח רעיא מהימנא ואמר. יודאי, בג"ד הו"ו אזלי במדברא
 וועל ימא, ולא ייעלון בארעא דישראל, עד דיטול נוקמא מניה דעמלק.
ק"ו עמלק מאן הוא לעילא, דהא חזינן דבלעם ובלק מתמן הו"ו נשמתינן
 דלהו"ו, ובגין דא הו"ו שנאין לישראל תתיר מפל אומה ולשון, ובג"ד עמלק
 רשים בשמהו"ו, ע"ס מן בלעם, ל"ק מן בלק, ודכר ונוקבא אינון עמלקים.
 ועליהו אתמר, לא הביט און בייעקב ולא ראה עמל בישראל.
ק"א כגוונא דאית בישראל ארבע אנפין, יעקב, ישראל, רחל, לאה.
 ישראל עם לאה, יעקב עם רחל, לקבל, ופני נשר לארבעתם. הכי אית ארבע
 אנפין לעמלק, קסם, ונחש, עמל, ואון. עמל רשים בעמלק, והמן דתנה מסטרא
 דעמלק, ישוב עמלו בראשו. וכל אלופי עשו מעמלק הו"ו. ולעילא אעמלק,
 סמאל. עמל, נחש, און, ומרמה. דמפתי ליה לב"נ למחטי לקב"ה. קס"ס, ק'
 מן עמלק ס"ס מן סמאל. נח"ש, א"ל מסמאל.
ק"ב עליה אתמר לאברהם, לך מארצך וממולדתך ומבית אביך,
 בית מולד דילך, מאלין בתי סיתרא, או בתי שבתאי, או בתי מאדים.
 ודבתי מאדים ובתי שבתאי ולבנה, עליהו אתמר, אין מתחילין בכ"ד.
 דמאדים סומקו דחמה, גיהנם, אימא דעשו, דאתיילדת ביומא תנינא. וסיתרא,
 איהו טוב ורע, טוב במילואה. ורע בחסרונה.

מסורת הזהר
 (ד' במדבר כג) ויחי ה' צ"א. ה' (יחזקאל א) ב"א פה
 צ"א. ו' (תהלים ז) משפטים קג צ"ס. ז' (בראשית יב)
 לך ט צ"ב.

חלופי גרסאות
 ר ל"ג ודאי; בג"ד ודאי. ו ועיקמא. ת ייעול. א מעמלק.
 ב מוסיף עמל קס"ס. ג בדפוס כתבו כאן חסר. ד ל"ג
 בתי. ה ל"ג בתי. ו דבתי שבתאי ולבנה ובתי מאדים.
 ז בבי ואין מסיימן בדי.

מאמר **המולם** **דהכרית ורעו של עמלק**

נקמה ממנו. פתח רעיא מהימנא ואמר, ודאי
 משום זה היו הולכים במדבר ועל היס, ולא
 נכנסו לארץ ישראל עד שיטול נקמה בעמלק.
ק"ו עמלק מאן הוא לעילא וכ"ו:
 שואל, מי הוא שורשו של עמלק למעלה
 בדוחניות, שהרי אנו רואים שבלעם ובלק
 משם, מעמלק של מעלה, היו הנשמות שלהם,
 ומשום זה, היו שונאים את ישראל יותר מכל
 אומה ולשון, ומשום זה, רשום בשמותיהם,
 עמלק, דהיינו ע"מ של בלעם ל"ק של בלק,
 והעמלקים הם דכר ונוקבא. ועליהם נאמר לא
 הביט און בייעקב ולא ראה עמל בישראל.
 אשר עמל הוא דכר של עמלק, ואון הוא
 נוקבא שלו.
ק"א כגוונא דאית בישראל ארבע אנפין, יעקב, ישראל,
 רחל, לאה, אשר ישראל ולאה הם דכר ונוקבא,
 ויעקב עם רחל הם דכר ונוקבא. ואלו הד'
 הם כנגד ופני נשר לארבעתם, דהיינו כנגד
 (דפוס דף רפ"א ע"ב)

ד' פנים שבנשר, כי יעקב וישראל הם בחינת
 נשר שהוא קו האמצעי. כך יש ד' פנים
 לעמלק, שהם, קסם ונחש, עמל ואון. אותיות
 עמל רשום בעמלק, והמן, שהיה מצד עמלק
 נאמר עליו ישוב עמלו בראשו. וכל אלופי
 עשו היו מעמלק. ועמלק למעלה הוא סמאל.
 שיש גם בו ד' פנים שהם, עמל, נחש, און,
 מרמה. המסיתים את האדם לחטוא אל הקב"ה.
קס"ס, הוא ק' מן עמלק, ס"ס מן סמאל, נחש,
 אל מסמאל (חסר הסימון).

מאמר אין מתחילים בכ"ד
ק"ב עליה אתמר לאברהם וכ"ו: עליו
 נאמר לאברהם, לך מארצך וממולדתך
 ומבית אביך, דהיינו מבית מולד שלך,
 דהיינו מאצטגונינות בכוכבים ומזלות, מאלו
 בתי הלבנה, או בתי שבתאי, או בתי מאדים.
 כי בתי מאדים ובתי שבתאי ולבנה, עליהם
 נאמר אין מתחילים בכ"ד, דהיינו ביום ב'
 וביום ד'. כי מאדים יש בו אדמימות החמה,
 שיורה

מד רעיא **כי תצא** מהימנא **קיה** ובגין דאיהי פלילא מטוב ורע, ם מונין בה ישראל ומונין בה בני ישמעאל. וכד לקת במלואה, סימנא לא טב לישראל. וכד לקת בחסרונה, סימן רע לישמעאלים. ובהאי ם ואבדה חכמת חכמיו, ם חכמה דישמעאלים. ובינת נבונים תסתתרו, דאינון לא ידעין בכריאתן, אלא בשמושא דילהון, כפי שנוי עלמא בהליכתן ם ושימושן. וסיהרא לאתבריאת ביומא רביעאה, ובחסרונה דילה עניות, אתבריאת לילית, שבתאי, דאיהו רעב וצמאון ולקותא דנהורין. עלה אתמר, ם יהי מארת חסר. ם מארת יי בבית רשע. ם וחוטא ילכד בה, בבית הסהר דילה, ם וצדיק ימלט ממנה.

קיד ואית פכבא אתרא, נקודה ם ועירא, נקוד על ם סיהרא דאיהו מארת, ודא חולם, בת מלך, שבת מלפתא. דשלטנותא דתרווייהו ביום שביעי, דאתמר ביה, ם למען ינוח עבדך ואמתך. דסדר בריאתן לאו פסדר שמושן. ובג"ד חמ"ה ומ"אדים סומקי דגיהנם, אתבריאו ביומא תניינא. לכנה שבתאי, אתבריאו ביומא רביעאה, ם פפנא וחשוכא. ם ובג"ד אין מתחילין ם בב"ד, בגין דגיהנם אתברי ביומא תניינא, ולקותא דנהורין ביומא רביעאה.

קטו ככ"ב, עליה אתמר, ם דרך ככב מיעקב. דדרגיה ביומא תליתאה. וביה ם ויהי ביום השלישי בהיות הפקר, דביה נחית קב"ה למיהב אורייתא

מסורת הזהר (ישעיה כט) וארא נר צ"ב. (ט) (משלי ג) פנחס אות שעה צ"ס תקוני זהר ת"ג בהשמטות קמ. (י) (קהלת ז) יוחי עו צ"ד זהר חדש לג ט"ד ש"מ. (כ) (דברים ה). (ל) (במדבר כד) תרומה רפב צ"ט. (מ) (שמות יט) יתרו עג אות רפג רפו.

חלופי גרסאות ח מנין. ט ל"ג חכמה. י וילן. כ ושמשא. ל אתבריאו. מ ל"ג יהי. נ מוסף י וצדיק. ס אחרא. ע שפחה. פ ל"ג מן כפנא עד סוף האות. צ ואוקמה רבנן וולג ובג"ד. ק בבי ואין מסימין בד'.

מאמר שיורה על גיהנם, שהוא אמו של עשו, שנולדה ביום ב' דמע"ב, וע"כ אין מתחילים ביום ב'. והלבנה היא טוב ורע, טוב, כשמאירה במלואה. ורע, כשהיא בימי חסרונה.

קיה ובגין דאיהי כ"ילא וכו': ומשום שהלבנה כלולה מטוב ורע, מחשבים בה ישראל ומחשבים בה בני ישמעאל, ושישראל אחוזים בטוב שבה, ובני ישמעאל ברע שבה. וכשהיא נלקה בימי מילואה, שהיא הטוב שבה, סימן רע לישראל. וכשהיא נלקה בימי חסרונה, סימן רע לישמעאלים. וכוה כתוב, ואברה חכמת חכמיו, דהיינו חכמה דישמעאלים, ובינת נבונים תסתתרו, כי הם אינם יודעים בכריאתם של הככבים אלא בשמושם, כפי השינויים בעולם בהליכתם ושמושם. והלבנה נבראה ביום ד' במעשה בראשית, ובמיעוטה של הלבנה שהוא עניות, נבראה לילית, שהיא שבתאי, שהוא רעב וצמאון וליקוי המאורות, שעליה נאמר יהי מארת חסר ו', שמשמעותו (דפו"י דף רפ"א ע"ב)

הסולם קללה, שכתוב, מארת ה' בבית רשע. וכן וחוטא ילכד בה, בבית האסורים שלה, וצדיק ימלט ממנה. וע"כ אין מתחילים ביום ד'.

קיד ואית ככבא אהרא וכו': ויש ככב אחר, שהיא נקודה קטנה נקוד על הלבנה, שהיא מארת, וזו היא נקודת החלם, שנקראת בת מלך, שבת המלכה. וממשלת שניהם, של שבתאי ושל שבת המלכה, היא ביום השביעי, שנאמר בה למען ינוח עבדך ואמתך, כי סדר בריאתם אינו כסדר שמושם, ומשום זה, חמה ומאדים, שהם אדומים ובחינת גיהנם, נבראו ביום ב' דמעשה בראשית. ולבנה ושבתאי נבראו ביום ד' דמע"ב, ששבתאי יורה על רעב וחשך, ומשום זה אין מתחילים בב"ד. משום שהגיהנם נברא ביום ב', וליקוי המאורות ביום ד'.

קטו ככב עליה אתמר וכו': ככב, עליו נאמר דרך ככב מיעקב. שהוא קו אמצעי, ומדרגתו ביום ג' דמעשה בראשית, וכו נאמר, ויהי

רעיא **כי תצא** **מהימנא** **מה**
 לישראל, בת יחידה, למתו עמיה שבת מלכתא. דאיהו יום שלישי, כליל תלת
 ענפי אבהן, ש' בת יחידה, דשלטנותא דילה כליל שבת, ביה אתעבידת שבת.
 קטז) ובג"ד חולקין מארי מתניתין על מתן תורה, בת יחידה. דא אמר,
 בשלישי נתנה תורה. ודא אמר, בשביעי נתנה תורה. ואיהי בת יחידה,
 דאחידת בעמודא דאמצעיתא, תליתאה לאבהן. ובצדיק, שביעית ליה בת
 יחידה. וכד איהי עטרה על רישיה, אתקרי ביה שביעי, דהוא ששי א הנה,
 דלכב דילה צדק, ובת יחידה שבת מלכתא אתקרי צדק. ובגין דא, תורה
 אחידא בין יום ג' ו'.
 קיז) ואיהו כ"ב מן פוכ"ב, כ"ו פי שמש ומגן ידו"ד צבאות, שכינתא
 מלכות הקדש, ס' בך יברך ישראל, כ"ב אתון דאורייתא. ד פוכב, כליל מתלת
 דרגין, כ', פתר. ב' בינה. ידו"ד כליל תרווייהו, חכמה. וכלא כליל פוכ"ב,
 דרגא דעמודא דאמצעיתא, ושכינתא.

קיה
 איהי לכה, לבון ההלכה, רחמי, בסטרא דחסד. ואתקריאת תמה,
 ברה כחמה, מסטרא דגבורה, פני משה כפני תמה. סיתרא אפילה, מעוט
 דסיתרא, שפחה ודילה גיהנם, תמה בישא. שפחה דילה שבתאי, לקותא
 דנהורין, חילול שבת. ו שפחה, דאחדרת עורף לגבירתה בכל יומא * ויומא

מסורת הזהר
 (תהלים פד) שמות ט צ"ח, ט) (בראשית מח) שמות
 ר מוסף מלכתא יחידה, ש ל"ג תורה, ת ל"ג תורה,
 א הנה, ב צדיק, ג ו' ו'; ג' ו'; ד ו'. ד כ"ב, ה לג
 דעמודא, ו דילה, ז כ"ג הסולם; מוסף שפחה דילה.

מאמר **הסולם** **ושפחה כי תירש גבירתה**
 ויהי ביום השלישי בהיות הבוקר, שבו ירד
 הקב"ה לתת התורה לישראל, שהתורה היא בת
 יחידה, דהיינו מלכות, שתהיה עמו, עם יום
 השלישי, שהוא ת"ת, שבת המלכה. כי יום
 השלישי הוא כלול ג' ענפי האבות, דהיינו ג'
 ענפים של הש' שהם חג"ת, ובת יחידה, שהיא
 המלכות, שממשלתה היא כליל שבת נעשית
 בו, ביום הג', שבת, כי שבת הוא אותיות ש'
 בת, אשר הש' רומזת על ג' ספירות חג"ת,
 שהם דבוקים בבת שהיא המלכות.
 קטז) ובג"ד חולקין מארי וכו': ומשום
 זה חולקים בעלי המשנה, על מתן תורה,
 שהיא בת יחידה, זה אמר בשלישי ניתנה התורה,
 וזה אמר בשביעי ניתנה התורה, כי היא בת
 יחידה הנאחזת בעמוד האמצעי, שהוא שלישי
 לאבות, דהיינו ת"ת, שלפי זה ניתנה התורה
 ביום השלישי והמלכות נאחזת בצדיק, שהוא
 יסוד, דהיינו יום הששי, והבת יחידה, שהיא
 מלכות, היא שביעית אליו. וכשהיא עטרה על
 ראשו, היא נקראת בו שביעי, שהוא היסוד
 הוא ששי, והככב שלו הוא צדק, ובת יחידה
 (דפו"י דף רפ"א ע"ב * דף רפ"ב ע"א)
 ושפחה כי תירש גבירתה
 שבת המלכה נקראת צדק, ומשום זה התורה,
 שהיא המלכות, נאחזת בין יום ג' ליום
 ד', וע"כ יש אומרים שבג' ניתנה התורה,
 ויש אומרים שבשביעי ניתנה התורה.
 קיז) ואיהי כ"ב מן וכו': והיא, המלכות,
 כ"ב מן כוכב. כ"ו מן כוכב, הוא בגימטריא
 הויה, בסו"ה, כי שמש ומגן הויה צבאות.
 השכינה שהיא מלכות הקדש, עליה נאמר,
 בך יברך ישראל שהיא כ"ב מכוכב. וה"ס כ"ב
 אותיות התורה. כוכב כלול מג' מדרגות,
 כ' דכוכב הוא כתר, ב' הוא בינה, כ"ו דכוכב
 שהוא הויה, כולל את שניהם, והוא חכמה.
 וכוכב כולל הכל, שכולל גם מדרגת עמוד
 האמצעי, שהוא כ"ו דכוכב, שבגימטריא הויה.
 וכולל השכינה, שהיא כ"ב דכוכב. כנ"ל.
 קיח) איהי לבנה לבון וכו': היא,
 השכינה. נקראת לבנה, דהיינו לבון ההלכה
 שהיא רחמים, והיינו מצד החסד. והיא נקראת
 חמה, ברה כחמה, מצד הגבורה. פני משה
 כפני חמה. ומיעוט הלבנה, שהיא לבנה אפלה,
 שהיא השפחה שלה של המלכות שהיא הגיהנם,
 וחמה

מו ואתגברת עלה בחובין דישראל בנהא. "הה"ד, וישפחה פי תירש גבירתה. דשולטנותא דשפחה, לא הוי אלא ביומא תננינא, בגיהנם. ובכביעי, בלקותא דנהורין. ואתהדרת לשלטאה בכל יומא ויומא.

קיט ובת מלך, אסירא בסרכות, בבית הסהר, בגלותא דילה. ואיהי קינא דסמאל בין לכביא. וקב"ה אומי, אם תגביה פנשר ואם בין לכבים שים קנך משם אוריךך נאם יי. ושכינתא נגה, ונגה לאש, ומתכא קרו לבי פנשפתא אש נוגה.

קכ אש מאדים לישנא דאודם, טור אודם פטדה. נוגה אשא חירא. ותרנוויהו פני חמה ופני סיהרא, נצח והוד, אינון דנטלו תוורו מחסד, וסומקו מגבורה. אהרן ודוד מתמן הוו, חד נטיל רחמי, וחד נטיל דינא, דוד מסטרךא דשמאלא, והוא אדמוני. אהרן איש חסד, ותרנוויהו נביאי קשוט מתמן. פני משה הוו נהירין בנבואה דכינה, איהו חמה עלאה מתמן נבואה דיליה.

קכא בהון עשו חייבא עבד אדום, ונוקבא דיליה מאדים, איהי שפיכות דמים דישראל, וגרמה דמטרוניתא יאתקיים בה, נתנני יי בידי לא אוכל קום, נתנני שוממה כל היום דנה. הוד דנה אתהדר. דנצח והוד לקבליהו.

חלופי גרמאות

ח ל"ג הה"ד, י גרם בבי מטרוניתא. כ דאתקיים ביה. ל ל"ג נתנני ה' בידי לא אוכל קום.

מסורת הזהר

U (משלי ל) משפטים קלט צ"ט. P (עובדיה א) אמור כד צ"כ. Z (שמות כח). Q (ש"א טז) יתרו כח צ"א. R (איכה א) צו טו צ"ח. W (שם) וירא קלב צ"ב. תקונים חדשים צח ט"ד שכ"ז.

ושפחה כי תירש גבירתה

מאדים היא אדומה, כי מאדים הוא לשון אודם. בסו"ה טור אודם פטדה. ונוגה הוא אש לבן. ושניהם הם פני חמה פני לבנה (כנ"ל אות קי"ח). נצח והוד, הם לוקחים לבן מחסד, ואדום מגבורה. אהרן ודוד היו משם, אחד לקח רחמים ואחד לקח דין. דוד, היה מצד השמאל, שכתוב, והוא אדמוני. אהרן, הוא איש חסד. ושניהם נביאי האמת. דהיינו נצח והוד, הם משם. פני משה היו מאירים בנבואה מבינה, שהיא חמה העליונה, משם היתה נבואה שלו.

קכא בהון עשו חייבא וכו': בהם, עשו הרשע העבד, הוא נקרא אדום, והנוקבא שלו נקראת מאדים. שהיא שפיכות הדמים בישראל, וגרמה, שנתקיים בהמלכה, נתנני ה' בידי לא אוכל קום. נתנני שוממה כל היום דזה. הוד, נתהפך אל דזה. שהם כנגד נצח והוד. לא אוכל קום הוא כנגד נצח, כל היום דזה, הוא כנגד הוד. שהם יכין ובוועז, שנצח הוא יכין והוד הוא בוועז, שתיהן אשר הבית, שהוא המלכות, נשען עליהם. כי בית הכנסת

הסולם

מאמר

וחמה רעה. וכן השפחה שלה היא שבתאי, שהיא לקוי המאורות, והיא חלול שבת. והיא שפחה המחזרת ערפה אל הגבירה שהיא מלכות בכל יום ויום, ומתגברת עליה, מחמת עונות ישראל בניה. ז"ש, ושפחה כי תירש גבירתה. ועיקר ממשלת השפחה, אינה, אלא ביום שני שנברא בו הגיהנם, וביום רביעי שלקו בו המאורות, ומהם חזרה לשלוט בכל יום ויום.

קיט ובת מלך אסירא וכו': ובת מלך, שהיא המלכות, אסורה בסרכות, כלומר כמו סרכות הריאה המעכבת הרוח מן הריאה, כן עונות ישראל מעכבים האור מן המלכות, בבית האסורים בגלות שלה והיא קן של סמאל בין הככבים, כלומר שסמאל נאחז בה, ונשבע הקב"ה, אם תגביה כנשר ואם בין ככבים שים קנך משום אוריךך נאם ה', והשכינה נקראת נוגה, וכתוב, ונגה לאש, ומכאן קוראים לבית הכנסת אש נגה בלעז⁶.

קכ אש מאדים לישנא וכו': אש של

(דפו"י דף רפ"ב ע"א) *מבואר בתע"ס הלק יב עמ' א'קצג אות קפח *ע"י ברכת שלום בסוף הספר *שהיא

רעיא **כי תצא** **מהימנא** **מז**
 יכין ובועז. שתיקן אשר הבית נשען עליהם. דבי כנשתא אתקריאת על שמיהו
 אש נוגה פדקא אמינא.
קכב ושפחה רעה איהי קבורה, ובה אסינא לגבירתא. ואיהי שבתאי,
 קרה ויבשה, בקבורתא דעפרא, ואיהי מות דעניותא דאורייתא, ואיהי קבורת
 עני, מכוסה פת בשבע מיני מדורות, דאיהי כלילא משבע ככביא, כמה דשבת
 מלכתא כלילא ומשבע. ואינון שבע כלכביא מסטרא דגבירתא שבע
 שני השבע, מסטרא דשפחה שבע שני הרעב. דעליהו אמר נביא ל לא רעב
 ללחם ולא צמא למים כי אם לשמוע את דברי יי.
קכג גבירתה גן. שפחה אשפה מטונפת, מסטרא דערב רב אשפה
 מעורבת בגן, לגדלא ורעים, מסטרא דעץ הדעת טוב ורע. מסטרא דע"ז,
 אתקריאת שבתאי, לילית, אשפה מטונפת, בגין דצואה מעורבת מכל מיני
 טנוף ושרץ, דורקין בה כלבים מתים וחמורים מתים. בני עשו וישמעאל
 קבורים בה. עכו"ם דאינון כלבים מתים, קבורים בה. ואיהי קבר דע"ז, דקברין
 בה ערלים, דאינון כלבים מתים, שקץ וריח רע, מטונף, מסורת, משפחה בישא
 איהי סרסא, דאחידא בערב רב, מעורבים בישראל. ואחידת בעצם וכשר, דאינון
 בני עשו וישמעאל, עצם מת, וכשר טמא, בשר בשדה טרפה, דעלה אתמר,
 לפלב תשליכון אותו.

קכד וכגוונא דאית תריסר מזלות, מסטרא דטוב. הכי אית תריסר

מסורת הזהר **חלופי גרמאות**
 (בראשית מא) ב"א קצט צ"ד. א (עמוס ח). ב (שמות
 כב) משפטים קנט צ"ד.
 ח ל"ג כלילא. י מוסף משבע ואינון מז. ט ל"ג ככביא.
 ע דגבורה. פ ל"ג אשפה. צ ל"ג מתים; ל"ג מן מתים
 עד ערלים.

מאמר **הסולם** **ושפחה כי תירש גבירתה**
 שוהיא כנגד מלכות, נקרא על שמם אש נגה,
 כמו שאמרנו (באות ק"ט).
קכב ושפחה רעה איהי וכו': ושפחה
 רעה היא בחינת קבורה, ובה אסורה גבירתה.
 והשפחה רעה היא שבתאי, שהיא קרה ויבשה
 בקבורה בעפר, והיא המות של עניות בתורה,
 שאמרו עליה. עני חשוב כמות. והיא קבורת
 עני, המכוסה בה בשבע מיני מדורים, כי היא
 כלולה משבע ככבים, כמו גבירתה, שבת
 המלכה, כלולה משבע ספירות, ואלו שבע
 ככבים, מצד הגבירה, הם שבע שני השבע,
 מצד השפחה הם שבע שני הרעב. שעליהם
 אמר הנביא, לא רעב ללחם ולא צמא למים
 כי אם לשמוע את דברי ה'.
קכג גבירתה גן שפחה וכו': גבירתה,
 היא גן. השפחה, היא אשפה מטונפת מצד
 ערב רב. האשפה מעורבת בגן, כדי לגדל
 (דפו"י דף רפ"ב ע"א)

מה רעיא **כי תצא** מהימנא
 מזלות, מסטרא דרע. הךא הוא דכתיב, ^א שנים עשר נשיאים לאמתם. ^ב דנה לעמת זה עשה האלהים, ורשיעייא אינון אבי אבות הטומאה, דאינון טמא מת ושרץ, דמטמא לב"נ מאוירו ומתוכו ומגבו. ואפילו תוך תוכו דכתנא מסתאב בהון. ובגין דא ^ג על כל נפשות מת לא יבא. דרשע קרוי מת. ובוצינא קדישא, לאביו ולאמו לא ישמא.

קכה הכא אשכחנא אסנותא, לגבי דאתמר ^ד פי ^ה ויתן את רשעים קברו. בטר דקבורה דא בגין אבא ואימא, דאינון בגלותא עם ישראל אתקיים ^ו פי קרא ולא ישמא. אליהו, לא תתעבב מלנחתא, דאע"ג דאנת פהנא, לאביו ולאמו ^ז ישמא, דהא קב"ה ושכינתיה בגלותא, דאיהי קבורה לון, ואנא קבור בינייהו. באומאה עלך, בשם ^ח חי וקיים, לא תתעבב ^ט מלנחתא. ^י מלאכין קדישין, מארי דגדפין, באומאה עלייכו, ^{יא} טולו אומאה דא, ^{יב} וסליקו לה על גדפיכו, שבועת ^{יג} בת"י צדיק וקיים עמודא דאמצעייתא, ^{יד} טולו אומאה דא, וסליקו לה על גדפיכו. במטרוניתא ביקרא דילה, לגבי קב"ה.

קכו מלאכין ^{טו} עלאין, שליחן דקב"ה מימינא. ומלאכין שליחן ^{טז} דילה, ומשמאלא. ומלאכים דאבא ואמא. יהון סתרין לה עילא ותתא, ומכסין ^{טז} לה באת ו', בשית גדפין דילה, דאתמר ביה ^{יז} שרפים עומדים ממעל לו שש כנפים ^{יח} וגו' בשתים יכסה פניו ^{יט} דשבועה דילה, דאיהי ה', רביעאה. ובשתים יכסה רגליו דילה, ובשתים מעופפים לה.

מסורת הזהר
 (בראשית כה) נשא רכב צ"ח. (ד) (קהלת ז) שמות פה צ"ל. (ה) (ויקרא כא) תקוני זהר תפי"ז צה. (ו) (ישעיה נג) נשא ל צ"ט. (ז) (ישעיה ו) ב"ב נא צ"א. זהר חדש נ ט"ב שי"ח תקונים חדשים צו ט"א ש"ב.

חלופי גרסאות
 ק ביה. ר ביה. ש מוסיף לא יטמא. ת לנחתא. א ל"ג מלאכין קדישין; מלאכין ול"ג קדישין; מארי הגדפין קדישין. ב כלהו. ג ל"ג וסליקו לה. ד ל"ג טולו אומאה דא. ה שליחן ול"ג עלאין; עלאין ול"ג שליחן. ו דילה. ז בשמאלא. ח ל"ג לה. ט כ"ג הסולם; ול"ג וגו' בשתים יכסה פניו. י בשבעה דילה.

מאמר **הסולם** **אלהו לא תתעבב מלנחתא**
 והרשעים הם אבי אבות הטומאה, שהם טמא מת ושרץ, המטמא את האדם מאוירו, מתוכו, ומגבו, ואפילו תוך תוכו, שהכהן נטמא בהם. ומשום זה על כל נפשות מת לא יבא. כי רשע נקרא מת. והמאור הקדוש, אפילו לאביו ולאמו לא ישמא.

מאמר אלהו לא תתעבב מלנחתא
קכה **הכא אשכחנא אסנותא** וכנ"י: כאן מצאתי רפואה, למה שנאמר בו, ויתן את רשעים קברו. מאחר שקבורה זו היא בשביל אבא ואמא, שהם ז"א ומלכות, שהם בגלות עם ישראל, נתקיים בי הכתוב, ולא יטמא. אליהו, לא תתעבב מלרדת, כי אע"פ שאתה כהן, כי פנחס הוא אליהו, לאביו ולאמו ישמא, כי הקב"ה ושכינתו בגלות, שהם אבא ואמא, שהגלות היא קבורה שלהם, ואני קבור (דפו"י דף רפ"ב ע"א)

רעיא **כי תצא** **מהימנא** **ממ**
קכו וְאַנְתָּ אֵלֶיהוּ, דְּסִלִיקַת יִלְעִילָא, לְעִילַת הָעִילוֹת, וְהוּא טְעִין לָךְ
מִכָּל טוֹב, נְחִית לְגַבְהָ, וְתִהְיוּ כְרוּב לְתַחוּתָא, לְנַחְתָּא יֵהּ לָהּ יִמְלָאָה כָּל טוֹב.
וּמְלֹאכִין, דְּאַבָּא וְאַימָא, דְּאֵינוּן יֵהּ, אֶסְתְּרוּ לָהּ, בְּנַחְתוּ דִילָהּ. וּמְלֹאכִין דְּבַעְלָהּ,
בְּרָא דְאַבָּא וְאַמָּא, וְ, פְּסִיאוּ לָהּ, וּמַעֲפִין לָהּ, מִשִּׁית גְּדַפִּין * אב"ג ית"ן,
וּבִל"ו דְּתַלְיִין מְנִיְהוּ כְּחֻשְׁבוֹן ל"ו. וְדָאִי אִיהוּ שְׂרָפִים עוֹמְדִים מִמַּעַל לֵו. וְנַחְתִּית
ה' * דִילָהּ, טְמִירָא מְכוּסָה בְּהוֹן. וּמְלֹאכִין דְּאֵינוּן דְּצַדִיק ח"י עֲלִמִין, אֶסְמִיכוּ
לָהּ עֲלִיכּוּ כְּחִיּוֹן דְּסַמְכִי לְכַרְסֵיָא.

קכח דְּאֵע"ג * דְּה"א דְּאַצִּילוֹת, דְּשָׁמָא וְדִידוֹן*ד, אִיְהִי סְמִיכַת לְכָלְהוּ,
לִית לְכוֹן לְפָרְחָא לְעִילָא, וְלְנַחְתָּא לְתַתָּא, בְּר מִינָהּ. כְּאַבְרִין דְּגוּפָא, דְּלִית לְהוֹן
תְּנוּעָה בְּר מְנַשְׁמָתָא, דְּאַבְרִין דְּאִית לָהּ, אֶתְפָּשְׁטוּ עֲלִיכּוּ, לְסַמְכָא לְכוֹן בְּהוֹן.
דְּהָכִי אִיְהִי ה', כִּימָא, אִי אִית לָהּ מְאֵנִין, מִתְמַלְיִין מְנָה, וּמִתְפָּשְׁטִין * בְּהוֹן,
כְּנַחְלִים דְּמִתְפָּשְׁטִין מִן ימָא עַל אַרְעָא. וְאִי לָאו, אִיְהִי ה' בְּגַרְמָא יְחִידָאָה, בְּלֹא
אַתְפָּשְׁטוּתָא דְּנַחְלִין.

קכט הָכִי מְאֵנִין דְּשְׁכִינְתָּא, אֵינוּן מְלֹאכִין קְדִישִׁין לְעִילָא, וְיִשְׂרָאֵל
לְתַתָּא, אִי אִית בְּהוֹן מְאֵרִי מְדוּת, מְאֵרִי חֶסֶד חֲסִידִים, גְּבוּרִים מְאֵרִי תוֹרָה,
נְבִיאִים וְכְתוּבִים, צְדִיקִים, אֲנָשִׁי מְלָכוֹת, דְּאַתְמַר בְּהוּ, * וְאֶשֶׁר כַּח בְּהֵם

מסורת הזהר
 (ח) (דניאל א) תקוני זהר תי"ח לג: תכ"ב סח. תקי"ח קג
 ט"ג שי"ח ש"ל
חלופי גרסאות
 כ ל"ג לעילא לעילת העילות ל תחותה. מ לך; בך. נ כף
 מלא. ס אסתר לך. ע בשית. פ י"ה. צ דילה. ק ל"ג
 דה"א; דהאי ול"ג דאצילות; ה' דה"א. ר י' הו"ה; הו"ה.
 ש ל"ג בהון כנחלים דמתפשטן. ת מוסף מארי נביאים.

הסולם **מאמר**
 רגליו, של המלכות. ובשמים מעופפים אותה.
 אל ז"א.
קכו וְאַנְתָּ אֵלֶיהוּ דְּסִלִיקַת וכו': ואתה
 אליהו, שעלית למעלה לעילת העילות, והוא
 עמס עליך מכל טוב, רד אליה, אל המלכות.
 ותהיה תחתיה כרוב, להוריד אותה מלאה
 כל טוב. והמלאכים של אבא ואמא, שהם י"ה,
 יהיו מסתירים אותה בירידה שלה. והמלאכים
 של בעלה, של המלכות, שהוא ו', בן של
 אבא ואמא, יהיו מכסים אותה, ומעופפים
 אותה משש כנפים שהן מן שש אותיות
 אב"ג ית"ן, ובִל"ו אותיות שבשש שמות
 התלויים מאב"ג ית"ן, שהן קדע שטן, נגד
 יכש, בטר צתג, חקב טנע, יגל פוק, שקו
 צית. שהן כחשבון 19, ודאי הוא, שרפים
 עומדים ממעל 19. דהיינו בל"ו אותיות הנו"ל.
 ויורדת ה' שלו, דהיינו המלכות, נסתרת
 ומכוסה בהם. והמלאכים שהם מצדיק ח"י
 העולמים תסמיכו אותה עליכם כמו חיות
 הסומכות את הכסא.
קכח דְּאֵע"ג דְּה"א דְּאַצִּילוֹת וכו': כי
 (דפו"י דף רפ"ב ע"א *) דף רפ"ב ע"ב)

נ רעיא כי תצא מהימנא

לעמוד בהיכל המלך, « בעמדה דעלותא, בהיכלא דמלכא אדנ"י, מלכא דילה דנ"ד. ונהם חכמים ונבונים ראשי ישראל. ולא ראשי ערב רב, דאתמר בהון, « הו צריה לראש. איהי אתפשטת עלייהו בעשר ספין דילה. בההוא זמנא, נחית עלת העלות, ביד ה"א וא"ו ה"א, לנחמא עלייהו, לאקמא שכנתא עלייהו.

קל) וזמנא « דויפן פה וכה וירא פי אין איש, איהי אמרת, « שלמה אהיה פעוטיה, מעוטפת בגרמא דלא אתפשטת עלייהו, וקב"ה צווח עליה דאמר, « איכה ישבה בדר.

קלא) אדהכי, קם בוצינא קדישא, ואמר רבון עלמא, הא הכא רעיא מהימנא, דאתמר ביה « והאיש משה ענו מאד, « עד פען וירא פי אין איש. הא הכא והאיש משה, דשקיל לשתין רבוא דישראל. וביה « ממכון שבתו השגית. דביה אתמר לגבי דרא דגלותא בתראה, « ויני הפגיע בו את עון פלגו. ואיהו כליל בעשר מדות, דבגיניהו אמרת « לא אשחית בעבור העשרה. נחית עליה, לאשגחא על עלמא, וקיים מילך, דאנת קשוט, וכל מילך קשוט.

קלב) דאיהו גמל חסד עם שכנתא, וקטיר שפחה דילה בגבורה, למתוי שפחה אסירא תחות גבירתה, בקשוירא דתפלין. ואשתדל בגינה, בתורת אמת, « תורת אמת היתה בפיהו. ואשתדל בה, בנביאים וכתובים. בנביאי, בכמה נחמות. בכתובים, בעשרה מיני תהלים. בצדיק, ב"ח ברכאן דעלותא. קלג) ומארי מתניתין, לא אשתמודען וליה « לרעיא מהימנא.

חלופי גרסאות

א בעמודא דאמצעיתא. ב ואם. ג אמר. ד ליג ואמר. ה ליג מן עד כען עד דשקיל. ו דמארי. ז ליג ליה. ח רעיא; כרעיא.

ט) איכה א) שמות צ"א צ"ו. י) (שמות ב) ב"א ולא צ"ד. כ) (שיר א) ב"א קו צ"א זחר חדש ב ט"ד ש"א ע ט"ג ש"ב ש"מ"ז עא ט"א ש"מ"ז ש"מ"ח. ל) (איכה א) רמ"א צ"א. מ) (במדרב יב) תוריע לט צ"ט. נ) (תהלים לג) לעיל עקב אות מג צ"כ תקונים חדשים צו ט"ג ש"כ. ס) (ישעיה נג). ט) (בראשית יח) נח סג צ"ה זחר חדש. כו ט"ג ש"א לד ט"א ש"ח. ז) (מלאכי ב) תרומה טו צ"ח.

אליהו לא תתעכב מלנחתא

הדור של גלות האחרון, וה' הפגיע בו את עון כלנו. והוא כלול בעשר מדות, שבשבילם אמרת, לא אשחית בעבור העשרה. רד עליו, להשגית על העולם, וקיים דבריך, שאתה אמת, וכל דבריך אמת.

קלב) דאיהו גמל חסד וכו': שהוא גמל חסד עם השכינה. וקשר השפחה שלה בגבורה, שתהיה השפחה אסורה תחת גבירתה, בקשר של תפלין, והשתדל בשבילה בתורת אמת, כ"ש, תורת אמת היתה בפיהו. והשתדל בה בנביאים וכתובים, בנביאים שהם נ"ו, בכמה נחמות, בכתובים שהם מלכות, בעשרה מיני תהלים שהם ע"ס שלה. בצדיק, שהוא יסוד, בח"י ברכות שבתפלת העמידה.

קלג) ומארי מתניתין לא וכו': ובעלי המשנה

הסולם

מאמר

המלכות, מתפשטת עליהם בעשר ספירות שלה, בעת ההיא יורד עליה עלת העלות, ביד הא ואו הא, לרדת עליהם, להקים עליהם השכינה. קל) וזמנא דויפן כה וגו': ובזמן של ויפן כה וכה וירא כי אין איש, היא אומרת, שלמה אהיה כעוטיה, דהיינו מעוטפת בעצמה, שאינה מתפשטת עליהם, והקב"ה צוח עליה ואמר, איכה ישבה בדר.

קלא) אדהכי קם בוצינא וכו': בתוך כך קם המאור הקדוש, שהוא ר"ש, ואמר, רבון העולם הרי כאן רעיא מהימנא, שנאמר בו, והאיש משה ענו מאד. עד כאן וירא כי אין איש. הרי כאן, והאיש משה, ששקול כנגד ששים רבוא מישראל. וכו' ממכון שבתו השגית, שהוא ר"ת משה. שבו נאמר על (דפו"י דף רפ"ב ע"ב)

רעיא **כי תצא** **מהימנא** **נא**

ט אליהו, באומאָה עלך בשמא דידן"ד, ובשמיה מפךש, גלי ליה לכל רישי מארי מתניתין, דישתמודעון ליה, ולא יתחלל יתיר, דאתמר ביה, ט והוא מחולל מפשעינו, לית לך צורך למיטל רשו דהא אנא שליחא דמארי עלמא, י וינדענא דאי אנת עביד דא, דיודי לך קב"ה עליה, ויסתלקון בנך בגיגיה, עילא ותתא. ולא תתעכב למעפד, לא שבוע, ולא חדש, ולא שנה, אלא מיד. י

קלד רעיא מהימנא, י מאני דפסחא, בומנא דשליט עליהו ליל שמורים, פלהו צריכים למתוי שמורים, ונטורים מחמץ ושאור בכל שהוא, וכל י מאכלים ומשקים פלהו נטורין. ומאן דנטיר לון מחמץ ושאור, גופיה, איהו נטיר י מיצה"ר לתתא, י ונשמתא לעילא. י ואתמר ביה, ט לא יגורך רע. י בגין דהא אתעביד גופיה י קדש, ונשמתיה קדש קדשים. ואתמר ביצר הרע י וכל יז לא יאכל קדש, ט והזר הקרב יומת.

קלה פסח, דרועא ימינא דאברהם, כסף מזוקק, מאן דערב ביה עופרת, משקר ליה. הכי מאן דערב חמץ או שאור כל שהוא במצה, כאלו משקר י במוניטה דמלקא. וקחי מאן דערב בטפה דיליה שום תערוכת, כאילו משקר חותמא דמלקא, דא ברא תלייא.

קלו ראש השנה, דרועא שמאלא דיצחק, תמן דיני נפשות, ועקדה דיצחק תמן תוה. דעקיד ליה אברהם. קשורא דתפלה דיד, דומיא דעקדה

מסורת הזהר
 (ז) ישעיה נג ויקהל קטו צ"כ. (ק) (תהלים ה) ב"א ויח (ז"ב. ד) (ויקרא כב) משפטים מג צ"ו. (ח) (במדבר א) ב"א רעד צ"א.

חלופי גרסאות
 ט ליג אליהו. י מוסיף ביה לגבי עלמא. כ וידעת. ל מינך. ח בדפויי כתבו כאן חסר. י מארי. ט מאני דפסחא. ט ליג מיצה"ר. פ ולעילא וליג ונשמתא; ונשמתיה. צ בגיד. ק ליג קדש. ד חותמא.

מאמר **הפסח**

המשנה אינם מכירים את רעיא מהימנא, אליהו בשבועה עליך, בשם הויה, ובשם המפורש, גלה אותו לכל ראשי בעלי המשנה, שיכירוהו, ולא יתחלל יותר, שנאמר בו, והוא מחולל מפשעינו, אין לך צורך לקבל רשות מהקב"ה, כי אני שליח של רבון העולם, ואני יודע שאם אתה עושה זה, יודה לך עליו הקב"ה, ויתעלו בניך בשבילך, למעלה ולמטה. ולא תתעכב מלעשות לא שבוע ולא חדש ולא שנה. אלא מיד.

מאמר פסח חמץ ומצה

קלד רעיא מהימנא מאני וכו': רע"מ, כלים של חג הפסח, בזמן ששולט עליהם ליל שמורים שהוא השכינה. כולם צריכים להיות שמורים, שיהיו שמורים מחמץ ושאור בכל שהוא, וכל המאכלים והמשקים צריכים להיות שמורים. ומי ששומר אותם מחמץ ושאור, גופו, הוא שמור מיצר הרע למטה, (דפויי דף רפ"ב ע"ב)

מאמר תפילין של ראש ושל יד

קלו ראש השנה דרועא וכו': ראש השנה הוא זרוע שמאל, שהוא יצחק, ששם דיני דיני נפשות, מי יחיה ומי ימות. ועקדת יצחק

נב רעיא רעיא כי תצא מהימנא

דיצחק. ונפאה איהו ברא דאתעקד באבוי, ואתקשר ביה, למעבד עובדוהי, באורייתא ובמצוה. ונפאה עבד דאתקשר תחות רביה, למעבד רעותיה, איהו באתר דברא דמלכא.

קל"ז) מטטרו"ן, ונפאה אנת, ונפאין בנה, דאינון קשירין ועקידין בתפלין תחות לשותא דמארך. ובג"ד, אע"ג דאנת עבד למארך, מלכא אנת על כל ממנן דשאר עמין. מלכא על כל מלאכין. מלכא, דשדים וכל משרייתיה, דחלין מנה. מאן גרים דא, בגין דאנת שרפרך למארך, ונת משמש למארך. שדי דמזונה לבר, שומר הפתח. ידו"ד דאיהו מארך, מלגאו.

קל"ח) וקכי איהו כד קודשא בריך הוא נחית לשלטאה על עץ הדעת טוב ורע, דאיהו טוב מטטרו"ן. רע סמאל, שד, מלכא דשדים. מטטרו"ן מלאך, מלכא דמלאכים. אבל מסטרא דאילנא דחיי, שדי איהו יסוד. ובג"ד למטה, שנים, עבד ורבו, דלאו אינון יחודא חדא, ולמעלה, אחד. תפארת יסוד, דגוף וברית חשבין חד, דאיהו עמודא דאמצעייתא וצדיק.

קל"ט) כגוונא דתפלין דראש, דאיהו בינה על תפארת, מסטרא דאילנא דחיי דאצילות, ומלכות תפלה דיד. הכי לתתא באילנא דחיי דבריאה, מסטרא דכרסיה עלאה, תפלין דראש מטטרו"ן. תפלין דיד דיליה, כסא תחתון. ונאי איהו דאמר נביא עליה, כסא כבוד מרום מראשון.

חלופי גרסאות
ש ל"ג מן למעבר עד למעבר.

מסורת הזהר
(ת' ירימיה י"ז) בהר י צ"ד.

תפלין של ראש ושל יד

הסולם

מאמר

שמתטרו"ן הוא שדי, בעת כשהקב"ה יורד לבריאה לשלוט על עץ הדעת טוב ורע, שטוב, הוא מטטרו"ן, רע, הוא סמאל, שהוא שד, מלך השדים. מטטרו"ן, הוא מלאך, מלך המלאכים. אבל מצד עץ החיים, השם שדי הוא יסוד דאצילות. ומשום זה למטה בבריאה הם שנים, עבד ורבו. שהעבד הוא שדי מבחוק, ורבו הוא הויה מבפנים, שהם אינם יחוד אחד. ולמעלה באצילות, תפארת ויסוד הם אחד, כי גוף וברית אנו חושבים אחד. שהם עמוד האמצעי וצדיק, דהיינו תפארת ויסוד.

קל"ט) כגוונא דתפלין דראש וכו': כמו שתפלין של ראש, הם מוחין דבינה על תפארת, שהוא עץ החיים, שבאצילות, ומלכות היא תפלין של יד. כך למטה, בעץ החיים דבריאה, מצד כסא העליון, שהוא בינה דבריאה, הוא תפלין של ראש של מטטרו"ן. ותפלין של יד שלו הם כסא תחתון, דהיינו מלכות דבריאה. וזהו שאמר עליו הנביא, כסא כבוד מרום מראשון.

אבל

יצחק היתה שם, שעקד אותו אברהם. הקשר של תפלין של יד הוא דומה לעקדת יצחק, שזה וזה הם לקשר הגבורות בחסדים. אשרי הוא הבן הנעקד באביו, ונקשר בו לעשות מעשהו בתורה ובמצות. ואשרי העבד הנקשר תחת רבו לעשות רצונו, שהוא במקום בן מלך.

קל"ז) מטטרו"ן זכאה אנת וכו': מטטרו"ן, אשריך ואשרי בניך, דהיינו אותם הנמשכים ממטטרו"ן, שעוד לא זכו להיות בניו לזו"ן דאצילות, שהם קשורים ועקודים בתפלין תחת רשות אדונך. ומשום זה, אע"פ שאתה עבד לאדונך, מלך אתה על כל הממונים של שאר העמים, מלך על כל המלאכים, מלך, שהשדים וכל המתנות שלהם כולם מפחדים ממך. מי גרם זה. הוא משום שאתה הרום רגליו של אדונך, ואתה משמש לאדונך שדי של מזוזה מבחוק, שומר הפתח. הוי"ה, שהוא אדונך הוא בפנים. ושדי מבחינת מטטרו"ן הוא מבחוק.

קל"ח) והכי איהו כד וכו': וכך הוא,

(דפוי"ד דף רפ"ב ע"ב *) דף רפ"ג ע"א

רעיא **כי תצא** **מהימנא** **נג**
קמז אַבְל מַסְטְרָא דְעֵץ הַדְּעַת טוֹב וְרַע, בְּקַשׁוּרָא דְתַפְלִין, אַתְקָשֵׁר
 יְצַה"ר תַּחַת יְצַר הַטּוֹב, כְּעַבְדָּא תַּחַת מְאָרִיָּה, בְּקֵלָא דְאוּרִיָּתָא, בְּקֵלָא דְצִלוֹתָא,
 בְּקוֹל דְשׁוּפָר. קֵלָא אִיהוּ "רוֹמ"ח לְגַבִּיָּה. וְדָא קוֹל הַשׁוּפָר, קוֹל "דְּעַמּוּדָא
 דְּאִמְצָעִיתָא, דְּאִיהוּ כְּלִיל אֶשָׁא בְּמֵא וְרוּחָא. דְּאִינוּן תְּלַת אַבְהָן, דְּבַהוּן הִי"ו,
 ה' בְּאַבְרָהָם, י' בְּיִצְחָק, בְּכָל אֲתָר ה' דְּשְׁלִיט עַל י' דִּינָא הוּא, וְהָאִי אִיהוּ הִי"
 מִן אֱלֹהִים. וּבג"ד "עֵלָה אֱלֹהִים בְּתַרוּעָה. ו' מִן וְאֵלֹהֵי יַעֲקֹב, וְדָא רוּחַ הַשׁוּפָר,
 שְׂכִינְתָא מְנָא דְכֻלְהוּ תְּלַת, וְאִיהוּ ה' מִן הַשׁוּפָר.

קמא "דְּאִינוּן י" שׁוּפְרוֹת, דְּאִינוּן קַשְׁר"ק קַשְׁר"ק קַר"ק, מִתְלַבְּשִׁין
 בְּהוּן ה"א יו"ד וְא"ו ה"א, דְּכָל אֲתוּנוֹן אֲלִין וְאִינוּן י' לְסַטְרִין אֲתַרְנִין וְלִמְיָבִיא
 "כְּשִׁלְשָׁאִין וְרוּמְחִין וְסִיפִין. תַּרוּעָה שְׁלִשְׁלַת אִיהִי. וְתַרֵּי תַרוּעוֹת " אִית
 בְּעֶשְׂרָה שׁוּפְרוֹת. וְאִינוּן חַד."

קמב דְּאֲתַמַּר בְּה וְהָאִם רוּבְצַת עַל י' הָאֲפְרוּחִים. יִשְׂרָאֵל מְצַפְצָפִין לָהּ
 בְּכַמְהָ צַפְצוּפִין דְּצִלוֹתֵין, וְאִיהִי לָא בְּעֵיא לְנַחְתָּא לְגַבִּיָּהוּ. יִשְׂרָאֵל מַה עָבְדִין.
 נְטִלִין אִימָא דְאִיהִי שְׂכִינְתָא בְּתַרְיָהוּ, וְקַשְׁרִין לָהּ בְּקַשׁוּרָא דְתַפְלִין, כַּד מְטָאן
 לַק"ש, קְרָאן בְּנִין דִּילָהּ בְּשִׁית תִּיבִין דִּיחֻדָּא, דְּאִינוּן " שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יי' אֱלֹהֵינוּ
 יי' אֲתַד, הָא קָא נַחְתִּין לְגַבִּי אֲמַהוּן, "קַשְׁרִין לוֹן עָמָה. וְהָאִי אִיהִי " אֶשֶׁר
 תַּקְרָאוּ אוֹתָם, דְּאִיהוּ עוֹנְתָהּ, כְּמוֹ " מוֹעֲדֵי.

ח'לופי גרסאות

מסורת הזהר
 (א) (תהלים מז) יתרו סד צ"מ. (ב) (דברים ו) בא סז צ"ס. ת רמ"ח. א עמודא. ב ורוחא ומיא. ג ל"ג מן אלקים.
 ד שופר. ה ל"ג דאינון. ו דינין. ז ל"ג לטטרין אחרין
 (ג) (ויקרא כג) אמור לג צ"ט. ו להיבייא. ח ברפויי כתבו חסר ועיין בסוף הספר סימן
 י"ז; מוסיף אינון כשלשלאי. ט אינון. י ברפויי כתבו כאן חסר. כ מוסיף האפרוחים או על הביצים ואינון. ל מוסיף
 ג'; ג"ז קשרין. מ מועדה.

מאמר **הסולם** **עשרה שופרות**
קמ אב"י **מסטרוא דעין וכו'**: אבל מצד
 עץ הדעת טוב ורע, בקשר של תפלין נקשר
 יצר הרע תחת יצר הטוב, כעבד תחת אדונו,
 בקול תורה, ובקול תפלה, ובקול שופר, כי
 קול של מצוה, הוא רומח אליו, שדוקר וממית
 את יצר הרע. וזהו קול השופר, שהוא קול
 עמוד האמצעי, דהיינו ז"א, שהוא כלול אש
 מים ורוח, שהם ג' אבות, גבורה חסד ת"ת.
 שבהם הי"ו. ה' באברהם י' ביצחק, כלומר
 ה' שבשם אברהם, שה' זו רומזת על דין.
 והי' שבשם יצחק, שרומזת על חסד שבדין.
 ובכל מקום שהה' שולטת על י', דהיינו
 שכתובה לפני ה', הוא דין, וזהו הי"ו מן
 אלקים, דהיינו המוחין שבשם אלקים. והי' אלו
 ח"ס אש ומים שבשופר, ומשום זה עלה
 אלהים בתרועה. ו' מן ואלקי יעקב, זה הוא
 רוח השופר, דהיינו תפארות השכינה, היא
 (ברפויי דף רפ"ג ע"א)

נד רעיא כי תצא מהימנא

קמוג) הכי בגוונא דא, מצה, בה מזמנין לשבעה יומין דפסח. מזמנין לשבעה יומין דסכות, בשבעה מיני, דאינון לולב, ואתרוג, וג' הדסים, וב' בדי ערבה. שבועות, קראן י לון באורייתא. ר"ה יומא דדינא, כל חד במיניה.

קמוד) כל מאן דקרא, כל דרגא במיניה, יתקיים ביה, א' אז תקרא וי' יענה. א"ז, ז' יומין דסכות, וחג שמיני עצרת. א"ז, מצה, וז' יומין דפסח. א"ז, סופה, וז' מינין דלולב, דאינון שלש הדסים, ושני ערבות, לולב, ואתרוג, וכלילין בד', הא חד סרי, כחושפן ה"ו. וצריך לומר הלל עלייהו, הללויה, לאשלמא שם יוד.

קמה) וצריך לסלקא לה במתשבה, בארבע מינין, הה"ד א' אמרתי אעלה בתמר. אעל"ה סימן: אתרו"ג, ערב"ה, לול"ב, הד"ס. ומתשבה שמא מפרש, אשתלים בה "י"ד, בגוונא ד"ד פרקין דידא דימינא, דביה צריך לנטלא לולב. הרי מתן תורה, שבעות, שבעה בשבעה י"ד. בר"ה, י"ד בקול השופר, ובעשר שופרות, כדאוקימנא לעילא.

חלופי גרסאות

1 לה; ליה. 2 ליג דסכות. 3 וי"ד. 4 דאוקימנא.

מסורת הזהר

ד (ישעיה נח) פקודי קצה צ"ג. ה (שיר ז).

הסולם

מאמר

ר"ה פסח שבועות סוכות
ר"ה פסח שבועות סוכות
שמייני עצרת. אז, מצה וז' ימי הפסח. אז, סוכה היא א' וז' מינים דלולב, שהם ג' הדסים וב' ערבות, לולב ואתרוג. וכלולים בד' מינים דהיינו, הדסים, ערבות, לולב ואתרוג. הרי הם עם ז' הפרטים, י"א, כחשבון ה"ו, וצריך לומר הלל עליהם ששם הללויה, דהיינו י"ה, כדי להשלים שם י"ה ו"ה.

בניה בשש מלים היחוד, שהם שמע ישראל ה' אלקינו ה' אחד, שה"ס חג"ת נה"י דז"א, מבחינת הגדלות, והנה הם יורדים אל אמם, שהיא השכינה, וקושרים אותם עמה. בסוד היחוד דבשכמל"ו. וזהו אשר תקראו אותם. דהיינו שתקראו הו"ק דגדלות דז"א שיאירו בהשכינה. שאז תאיר את החסדים ממעלה למטה. שהוא עונתה, כלומר זמן הזוג שלה, כמו שכתוב מועדי. דהיינו אשר תקראו אותם במועדי. שפירושו בעונה שלי.

מאמר ר"ה פסח שבועות סוכות

קמה) וצריך לסלקא לה וכו': וצריכים להעלות המלכות בארבע מינים עד המחשבה, שהיא חכמה. ז"ש, אמרתי אעלה בתמר. אעל"ה הוא סימן, דהיינו ראשי תיבות, אתרוג ערבה לולב הדס. ומחשבה היא שם המפורש, דהיינו הויה במילוי אלפין, שהוא חכמה דז"א, שיש בה עשר אותיות יוד הא ואו הא. שעם ד' מינים, נשלם בה חשבון י"ד כעין י"ד פרקים שביד ימין דז"א, שהוא חסד, שבו צריך ליטול את הלולב. והרי מתן תורה, דהיינו שבועות. שהוא שבעה בשבעה, דהיינו ז' ימים בז' שבועות, שהם בחשבון י"ד, וזהו י"ד רמה, שה"ס קו אמצעי, כמ"ש לפנינו. בראש השנה הם ג"כ י"ד, קול השופר, עם ג' פרטים שבו, שהם, אש רוח מים, הם ד', ועם עשרה שופרות, כמו שהעמדנו למעלה, הם י"ד. בפסח

קמג) הכי בגוונא דא וכו': כך כעין זה, אנו קוראים המוחין מז"א שיאירו בעונתם בהשכינה, במצה, שמזמינים אותה לשבעת ימי הפסח. וכן מזמינים לשבעת ימים של סוכות, שבעה מינים, שהם, לולב, אתרוג, ג' הדסים, וב' בדי ערבה. שבועות, קוראים אותם את המוחין דז"א, בהתורה. ראש השנה, הוא יום הדין. כל אחד במינו.

קמד) כל מאן דקרא וכו': כל מי שקרא, דהיינו שהמשיך מוחין מז"א למלכות, כל מדרגה במיניה, כנ"ל, יתקיים בו אז תקרא וה' יענה. אז, הוא ז' ימי סוכות, ויום א' של (דפניי דף רפיצי ע"א)

רעיא כי תצא מהימנא נה

קמו) בפסח, איהי שכינתא י"ד הגדולה, מסטרא דחסד. בראש השנה, איהי י"ד החזקה, מסטרא דגבורה. במתן תורה, י"ד רמה, מסטרא דעמודא דאמצעייתא. ותלת זמנין י"ד, מ"ב. ותלת אבקי דתליין מנייהו, סלקין חמשה וארבעים, בחושבן יו"ד ה"א וא"ו ה"א.

ברוך יי' לעולם אמן ואמן ומלוך יי' לעולם אמן ואמן. *

חלופי גרמאות

צ בדפויי כתבו קפ"ז ב' פקודא ליתן מחצית השקל.

מאמר	הסולם	ר"ה פסח שבועות סוכות
קמו) בפסח איהי שכינתא וכו': בפסח, השכינה היא יד הגדולה, שהוא מצד חסד. בראש השנה, היא יד החזקה, מצד הגבורה. במתן תורה, היא יד רמה, מצד עמוד האמצעי.	שחוא ת"ת. וג' פעמים י"ד הם מ"ב, ועם ג' האבות חג"ת, שהם תלויים מהם, עולים מ"ה, כחשבון יוד הא ואו הא. בילא"ן ילא"ן.	סליק פרשת כי תצא

(דפויי דף רפ"ג ע"א)

